

ကြည်လွင်မြင့်(ပုဇွာ)
အဖြစ်များသောလေကြော
[လေမသက် အနှစ်ခက်၊ လေမစွန် ငွေကုန်]

ပညာတိုးလို စာကိုရှု
အသိတိုးလို စာကိုရှု
ညွန်ထက်မြှုက်လို စာကိုရှု
ဖဟူသူတာ လိုတောရ၍
ဘဝကောင်းကျိုး လွန်သယ်ပိုး၍
မြတ်နိုးအပ်စွာ ထိအရာကား
စာအုပ်စာပေါ့ လူမိတ်ဆွဲတည်း . . .

(စာရေးဆရာတော်မြို့လှုဒင်၏ အဆိုအပို့.)

အလင်းသစ်စာစဉ် - (၁၀၁)

အပြစ်ပျော်သော လေရောဂါ (လေမသက် အနေခေါက်၊ လေမဓုန် ငွေကုန်)

ကြည်လွင်မြင့်(ပုဇွဲ)

- တဗ္ဗာ မူပိုင်ခွင့် - ကြည်လွင်မြင့် (ပုဇွဲ)
- စာအုပ်အထုံးနှင့် အတွင်း
ကွန်ပျော်တာစာသားအပြင်
အဆင် မူပိုင်ခွင့် - အလင်းသစ်စာပေတိုက်
- အထက်ပါမူပိုင်ခွင့်ပိုင်ဆိုင်သူများ၏ ခွင့်ပြုချက်မရှိပါက ဤ
စာအုပ်၏ တစ်စီတိတစ်ပိုင်း ကိုဖြစ်စေ၊ အားလုံးကို ဖြစ်စေ
ပြန်လည်ကူးယူထုတ်ဝေခြင်း၊ ဂါတ်ပုံစိတ္တာ၊ ကူးယူ၍ ဖြန့်ချိ
ခြင်း၊ အင်တာနောက်၊ ဝက်ဘ်ဆိုက်များတွင် ဖော်ပြခြင်းတို့ကို
လုံးဝစွဲမပြုပါ။

(၂၀၇ ရန်း၏ စည်ကောင်းသု)

နိုင်ငံတော်လှိုင်၊ အခြားပိုင်ဆိုင်ရေး
နှင့် ပိုင်ဆိုင်ရေး ဝန်ကြီးခွဲ
နိုင်ငံတော်လှိုင်၊ အခြားပိုင်ဆိုင်ရေး
နှင့် ပိုင်ဆိုင်ရေး ဝန်ကြီးခွဲ

ပုန်ပုတ်တမ်း

၂၀၁၄ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ (ပထမအကြိမ်)

အုပ်ရေ - ၃၀၀၀

တန်ဖိုး - ၁၅၀၀ ကျပ်

ဒေါ်ရှည်မွန်မိုး တန်ဖိုးတော် အမှတ် (၉၇၃)၊ ပျော်မြို့ပြင်လမ်း ၃၄ ရပ်ကွက်၊
ပြောက်လရဲ၊ ရန်ကုန်မြို့က ထုတ်ထောသည်။ အတွင်းနှင့် မျက်နှာမြို့ပြင်- Eagle
မျက်နှာမြို့ပြင်- အရှိသင်းဝယ်၊ ကွန်ပျော်တာစီ-အထောင်သာစီ၊ အပူးနှင့် အတွင်း
တသား- ကာလာရှိနိုင်ပို့ပို့တိုက်၊ အမှတ်(၁၀၄)၊ ၃၁ လမ်း၊ ရန်ကုန်မြို့တွင်
ပုန်ပုတ် ကိုတင်ဆောက်ခဲ့ပါသည်။

အလင်းသစ်တာပေ

အခန်း(၆၀၁)၊ တိုက်(၁၇)၊ ၅၂၁လမ်း (အောက်)၊

မိုင်တော်သွေးမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့။

ဖုန်း-၀၉ ၃၁၉၄၄၆၇၈၇၊ လိပ်-၂၅၄၊ ၀၉ ဂုဏ်ပိုင်၊ ၂၀၁၄ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ

၆၁

ကြည်ထွက်ပြန်(မြို့)

အမြှေ့မြှားသော လေဇာတ်၊ ကြည်ထွက်ပြန်(မြို့) - ရန်ကုန်၊
တန်ဖိုးအော်တိုက်၊ ၂၀၁၄

၁၅၀ - ၈၁ ၁၂ × ၁၀ စင်တီး

(၁) အမြှေ့မြှားသော လေဇာတ်

မာတိကာ

- လေနှင့်ပတ်သက်၍ တင်ပြလိုသောနိဒါန်းစကား ... ?
- ၁။ လေမသက် အနေခက်၊ လေမစုန် ငွေကုန် ... ၁၂
- ၂။ လေတိက်သော ရာသီတွင်ဖြစ်သော
ခူလာပါဒရှုက်ရောဂါ ... ၁၆
- ၃။ အသက်အချယ်မရွေး ဖြစ်နိုင်သော လေရောဂါ ... ၂၀
- ၄။ အကွဲပက ဆင်ဦးစီးလေနှင့်
ကော်ကျိုးပေါင်းတက်ရောဂါ ... ၂၉
- ၅။ ခြေဖဝါး ဆားပွတ်ခြင်း၏ ထူးခြားသော ရောဂါ
ပျောက်ကင်းမူများ ... ၃၆
- ၆။ ဆားနှင့်ခြင်း၏ အကျိုးကျေးဇူးများ ... ၄၁
- ၇။ လေချုပ်၊ ဝမ်းချုပ်သူများအတွက် အကြံပြချက် ... ၄၅
- ၈။ ခြေဖဝါးမှ အာကာသ၊ သို့မဟုတ်
ခြေဖဝါးမှ လေသက်ခြင်း ... ၅၅
- ၉။ ဝမ်းနှင့်ဆေးနှင့် လေဆေး မတူ ... ၇၃
- ၁၀။ လေပူ အကျော်းကျု၍ ဖြစ်သော ကြိုးထိုးရောဂါ ... ၇၇
- ၁၁။ ပူသောရာသီမှာ ဝမ်းမနှင့်သင့် ... ၈၂
- ၁၂။ အစာလည်းဆေး၊ ဆေးလည်းအစာ မဟုတ်ပါ ... ၈၅

၁၃။	ဓတ်စာ၏သဘောတရား	...	၈၉
၁၄။	အအေးနှင့် အပူ၊ အစိမ်းနှင့် အကျက်	...	၉၄
၁၅။	မုန့်ဟင်းခါးဓတ်စာ	...	၁၀၂
၁၆။	ဝမ်းချုပ်ခြင်းနှင့် သွားနာ၊ သွားကိုက်ရောက်	...	၁၀၉
၁၇။	လေစာဆိုသည်မှာ...	...	၁၁၃
၁၈။	ဗုဒ္ဓစာပေကျမ်းဂန်လာ လေ (၁၀)မျိုး	...	၁၁၇
၁၉။	ကြက်ဟင်းခါးသီး လေစာ	...	၁၂၀
၂၀။	ခွေးတောက်ရွက် လေစာ	...	၁၂၃
၂၁။	ရင်ကျပ်ပန်းနာနှင့် လေစာ	...	၁၂၇
၂၂။	အနာမျိုး ၉၆ ပါးနှင့် လေရောက်	...	၁၃၆

နိုတာဂိုလ်းပေါ်မြို့တော်

နိုတာဂိုလ်းပေါ်မြို့တော် မြို့ပေါ်မြို့ပေါ်မြို့တော် မြို့ပေါ်မြို့

မြို့ပေါ်မြို့တော်

မြို့ပေါ်မြို့တော် မြို့ပေါ်မြို့တော် မြို့ပေါ်မြို့တော် မြို့

မြို့ပေါ်မြို့တော် မြို့ပေါ်မြို့တော် မြို့ပေါ်မြို့တော် မြို့

မြို့ပေါ်မြို့တော် မြို့ပေါ်မြို့တော် မြို့ပေါ်မြို့တော် မြို့

မြို့ပေါ်မြို့တော် မြို့ပေါ်မြို့တော်

၈၆ မြို့ပေါ်မြို့တော် မြို့ပေါ်မြို့တော် ၈၇

မြို့ပေါ်မြို့တော် မြို့ပေါ်မြို့တော် မြို့ပေါ်မြို့တော် ၈၀၃

မြို့ပေါ်မြို့တော် မြို့ပေါ်မြို့တော် ၈၀၃

မြို့ပေါ်မြို့တော် မြို့ပေါ်မြို့တော် မြို့ပေါ်မြို့တော် ၈၂၀

လေနှင့်ပတ်သက်၍ တင်ပြလိုသော နိဒါန်းစကား

ယခုအခါ စေတ်မိတိုးတက်သော ဆေးပညာ၊ အသိပညာပေး စာအုပ်များ၊ ရောဂါမျိုးစုံအတွက် ပညာရပ်ဆိုင်ရာစာအုပ်များ ထွက်ရှိ နေသာ်လည်း လေရောဂါနှင့်ပတ်သက်၍ အသိပညာပေးစာအုပ်မှာ ရှားပါးနေသည်ကို တွေ့ရပေသည်။

စာရေးသူသည် ဆေးဆရာလောကတွင် နှစ်ပေါင်း ၃၀ မျှ ကျင်လည်ခဲ့ပြီးသောအခါ တွေ့ကြခဲ့ရသမျှ ရောဂါမှန်သမျှတို့တွင် လေနှင့်ပတ်သက်သောရောဂါသည် အများဆုံးတွေ့ကြရသောရောဂါ ဖြစ်ကြောင်း သိလာရပါသည်။

ဆေးလောကတွင် ဆိုရှိုးစကားရှိပါသည်။ မြန်မာဆရာတို့ သည် ပိုးနှင့်ပတ်သက်သောရောဂါများကို ကုသရာတွင် နိုင်နိုင်းမှုမရှိ။ ထို့အတူ အနောက်တိုင်းဆရာဝန်တို့သည်လည်း လေနှင့်ပတ်သက်သော ရောဂါများကို ကုသရာတွင် မြန်မာဆရာများလောက် နိုင်နိုင်းမှု မရှိဟု ဆိုကြပါသည်။ ဤစကားသည် အပြည့်အဝမဟုတ်သော်လည်း မှန်သင့်သလောက် မှန်ပေသည်။ ခွဲစိတ်ကုသရသော ရောဂါမဟုတ်လျှင် မြန်မာဆေးကို အားကိုးကြသည်။ အနောက်တိုင်းနည်းဖြင့် ရောဂါရှာမရသော ဝေဒနာများအတွက်လည်း မြန်မာဆေးကို အားကိုး

ကြသည်။ မြန်မာဆေးဆိုရာတွင်လည်း ကြော်ပြား၊ ရောင်းချေနေသာ
ဆေးများနှင့် ဆရာကိုင်ဆေးဟူ၍ နှစ်မျိုးရှိပြန်သည်။ ကြော်ပြာ်ကောင်း
သည့် ရောင်းတမ်းဆေးများကြောင့် မြန်မာဆေးလောက နာမည်ပျက်
သည့်များလည်း ရှိပါသည်။ သို့သော် အနောက်တိုင်းဆေးဖြင့် သိန်း
ရာချိကုန်ပြီး မပျောက်သောရောကိုတစ်ခုကို အရပ်ပြောဆေးမြှုံးတို့တစ်
ပင် ပြုတ်သောက်ရုံဖြင့် ပျောက်ကင်းသွားသည်များ လက်တွေ့ရှိလာ
သောအခါ မြန်မာဆေးကို အထင်သေး၍မရကြောင်း သိလာကြပြန်
သည်။

ဤစာအပ်တွင် စာရေးသူသည် လေနှင့်ပတ်သက်သော ရောက်
ဝေဒနာများကို အမိကထား တင်ပြမည် ဖြစ်ပါသည်။ အထူးသဖြင့်
အနောက်တိုင်းဆေးပညာရှုထောင့်မှ ဆုံးဖြတ်၍မရသော လေနှင့်ပတ်
သက်သည့် လစ်ကွက်၊ ဟာကွက်များကို ရှိုးရာဆေးပညာရှုထောင့်မှ
တင်ပြရန် ရည်ရွယ်ထားပါသည်။

ရှိုးရာဆေးပညာသည် များစွာကျယ်ဝန်း နက်နဲ့လှသည်။
ထို့အတူ တိုင်းရင်းဆေးဆရာကောင်း တစ်ယောက် ဖြစ်ရန်မှာလည်း
များစွာခက်ခဲ ကျယ်ဝန်းလှသည်။

ဆရာတစ်ဦးတွင် ရှို့ရမည့် သိမှုလေးဖြာ အင်္ဂါရပ်များမှာ
ရှုံးဟောင်းဆေးကျမ်းများ အလိုအရ -

၁။ နိဒါန်း - ရောက်သိမှု၊

၂။ စိကိစ္စာ - ကုထုံးသိမှု၊

၃။ နိဏာဏူး - သစ်ပင်၊ ပရာဆေးသိမှု၊

၄။ ရသစိကိစ္စာ - ဓာတ်ဆေးတို့ဖြင့် ကုသမှု။

အထက်ပါ အင်္ဂါလေးရပ်ကို ကျမ်းကျင်ပိုင်နိုင်စွာ တတ်သိနား
လည်ရေးအတွက် အစဉ်တစိုက် လေ့ကျင့်ဆည်းပူးနေဖို့ လိုအပ်ပေ

သည်။ ဤနည်းလေးမျိုးမှာ ရှေးကျသည်ဆိုသော်လည်း အမြဲမှန်ကန် နေသော သိမှုလေးဖြာဖြစ်သည်။

ရောဂါများစွာကို မဆိုထားနှင့်၊ ရောဂါတစ်မျိုးကို ကျမ်းကျင် ပိုင်နိုင်စွာ ကုသနိုင်သော ထူးချွန်သော ဆရာကောင်းတစ်ယောက်ဖြစ် ရန်ပင် နှစ်ရှည်လများ လူနာအတွေ့အကြံများစွာဖြင့် စာတွေ့လက် တွေ့ မျက်ခြည်မပြတ် လေ့လာဆည်းပူးနိုင်မှသာ လူအသက်တစ် ချောင်းကို ကယ်တင်နိုင်မည့် သမားအဆင့်သို့၊ ရောက်ရှိနိုင်မည်ဖြစ် သည်။

ရောဂါတစ်ခုကို ကုသရာတွင်လည်း-

၁။ ထိရောဂါ ဌီမ်ဝပ်သွားစေရန်။

၂။ ကုသမူကြောင့် မူလရောဂါ ပျောက်ကင်းသော်လည်း

နောက်ထပ်ရောဂါတစ်မျိုး အသစ်ဖြစ်ပွားမလာစေရန်။

၃။ မူလရောဂါ၏ အဆွယ်အပွားများအထိ ကင်းစင်အောင် ကုသပေးရန်။

၄။ ကုသပျောက်ကင်းသွားသောရောဂါ နောက်တစ်ကြိမ် ထပ်မံမဖြစ်ပွားစေရန်-

စသည့် အကိုရပ်များနှင့်လျှော့ညီစွာ အမြစ်ပြတ်ပျောက်ကင်းအောင် ကုစားပေးနိုင်သော ဆရာသည်သာလျှင် သမားအမည်ခံထိုက် သော ဆရာကောင်းဖြစ်နိုင်ပေသည်။

ရောဂါပေါင်းစုံဖြစ်ပွားလျက်ရှိကြသော လူဘဝ၊ သမုဒ္ဒရာကြီး တွင် သေမင်းကို အန်တဗြာရမည့် ဆေးပညာရှင်အပေါင်းတို့သည် မိမိတို့ ရင်ဆိုင်တိုက်ခိုက်ရမည့် ရောဂါဝေဒနားအတွက် ပညာအပြည့် အဝနှင့် ဆေးစွမ်းကောင်းအပြည့်အဝ တတ်သို့ သိရှိ နားလည်ထား မှသာ ရင်ဆိုင်နိုင်မည် ဖြစ်ပေသည်။

မြန်မာဆေးပညာလောကတွင် အားကိုးထိုက်သော ပရဆေးများနှင့် ကုသသောပညာ၊ ဓာတ်ဆေးများနှင့် ကုသသော ပညာရပ်များသာမက၊ ထူးခြားစွာ လူနာတစ်ဦး၏ အသက်ဘေးမှ ကယ်မ၊ ပေးနိုင်သည့် အနိုပ်ပညာ၊ အကြောပြင်ပညာ၊ ယခုအခါ ကွယ်ပျောက်သွားပြီဖြစ်သော သွေးပြင်ပညာ စသော ပညာရပ်ကြီးများစွာ ပေါင်းစပ်ပါဝင်လျက်ရှိသောကြောင့် ရောဂါကုသရာတွင် အနောက်တိုင်းဆေးပညာနှင့် ရင်ပေါင်တန်း၍ ရောဂါဟူသမျှ ကုသပေးနိုင်ခြင်းဖြစ်သည်။

နည်းပညာအလွန်တိုးတက်လာသော ယခုဆယ်စုနှစ်အတွင်းတွင် X-ray ခေတ်ကို ကျော်လွန်ခဲ့ပြီး CT, MRI စသော အလွန်ထင်ရှားသည့် ပုံရိပ်ဖမ်းကိရိယာ နည်းပညာများဖြင့် ရှာဖွေ၍ မတွေ့နိုင်သော လေ၏ ထိုးနှုန်းချက်၊ ဒုက္ခပေးနိုင်သည့် အချက်များကြောင့် ရှုံးကအယုံဖွောက်မှုံးဆရာများက “ရှေ” ဂုဏ်ရှိသောလေ၊ တစ်နည်းအားဖြင့် မင်းကဲ့သို့ လူကို ချက်ချင်းသတ်နိုင်သော အာဏာရှိသော လေ၏ လျှို့ဂုဏ်သော လုပ်ဆောင်ချက်များကို စာရေးသူ တတ်နိုင်သမျှ ပုံရိပ်ဖော်တင်ပြသွားမည် ဖြစ်ပါသည်။

လေသည် အလွန်ကြောက်စရာကောင်းသည်။ မြန်မာတိုင်းရင်းဆေးပညာလောကတွင် ရှုံးက အလွန်ထင်ရှားခဲ့သော မတစ်လုံးကျေဆရာတော် စင်ကြီးဖျော် သည်ပင်လျှင် အသက်လေးဆယ်မတိုင်မီလေထိုးလေအောင်ရောဂါ၊ ရှုံးကအဆိုအရ အလွန်ပြင်းထန်သော လေနာရောဂါဖြင့် ကွယ်လွန်ခဲ့ရသည်ဟုဆိုသည်။ ယခုခေတ်တွင်လည်း ရှုတ်တရက် လေဖြတ် ဦးနောက်သွေးကြောပြတ်၍ ကွယ်လွန်သွားသူများ၊ နေပါထဲမှပြန်လာပြီး ရေခဲရေတစ်ခွက်သောက်ရုံဖြင့် နှုတ်ခမ်းများ ပြာနှစ်းပြီး သတိလစ်ကာ သေဆုံးရသူများ၊ လေစာများကို မဆင်မခြင် စားသုံးမိ၍ သွေးတိုးရောဂါဖြင့် ရှုတ်တရက် သေဆုံးရ

သူများအကြောင်းကို လက်လှမ်းမိသမျှ ဤစာအပ်တွင် ရေးသားတင်ပြထားပါသည်။ လေဟူသော စကားတစ်လုံးကြောင့် ပေါ့ပေါ့တန်တန် အသက်မဆုံးကြစေရန် အသိပေးရေးသားရခြင်းဖြစ်သည်။ ဤစာအပ်ပါ လေရောက်များအကြောင်းကိုဖတ်ပြီး ဆင်ခြင်သင့်သည်များကို ဆင်ခြင်၊ ရှောင်ရှားသင့်သည်များကို ရှောင်ရှားနိုင်လျှင် ရေးသားရကျိုးနှပ်လိမ့်မည်ဟု မျှော်လင့်မိပါသည်။

ကြည်လွင်မြင့်(ပုဂ္ဂ)

JJ-C-006

လေမသက် အနောက်၊ လေမစုန် ငွေကုန်

ရှေးက မြန်မာရှိုးရာဆေးပညာနှင့်ကုသော ပိန္ဒာဆရာများ
လူနာဆေးကုလျှင် လူနာကို ဆီး၊ ဝမ်းမှန် မမှန်၊ လေသက် မသက်
(လေလည် မလည်) မေးလေ့ရှိသည်။ ဆရာဝန်များမှာ သွေးပေါင်ချိန်
နှင့် နားကြပ်ထဲမှကြားရသော အသံနှင့် လူနာကို စမ်းသပ်ခြင်းသည်
လည်း အမှန်တော့ သွေးကြားကို တွန်းပေးနေသော လေဖိအားနှင့်
ဝမ်းတွင်း ခိုအောင်းနေသော လေ၏အသံကို နားထောင်ပြီး ရောကါ
အခြေအနေကို ဆုံးဖြတ်ခြင်းသာဖြစ်သည်။

သွေးပိအားတိုးရောကါကို သွေးတိုးရောကါဟုလည်း ခေါ်သည်။
ထိုသွေးတိုးရောကါ ခံစားနေကြရသူ အတော်များများကို လေ့လာဆန်း
စစ်ကြည့်သောအခါ လေမလည်သူများ၊ ဝမ်မမှန်သူများ၊ ဝမ်းချုပ်သူ
များ ဖြစ်သည်ကို တွေ့ရသည်။ တစ်နည်းအားဖြင့် အစာမကြာ၊ လေ
မသက်သူများ ဖြစ်သည်။ ထိုကြောင့်ပင် ရှေးလူကြီးများက လေမသက်
လျှင် အနေခက်မည်။ လေမစုန်လျှင် ငွေကုန်မည်ဟု ဆိုကြသည်။
သွေးတိုးရောကါ နာတာရှည်ဖြစ်ပြီဆိုလျှင် တစ်သက်တာလုံး ငွေကုန်
ပေါက် ဖြစ်ပေသည်။ ဆရာဝန်နှင့် ဆေးခန်းနှင့် ဘယ်တော့မှ ပြတ်နိုင်
သည် မရှိတော့ချေ။

- သွေးတိုးရောက်သမားသည် ဝမ်းချုပ်သောနေ့တွင် သွေးတိုး ပို၍ တက်သည်။
- ဆီးချို့ရောက်သမားသည် ဝမ်းချုပ်သောနေ့တွင် ဆီးချို့ပို၍ တက်သည်။
- ပန်းနာရောက်သမားသည် ဝမ်းချုပ်သောနေ့တွင် ပို၍ ရင်ကျပ်သည်။
- နှလုံးရောက်သမားသည် ဝမ်းချုပ်သောနေ့တွင် ပို၍ မောသည်။
- အဆုတ်ရောက်သမားသည် ဝမ်းချုပ်သောနေ့တွင် ပို၍ အသက်ရှုံးကျပ်သည်။
- ဝမ်းချုပ်ခြင်းနှင့် တွဲ၍ဖြစ်သော လေချုပ်ခြင်း၊ လေချုပ်စာများ စားမိ၍ ဝမ်းချုပ်ခြင်း စသည်တို့မှာ သံသရာလည်နေတတ်သည်။

ရှေးက လူကြီးများသည် အစာစားလျင် စာတ်စာဖြစ်အောင် ဆင်ခြင်စားလေ့ရှိကြသည်။ ရာသီစာမဟုတ်လျင်၊ သဘာဝအစာမဟုတ်လျင် မစားကြသဖြင့် ရောက်ကင်းဝေးကြသည်။ မိမိ စားမည့် အစာကိုလည်း လေချုပ်စာ၊ လေသက်စာ၊ သွေးချုပ်စာ၊ သွေးတက်စာ၊ သွေးသက်စာ စသည်ဖြင့် သိကြသည်။ ဥပမာအားဖြင့် ပဲကြီး၊ ပဲကျား၊ ပဲရေ့ဓာ စသည်များသည် လေပွဲစာများဖြစ်ကြသည်။ ရူးပုပ်ရွက်၊ ခွေးတောက်ရွက်၊ တမာရွက် စသည်များသည် သွေးတက်စာများဖြစ်ကြသည်။ ဒန်းသလွန်ရွက်၊ ပြည်ပန်းညီရွက်၊ ကန်စွန်းရွက်၊ ကန်ဖော်ရွက်၊ ရောက်ရွက် စသည်များသည် သွေးသက်စာများ ဖြစ်ကြသည်။ အမျိုးသမီးများ ဓမ္မတာပေါ်ခါနီးတွင် သွေးချုပ်စာများဖြစ်သော ဆီးဖြူသီး၊ ဖန်ခါးသီး၊ တည်းသီး စသည်များကို မစားရန် လူကြီး

များက သတိပေးလေ့ရှိကြသည်။

ရှေးက လူကြီးများ အတွေ့အကြုံအရ ပြောကြားသော စကားများကို လိုက်နာကြသော လူငယ်များမှာ ရောဂါဘယက်င်းဝေးကြသည်ကို တွေ့ရသည်။ အမျိုးသမီးများမှာ အမျိုးသားများနှင့် မတူကြပေး။ လစဉ် မှန်ကန်စွာ ပေါ်ရသော ဓမ္မတာမမှန်လျင် သွေးချုပ်၊ လေချုပ်စာ အစားများသဖြင့် မီးယပ်ထိမ်ကျေန်၊ မပေါ်သည့်လများခဲ့လျင် အသားအရေ အလှအပများ ပျက်စီးပြီး အချို့မှာ စိတ်ကယောင်ချောက်ချား၊ မီးယပ်ရွှေးရောဂါများပင် ဖြစ်နိုင်ပေသည်။

သွေးချုပ်၊ လေချုပ်စာဆိုသည်မှာ လက်ဖက်၊ ဆီးဖြူသီး၊ တည်းသီး၊ မန်ကျည်းသီးစိမ်း၊ မာလကာသီး၊ ဖန်ခါးသီး စသည့် အဖန်နှင့်အခါး အရသာရှိသော အစာများဖြစ်သည်။

စာရေးသူ၏ အတွေ့အကြုံအရ မန်ကျည်းသီးအစွေးကို လျှော်စားပြီး သွေးထိမ်၊ သွေးငုပ်သွားရာမှ စာတ်မမှန်၊ ရူးသွေးငုပ်သွားသော အသက် ၁၇ နှစ်အရွယ် မိန်းကလေးတစ်ဦးကို တွေ့ရဖူးပါသည်။ စာတ် မမှန်ဆိုသည်မှာ ငါလိုက်ရယ်လိုက် ဖြစ်နေခြင်းဖြစ်ပါသည်။ နောက်ပိုင်းတွင် ဆေးဆရာတစ်ဦးမှ သွေးပြန်ပေါ်အောင် ကုပေးလိုက်သောအခါးမှ ပြန်ကောင်းသွားသည်ဟု သိရပါသည်။

ခေါင်းမူးသည့် ရောဂါသည်လည်း အဖြစ်များသော ရောဂါတစ်မျိုးဖြစ်သည်။ ယခု အင်တာနက်ခေတ်တွင် လူငယ်များတွင်ပင် အဖြစ်များလာသည်ကို တွေ့ရသည်။ အမူးရောဂါကုထုံးတွင် ရှေးဆရာကြီးများက သွေးမူးနှင့် လေမူးဟူ၍ နှစ်မျိုးခဲ့ခြားထားသည်။ သွေးမူးကို ချို့သည့် အေးသည့် သွေးဆေးများပေး၍ ကုသသည်။ လေမူးကိုမူးသွေးဆေးမသုံးဘဲ လေဆေး၊ လေနှင့်ဆေး၊ လေသက်ဆေးများ ပေး၍ ကုသမှသာ ပျောက်ကင်းနိုင်ကြောင်း သိရှိရသည်။ လူငယ်အတော်များ

များသည် အင်တာနက် ထိုင်သောအခါ ဆီးနှင့်ဝမ်းသွားရန် ကိစ္စများ
ကို အောင့်ထားခြင်း၊ လေချုပ်စေသော လက်ဖက်ရည်နှင့် ကော်ဖိမစ်
အသောက်များခြင်းတို့ကြောင့် လေမှုးရောက် ရလာခြင်းဖြစ်သည်။

လေလည်ခြင်းသည် ကောင်းသောအလေ့ဖြစ်သည်။ အချို့က
လူကြားသူကြားတွင် ရှုက်၍ လေမလည်။ အပေါ့အပါးမသွား လုပ်ကြ
သည်မှာ မှားသည်။ မချုပ်တည်းအပ်သော အဟုန်ဆယ်ပါးတွင် လေ
လည်ခြင်း၊ နှာချေဆတ်ခြင်း၊ အပေါ့အလေး သွားခြင်းတို့သည် ထိပ်
ဆုံးမှ ပါဝင်သည်။ ရှေးက အလွန်နာမည်ကြီးသော သတင်းစာဆရာ
ကြီး ဂျာနယ်ကျော် ဦးချုပ်မောင်သည် အလွန် အရှက်အကြောက်ကြီး
သဖြင့် ခရီးသွားလျှင်၊ သူတစ်ပါးအိမ်သွားလျှင် လေလည်ခြင်း၊ ဝမ်း
သွားခြင်းသာမက အပေါ့အပါးသွားခြင်းကိုပင် အောင့်ထားလေရှိသည်
ဟုဆိုသည်။ သူသည် အသက်ငယ်စဉ်မှာပင် ဆီးရောက်၊ လေချုပ်
ရောက်တို့နှင့် ကွယ်လွန်ခဲ့ရသည်ဟုဆိုသည်။

ခန္ဓာကိုယ်အတွင်း အထက်မှအောက်သို့ စုန်ဆင်းနေသော
လေကို အအောကမဝါယောဟုဆိုသည်။ ထိုလေအားကောင်းနေလျှင်
လူနေကောင်းနေမည်။ သက်းတာအားဖြင့် လေလည်နေလျှင် လူ
ကောင်းဖြစ်သည်။ အထက်သို့တက်သောလေ ဥဒ္ဓံမဝါယော အား
များလျှင် သွေးတိုးခြင်း၊ ခေါင်းကိုက်ခြင်းများ ဖြစ်နိုင်သည်။ လေလည်
ခြင်းသည် ကဲ့ရဲ့စရာမဟုတ်၊ ကျော်းမာရေးကောင်းခြင်းသာ ဖြစ်ပါ
ကောင်း တင်ပြလိုက်ရပေသည်။

လေတိက်သော ရာသီတွင်ပြစ်သော ဒုလာပါဒရက်ရောက်

ဒုလာပါဒရက် ဓမ္မကတက် ဟု ရှေးလူကြီးများ ပြောလေ့ရှိကြသည်။ ဒုးဆစ်များကိုက်၊ ခြေနှစ်ဖက်လျောင်းကိုက်ပြီး မသွားချင်၊ မလေားချင်၊ အနှင့်အနှစ်ပဲချင်ဖြစ်နေကာ အနေခက်သည့် ရောကါမျိုးဖြစ်သည်။ ဒုလာဆိုသည်မှာ အလျောင်းအကိုက်စဲနေသော ရောကါမျိုးဖြစ်ပြီး ပါဒရက်ဆိုသည်မှာ ပါဒ=ခြေထောက်နှင့် ရတ္ထ=သွေးဟူသော စကားနှစ်ရပ် ပေါင်းစပ်ထားပြီး ခြေထောက်သို့ သွေးမလျောက်သော ရောကါ၊ သွေးကြာပါတ်သော ရောကါမျိုးတွင်သုံးသည့် ပါဋီဝါဟာရ ဖြစ်သည်။

ပါဒရက်ရောကါသည် မည်သည့်အချိန်တွင် ထသနည်းဆိုလျှင် မှိုးအုံလိုက်၊ နေ့လိုက်နှင့် လေတိက်သောရာသီတွင် ထသည်ဟု ဆိုရ ပေမည်။ မြန်မာလ တပေါင်း၊ တန်ခူး မှိုးသားကျူးမှုသည် ရာသီတွင် တောင်လေလည်း မဟုတ်၊ မြောက်လေလည်း မဟုတ်သည့် လေရှုံးများ တိုက်လေ့ရှိသည်။ အပူလျှပ်ခြင်း၊ ခေါင်းကိုက်ခြင်း၊ လည်ချောင်းနာခြင်း၊ အာသီးရောင်ခြင်း၊ မျက်စိနာခြင်း စသော အာက္ခာကရောကါများ အဖြစ် များသည် ဥတုမျိုးဖြစ်သည်။ လူကြီးများမှာကား လူငယ်များနှင့် မတူ။ ခြေသလုံး၊ ပေါင်များ

ညောင်းခြင်း၊ ကိုက်ခဲခြင်း၊ သွားလာထိုင်ထရာတွင် လေးဆဲခြင်းများ ဖြစ်သည်။ မျက်စီများလည်းဝေပြီး ကြည့်မကောင်း ဖြစ်တတ်သည်။ ဒုလာပါဒရက် ခြေကတက် ဆိုခြင်းမှာ အပူအခိုးငွေ့များ တက်သွားပြီး အထက်သို့ရောက်ရှိကာ မျက်စီမွှန်ခြင်း၊ တိမ်စဲခြင်းများ ဖြစ်စေ နိုင်ကြောင်း သတိပြုရမည့် ရာသီဖြစ်သည်။

မှုပ်ဘီဆရာသိန်းရေးသည် ပါးစပ်ရာအင်တွင် ဘိုးတော် ဘုရားနှင့် အမတ်ကြီးဦးပေါ်ဦးတို့သည် တစ်နေ့သို့ မြတ်ကမ်းနံဘေး တွင် လမ်းလျောက်လာစဉ် ရုတ်တရက် အမတ်ကြီးက-

“အရှင်ဘုရား ယခုအချိန်တွင် စပါးများ ရိတ်သိမ်းပြီး ဖြစ်သဖြင့် စပါးများ နေလှန်းထားကြပါသည်။ ရုတ်တရက် လေကြီးမိုးကြီး ကျလာမည့် အရိပ်၊ နိမိတ်မြင်ပါသဖြင့် စပါးလှန်းထား သူများ အမြန်သိမ်းပြီး စပါးကျိုများသို့ ပြောင်းရွှေ့ကြရန် အမိန့် ပေးတော်မူပါဘုရား”

ဟုလျောက်တင်သည်။ ဘုရင်လည်း အမတ်ကြီးဦးပေါ်ဦး စကားကို ယုံကြည်တော်မူသဖြင့် မောင်းကြေးနင်းခတ်ပြီး ကြညာစေသည်။ မကြာမိ မိုးသက်လေပြင်း ကျရောက်လာသည်။ စပါးများသိမ်းဆည်းပြီးဖြစ်သဖြင့် မိုးစိုခြင်းမှ လွတ်ကင်းကြရ လေသည်။ ဘုရင်မင်းမြတ်က ဦးပေါ်ဦးကို-

“အမတ်ကြီး မိုးရွာမယ်ဆိုတာ ဘယ်လိုနိမိတ်ကြောင့် သိသနည်း”

ဟု မေးမြန်းရာ အမတ်ကြီးက-
“ကျွန်တော်မျိုးရဲ့ ဒုလာပါဒရက်ရောဂါဟာ မိုးရွာတော့မယ် ဆိုရင် ခြေသလုံးအရိုးထဲမှ ကိုက်လာသဖြင့် ကြိုသိပါတယ်ဘုရား”

ဟု လျောက်သည်။ ဘုရင်မင်းမြတ်က ပြုးရယ်တော်မူပြီး-

“အင်း... အမတ်ကြီးရဲ့ ဒုလာရောဂါကလည်း အသုံးကျသားပ” ဟု မိန့်တော်မှသည်။

ဒုလာရောဂါသည် ယောကျားများတွင်သာ ဖြစ်သည်ဟု အထင်အမှတ် မှားနေကြသော်လည်း တကယ်တမ်းတွင် အမျိုးသမီးများတွင်လည်း မိုးအုံလာလျှင် ခြေသလုံးများ ကိုက်သည့်ရောဂါ ဖြစ်လေ့ရှိပါသည်။ ယောကျားဒုလာ၊ မိန့်မမီးယပ် ဟုဆိုသော်လည်း ပါဒရက်ဟုဆိုလိုက်လျှင် ပါဒ=ခြေထောက်၊ ရတ္ထာ=သွေး၊ ရတ္ထာပိတ် ရောဂါဟုဆိုလျှင် ခြေထောက်သို့သွားသော သွေးပိတ်သည့်ရောဂါ တစ်နည်းအားဖြင့် ခြေသလုံးကြောက်သားများသို့ သွေးအရောက်နည်းသော ရောဂါဖြစ်သည်။ မိုးအုံလာ၍ လေထုပိအား ကျဆင်းလာသော အခါ သွေးကြောများကျိုးသဖြင့် နို့ထက်ပို၍ သွေးအရောက်နည်းသဖြင့် ခြေထောက်များ ကိုက်လာခြင်းဖြစ်သည်။

ပြင်ပမှလေ (ဗဟိုဒွါဝါယော)နှင့် ကိုယ်တွင်းမှလေ (အမျှတိုကဝါယော)တို့သည် ဆက်စွဲယ်နေသည်။ ပြင်ပတွင် လေတိုက်သော ရာသီများတွင် လေစာများကို အထူးသဖြင့် ရှောင်ကြည့်စားသောက်သင့်သည်။ ကြက်ဟင်းခါးသီး၊ မှန်ညှင်း၊ ကိုက်လန်း၊ ခရမ်းသီး၊ ခရမ်းကစွေးသီး၊ မျှုံစျဉ်၊ ဘူးချဉ်၊ ခဝံသီး၊ မို့၊ ဝက်သား၊ ဘဲသား၊ ရေကြက်သား၊ ကြောင်လျှောသီး၊ ကင်းပုံသီး စသည်များသည် လေစာများ ဖြစ်သည့်အပြင် ထမင်းအေး၊ ဟင်းအေးကို အချိန်လွန်မှစားလျှင် လည်း လေစာဖြစ်ကြောင်း တင်ပြလိုပါသည်။

အပြင်မှာ လေစီမံတိုက်သောအခါ ကိုယ်အတွင်းရှိ လေပူရှိနေလျှင် ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်မည်ကို သတိပြုသင့်ပေသည်။

အစာမကြသူများ အထူးသတိထားသင့်သည်။ အစာမကြရောဂါသည် ယန့်ခေတ်တွင် လူအတော်များများတွင် ဖြစ်နေသည်။

အသက်အရွယ်ပရွေး ဖြစ်နိုင်သော လေရောက်

လေရောက် ဟူသည်မှာ ဝမ်းတွင်းမှ အခံရခက်အောင် ထိုးကျင့် သော ဝေဒနာဟူ၍ ရှေးဆေးကျမ်းများက ဆိုသည်။ အုပ်ဟူ၍ မွေးကင်းစ အရွယ်ကတည်းက လေရောက်ကို ခံစားရနိုင်သည်။ မွေးရာပါ လေပြင်ရောက် ပါလာသည်ဟု ဆိုကြသည်။ မိစင် အစားများလျှင်၊ လေစာစားမိလျှင်လည်း နှိမ့်နိုးသော ကလေးမှာ လေထိုးလေအောင့်ခြင်း၊ အစာမကြေလေအန်ခြင်း၊ ကျောကျုံ၍ လေထိုးခြင်း၊ ပါးစပ်မှ သွားရည်တများများကျခြင်း၊ လွှာတွင် မှုက္ခရပါက်ခြင်းများ ဖြစ်တတ်ပေ သည်။

မွေးရာပါမဟုတ်သော လေရောက်မှာ ဖန်သော၊ ခါးသော အရသာများကို အစားများခြင်း၊ ခြောက်သွေ့သောအစာကို အစားများခြင်း၊ အေးသောအစာ ထမင်းတို့ကို စားသောက်ခြင်းတို့ကြောင့် ဖြစ်နိုင်သည်ဟု ရှေးဟောင်း အာယုဖွေ့ဒေးဆေးကျမ်းများက ဆိုသည်။ အလုပ်ပင်ပန်းခြင်း၊ ဓာတ်ချုပ်ခြင်း၊ သောကများခြင်း၊ ကြောက်ချုပ်ခြင်း၊ အစာမကြေကျက်ခြင်း၊ ကျင်ကြီးကျင်သံတို့ကို သွားလိုလျက် ချုပ်တည်းထားခြင်းကြောင့်လည်း လေရောက်ဖြစ်နိုင်သည်။

ဟိန္ဒြာဘာသာမှ မြန်မာပြန်ဆိုသော အမြှိတ္တသာကရ ဆေးကျမ်း

တွင် လေရောက်နှင့်ပတ်သက်၍ ဝသန္တညာ(မိုးရာသီ)၌ နံနက်စောစော အိပ်ရာမှ ထသောကြောင့် အကြောတိုကို အားကြီးသော လေတို့သည် ဝင်ရောက်ဖျက်ဆီး၍ ငါ မျိုးသော လေရောက်တို့သည် ဖြစ်ပွားကုန် ၏ဟု ဖတ်ရှုရသည်။ မြန်မာရုံးရာအဆိုတွင် “စောစောအိပ်ထပြုကျင့်က တွင်းပကိုယ်ခန္ဓာ၊ ရောက်ခပ်သိမ်း ရှောင်ခွာတိမ်း ကင်းဌြမ်းလွန်ချမ်းသာ” ဟူသော သံပေါက်စာဆိုနှင့် မကိုက်ညီဖြစ်နေသည်ကို တွေ့ရပေ သည်။ အာယုဇ္ဈာဒဆေးကျမ်းအလိုအရ မိုးရာသီတွင် နံနက်စောစော အိပ်ရာမှ မထသင့်။ ထ၍ အလုပ်လုပ်ကိုင်လျှင် လေကြောင့်ဖြစ်သော အကြောအခြင်ရောက်များ ဖြစ်ပွားနိုင်သည်ဟု ဆိုသည်။

လေရောက်နှင့် ပတ်သက်သော အခြားအယုအဆများမှာ-

(၁) မွေးရာပါ လေရောက်၊

(၂) အဖန်၊ အခါး အစားများ၏ဖြစ်သော လေရောက်၊

(၃) အေးသောအရပ်၊ အေးသောအစာ အကြိုက်များ၏ဖြစ်သော လေရောက်၊

(၄) အသက်ကြီး၏ဖြစ်သော လေရောက်-

စသည်ဖြင့် လေးမျိုးသော လေရောက်တို့ကို တွေ့ရှုရသည်။

မြန်မာဆေးဆရာများ လက်ကိုင်ထားသည့် ခံဗူးဆေးကျမ်းလာ လေမျိုး ၈၀ ကို မြန်မာလူမျိုးများ အသိများသည်။ ကျမ်းပြုစုံသူ ခံဗူးဆရာတော်က လေမျိုး ၈၀ တို့သည် လူကို ဒုက္ခပေးသော ရန်သူ တိုပင်ဖြစ်သည်။ ရန်သူကိုသိမှ ရန်ကင်းအောင် ဆောင်ရွက်နိုင်မည်ဟု ဆိုသည်။ ထိုလေမျိုး ၈၀ မှာ-

(၁) ပါဒရက်လေ ၈ မျိုး၊

(၂) အစာမကြသော လေ ၁၂ မျိုး၊

(၃) ဘဝင်ဆိုင်ရာ လေ ၁၂ မျိုး၊

- (၄) ဦးခေါင်းပိုင်းဆိုင်ရာ လေ ၁၂ မျိုး၊
 (၅) ကိုယ်အကိုးဆိုင်ရာ လေ ၁၁ မျိုး၊
 (၆) လေသင်တုန်း ၇ မျိုး၊
 (၇) အဓိယာနလေ ၅ မျိုး၊
 (၈) မထင်ရှားသော လေ ၁၃ ပါး-

ဟူ၍ ဖော်ပြထားသည်ကို တွေ့ရသည်။

မြန်မာလူမျိုးတိုင်း လေမျိုး စဝ ကို ဗဟိုသုတေသနဖြစ် သိသင့် သည်ဟု ယူဆသဖြင့် ဆရာကြီး ဦးတင်ဦး(သိရိပဝရ ဓမ္မာစရိယ) မူလသက္ကတနှင့် ဟန်နှာသာသာမှ မြန်မာဘာသာပြန်ဆိုသော အမြဲတွေ သာကရအေးကျမ်း၌ ဖော်ပြထားသော အကိုကြီးငယ်တို့၌ လေရောက် ဖြစ်ပွားစေသော ငါ မျိုးသော လေရောက် (စာဆိုအားဖြင့် လေမျိုး ရှစ်ဆယ်) ဟူသည်ကိုဖော်ပြလိုပါသည်-

၁။ သိရောဂါာ	- ဦးခေါင်းခိုင်သောလေ (ခေါင်းလှည့်မရှု)
၂။ အကျွေပက	- ဆင်ဦးစီးလေ (တဗြိမ့်ဗြိမ့် ရှုံးတိုးသည်)
၃။ ဟန်ထမ္မ	- မေးခိုင်သောလေ (မေးကိုင်သည်)
၄။ ဥရှုထမ္မ	- ပေါင်တောင့်သောလေ
၅။ ဗာဟိုရာယာမ	- နောက်လန်သောလေ (ရင်ကော့သည်)
၆။ အမွှဲနှီးရာယာမ	- ရှုံးကုန်းသောလေ၊ ခါးကုန်းသော လေ တစ်မျိုး၊
၇။ ပသာသူလ	- ဘေးထိုးသောလေ
၈။ ကုန်ဗူဟာ	- ခါးကိုင်းသောလေ (ခါးနာ၊ ခါးအောင့်၊ ခါးပူသည်)
၉။ ဒဏ္ဍာပတန်က	- တုတ်လျှိုးသကဲ့သို့ တောင့်တင်း လဲကျ သော လေ

- ၁၀။ ခွဲ့ - ပေါင်းစုံသောလေ၊ ခွင်သောလေ (သွားစဉ် ဆန့်ငင်ဖြစ်သည်)।
- ၁၁။ မိဂ္ဂါထ္ထူး - လျှောခိုင်သောလေ၊
- ၁၂။ ပက္ခာယာတလေ - တခြမ်းသေ သွက်ချာပါဒ၊ လေဖြတ်သော ရောကါ၊
- ၁၃။ အခြားတ - ပါးခွဲ့စောင်းသောလေ၊
- ၁၄။ ကောင့်သီးသော - ဒူးကြီးသောလေ (မြေခွေးခေါင်းပမာ)၊
- ၁၅။ မညာထ္ထူး - ကော်ကြောတောင့်သောလေ (အုံးလွှဲသော လေ)၊
- ၁၆။ ပရီး - ဆုံးအသောလေ၊
- ၁၇။ ကလာယခွဲ့ - အကြောဆွဲသောလေ (ထော့ကျိုးသွားသည်)၊
- ၁၈။ ထူးတိုး - မြားထိုးလေ (အောက်သို့ ထိုးအောင့် သည်)၊
- ၁၉။ ပတိတူးတိုး - မြားပြန်ထိုးလေ (အထက်သို့ ထိုးအောင့် သည်)၊
- J၀။ ခွဲ့ - ခွင်သောလေ၊
- J၁။ ပါဒဟသော - ခြေကျော်သောလေ၊
- J၂။ ဝိခွဲသီး - အောက်ပိုင်း တောင့်တင်း ကိုက်ခဲသော လေ၊
- J၃။ ဝိသုံးတိုး - လက်ချောင်း မလျှပ်နိုင်သောလေ၊
- J၄။ အဗဟာဟုက - လက်မောင်းကိုက်သောလေ၊
- J၅။ အပတ္ထာက - မိန့်းမော တွေ့ဝေလျှက် လဲကျစေသော လေ၊

- ၂၆။ ဝဏာယာမ - အနာကြောင့် သိမ်သောလေ।
- ၂၇။ ဝါတတနိက - ခြေမျက်သောလေ।
- ၂၈။ အပတာနိက - လေးကဲ့သို့ကျွေးလျှက် မိန်းမော လဲကျစေ
သောလေ।
- ၂၉။ အက်ဘေဒ - ကိုယ်အကို ခွဲစိတ် ချိုးဖြတ်တတ်သော
လေ।
- ၃၀။ အက်သောသ - ကိုယ်အကို ခြောက်ခန်းသောလေ।
- ၃၁။ မိမိုလ - နာသံပါသောလေ।
- ၃၂။ ဂရ္ဂဒ - မပီမပြင် အသံဝင်သောလေ (သံပမာ)।
- ၃၃။ ပစ္စိုကို - ထိုးခြင်းနှင့် ယျဉ်သောလေ (လေကျောက်
ခဲကြီး)।
- ၃၄။ အနှုံလာ - လေကျောက်ခဲ့।
- ၃၅။ ဝါမနတ္ထ - ပုဂ္ဂသောလေ।
- ၃၆။ ကုမ္ပဏီ - ကုန်းသောလေ।
- ၃၇။ အက်သူလ - ကိုယ်အကို ကိုက်ခဲထိုးကျဉ်သောလေ।
- ၃၈။ သက်ာစ - ကိုယ်အကို တွန်းရှုံးသောလေ।
- ၃၉။ ထဗုံး - တောင့်တင်းသောလေ।
- ၄၀။ ရုက္ခတာ - ညီးစွမ်းခြောက်သွေ့သောလေ।
- ၄၁။ အက်ဘက် - ကိုယ်လက် နာကျင်သောလေ।
- ၄၂။ အက်ဝိဇ္ဇာ - အစိတ်အပိုင်း ထုံသောလေ।
- ၄၃။ ဝစ္စဂ္ဂဟ - ဓာတ်ချုပ်သောလေ।
- ၄၄။ ဗုဒ္ဓဝစ္စတာ - စမြင်းခံသောလေ।
- ၄၅။ မူဂါဂတ္ထ - အသောလေ।
- ၄၆။ အတိမွှေ့ - အလွန်သမ်းဝေသောလေ।

- ၄၇။ အတိုက္ခရ - အလွန်အန်သောလေ।
- ၄၈။ အန္တကူဇ် - အူတွင်းမြည်သောလေ।
- ၄၉။ ဝါတပွဲဝါး - လေလည်သောလေ।
- ၅၀။ ဖုရား - ယောင်ယမ်းသောလေ।
- ၅၁။ သိရာပူရဏ - အကြောတွင်း ဝင်သောလေ (အကြောက်း ၏)।
- ၅၂။ ကမွဝါယု - တုန်သောလေ।
- ၅၃။ ကိုသ - ကြုံလို ပိန်ကပ်သောလေ।
- ၅၄။ သာမတာ - ဉားစေသောလေ।
- ၅၅။ ပလာပ - ပတောက်ပရှစ် ပြာသောလေ।
- ၅၆။ ခိုဗုမုတ္တတာ - ဆီးမြန်သောလေ।
- ၅၇။ နိဒ္ဒိနာသ - အိပ်မပျော်သောလေ।
- ၅၈။ သေဒနာသ - ချွေးခြားက်သောလေ।
- ၅၉။ ဒုဇ္ဇလတ္ထ - အားနည်းသောလေ।
- ၆၀။ အက်ဝို့ဌာ - ကိုယ်အကို ကိုက်ခဲသောလေ।
- ၆၁။ ဗလက္ခာယ - အားကုန်သောလေ।
- ၆၂။ သူတ္ထတိုဗုဝါး - သူက်လွှတ်မြန်သောလေ।
- ၆၃။ သူတ္ထကိုသ - သူက်ကုန်ခန်းသောလေ।
- ၆၄။ သူတ္ထနာသ - သူက်ပျက်သောလေ।
- ၆၅။ အနဝါးတို့တို့တာ - စိတ်မပြီးမဲ့သောလေ।
- ၆၆။ ကာဦးနှီး - ခက်မာတောင့်တင်းသောလေ।
- ၆၇။ ဝိရသတာ - အရသာပျက်သောလေ।
- ၆၈။ ကာသာယဝါးတာ - ခံတွင်းဖန်သောလေ।
- ၆၉။ အဒ္ဓမာန် - အစာဟောင်းအိမ် နာကျင် တင်းရောင်

သောလေ।

- ၇၀။ ပစ္စာဓမ္မနာန် - အစာသစ်အိမ် နာကျင် တင်းရောင်သောလေ।
- ၇၁။ သီတတာ - အေးသောလေ।
- ၇၂။ ရောမဟာသု - ကြက်သီးထသောလေ।
- ၇၃။ ဘီရုတာ - ကြောက်သောလေ।
- ၇၄။ တောဒ - အပ်နှင့် ဆွဲသကဲ့သို့သောလေ।
- ၇၅။ ကဏ္ဍာ - ယားသောလေ।
- ၇၆။ ရသာဉ်တာ - အရသာ မသီသောလေ।
- ၇၇။ သဒ္ဓါဉ်တာ - အသံမကြားသောလေ।
- ၇၈။ ပသုပ္ပတီ - အတွေ့အထိ မသီသောလေ।
- ၇၉။ ဂန္ဓိဉ်တာ - အနဲ့မသီသောလေ।
- ၈၀။ ဒီသက္ကယ - မျက်စီမမြင်သောလေ।
- ၈၁။ တသိတ - ကြောက်ရုံးထိတ်လန့်သောလေ।
- ၈၂။ ဂမ္မနာသ - ကိုယ်ဝန်ပျက်သောလေ।
- ၈၃။ ဗဟိုဉာဏ် - အလွန်လေချဉ်တက်သောလေ।
- ၈၄။ ဝိသမသဟ - အပင်ပန်းမခံဘဲ အလိုလို မောပန်းနေသောလေ။

အထက်ပါလေအမျိုးမျိုးကြောင့် ဖြစ်နိုင်သောရောက် အမျိုးမျိုးတို့မှာ အယူဇူးဆေးပညာ၏ အဆိုအနှစ်များကို စုပေါင်းရေးသားထားသော အမြိတ္တသာကရဆေးကျမ်းမှ တွေ့ရှိရသည်ကို ဆေးပညာလေလာလိုက်စားသူများ၊ ဗဟိုသုတာအဖြစ် မှတ်သားလိုသူများအတွက်ဖော်ပြပေးခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ အလွန်ကြောက်စရာကောင်းသော လေ

ရောက်အမျိုးမျိုးတို့တွင် လေသင်တုန်းကဲသို့ ရုတ်တရက် သေဆုံးနိုင် သောလေ၊ အသက်မသေသေပေါ်လည်း ခန္ဓာကိုယ် ခြေလက်အကိုတိ၊ မသန် မစွမ်းဖြစ်ရသောလေတို့မှာ လူသိများသော်လည်း အခြားသော လူသိမများသေးသည့် လေရောက်များကို လေ့လာမှတ်သားနိုင်စေရန် တင်ပြရခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

လွန်ခဲ့သောနှစ်က စာရေးသူ၏မိတ်ဆွေတစ်ဦးဖြစ်သူ မမျှော် လင့်ဘဲ ရုတ်တရက် သေဆုံးသွားသည်။ သူသည် မသေဆုံးမိ ငါးရက် ခန့်ကပင် စာရေးသူနှင့် ဖုန်းပြောသေးသည်။ သူ ဖုန်းပြောသည့် အကြောင်းအရာမှာ သူ၏နောက် ကျွန်းမာရေးအကြောင်းနှင့် ဆေးပို့ပေး ရန် မှာကြားခြင်းဖြစ်သည်။

သူသည် လွန်ခဲ့သော တစ်လခန့်က သူ၏ဘက္ကီးတော်သူ မန္တလေးတက္ကာသိုလ်ကို စတင်တည်ထောင်ခဲ့သူ ဆရာကြီး ဦးကိုလေး ထောက်မောင် ရပ်တွဖ့်ပွဲအတွက် လာရောက်ရင်း စာရေးသူထံ ဝင် လာသောအခါ သူမိန်းမတွင် ဖြစ်နေသော ရောက်များအကြောင်း ဆွေး နွေးပြီး သင့်တော်မည့်ဆေးများ ယူသွားခဲ့သေးသည်။ သူ့တွင် တစ်ခါ တစ်ရုံ လေအောင့်သည်မှလွှဲ၍ ဘာရောက်မှမရှိဟု ပြောသွားသည်။

သူသည် သူမိန်းမ ဆေးစားသောအခါ ထူးခြားချက်များကို စာရေးသူထံ တလေးတစား ဖုန်းဖြင့် တင်ပြလေ့ရှိသည်။ မမျှော်လင့် သောနေ့တွင် သူ့နာရေးကို သတင်းစာကြော်ပြာတွင် တွေ့ရသည်။ သူဆက်ခဲ့ဖူးသော ဖုန်းနံပါတ်ဖြင့် ဆက်သွယ်မေးမြန်းကြည့်သောအခါ ရုတ်တရက်လေအောင့်သည်၊ ရင်ဘတ်ထဲမှ အသက်ရှုမှမဝဖြစ်သည် ပြောပြီး ပြင်ပဆေးရုံကြီးတစ်ခုသို့သွားရောက်ပြီး မကြာခံင်မှာ ဆုံးသွား ကြောင်းပြောသည်။ ရောက်တိတိပေ မသိရဟု ပြောပါသည်။

လေရောက်သည် အလွန်ပင် ကြောက်စရာကောင်းသည်။ ပိုး

အကျောက ဆင့်ပါးလေနှင့် ကိုကျိုးပေါင်းတက်ရောဂါ

အကြောက် ဆင့်မီးလေနှင့် ကိုကျိုးပေါင်းတက်ရောက်

စာရေးသူ၏ မိတ်ဆွေတစ်ဦးသည် မကြာခဏမှုးသဖြင့် သူ၏
ကိုယ်သူ နှလုံးရောဂါဝင်လာပြီဟု ထင်ကာ နှလုံးအထူးကု ဆရာဝန်
ကြီးနှင့် ပြသည်။ ပေးသမျှဆေးကို မှန်မှန်ဝယ်သည်။ နှလုံးနှင့် မသင့်
သော အဆီအဆီမဲ့များကို ရှောင်သည်။ နောက်ဆုံး စွားနှုန္တုနှင့် တိရှိဘုန်
အသားများကိုပါ ရှောင်သည်။ သို့သော် သူ၏အမှုးရောဂါမှာသက်သာ
မလား။ မသက်သာဟု ဆိုသော်လည်း တစ်ခါတစ်ရုံ သက်သာ
နေသည်။ တစ်ခါတစ်ရုံ အခန့်မသင့်လျှင် မူးပြန်သည်။

သူ၏မူးပုံမှာ ဆန်းသည်။ နံနက်ပိုင်းတွင် အကောင်းပကတီ
ရှိနေသည်။ နေ့လယ် ထမင်းစားပြီး အချိန်အထိလည်း အကောင်း၊
ထမင်းစားပြီး ဓာတ္တခဏာမျှ တစ်ရေးတစ်မောအပ်စက်ရန် ခေါင်းအုံပေါ်
လဲချလိုက်ချိန်တွင် ဤမှုခနဲမူးသွားပြီး အိပ်၍လည်းမပေါ်၊ အိပ်ရာပေါ်
တွင် ဤမှုခနဲမှုအိပ်နေသော်လည်း ရထားစီးနေသကဲ့သို့၊ လိုင်းစီးနေ
သကဲ့သို့ ခံစားနေရသည်ဟုဆိုသည်။ သူပြောသောစကားအရ စာရေး
သူသည် အာယုဖွေဒကျမ်းတွင်ပါသော အကွဲပကခေါ် ဆင်ဦးစီးလေ
နှင့်တူသည်ဟု စဉ်းစားမိသည်။ ဆင်ဗျို့ခေါင်းပိုင်းတွင် ထိုင်၍လိုက်
သော ဆင်ဦးစီးမှာ အငြိမ်နေရသည်မဟုတ်။ တြိမ်းပြုနှင့် ရှုံးသို့တို့

သည်ဟုဆိုသည်။

အမှန်တော့ စာရေးသူ၏ မိတ်ဆွေရောဂါမှာ ကောကျိုးပေါင်း တက်၍ မူးသောရောဂါဖြစ်သည်။ နှလုံးရောဂါနှင့် ရောထွေးကာ အနာ တရွှေ့၊ ဆေးတရွှေ့ ဖြစ်နေခြင်းသာ။ တကယ်တော့ သူသည် နှစ် ပေါင်းများစွာ ခေါင်းင့်ပြီး စာရေးရသည့် ရုံးအပ်။ စာရေးကြီးအလုပ်ကို လုပ်ခဲ့သူဖြစ်သည်။ လည်ပင်း ရိုးဆစ်များကို ခေါင်းင့်သည့်အနေ အထားဖြင့် နှစ်ရှည်အလုပ်လုပ်ခဲ့သူများမှာ ကျိုးပေါင်းတက်ရောဂါ ရစ် မြှုပ်ဖြစ်သည်။

ဦးခေါင်းကို ပင့်ထားသော လည်ပင်းရိုးဆစ်သည်အဆစ်ပေါင်း ခုနစ်ဆစ်ရှိသည်။ ဦးခေါင်းင့်ခြင်း၊ မေ့ခြင်း၊ ဘေးသို့လှည့်၍ ကြည့်ခြင်း အလုပ်တို့ကို ထိုအရိုးဆစ်များ ဘေးမှထွက်သည့် အာရုံကြောများက လုပ်ဆောင်ပေးသည်။ တစ်ခါတစ်ရုံ အခန့်မသင့်၍ ငါးလုပ်မေ့လိုက်ရာမှ အာရုံကြောနှင့် အရိုး အဆစ် နှစ်ခုကြေားတွင် ရှိသော ဝါရှာကဲ့သို့ ခံထားသော အရွတ်တုံး ပိမိ၊ ဉ်ပိမိသောအခါ ထုံခြင်း၊ ကျော်ခြင်း၊ ကိုက်ခဲခြင်း၊ နာကျင်ခြင်း၊ မူးဝေခြင်း စသောအာရုံ ခံစားချက် အမျိုးမျိုးကို သူ့နေရာ၊ သူ့အနေအထားအလိုက် ခံစားရပေသည်။ ဦးနောက်သို့သွေးပို့သော သွေးကြောပိုက်လိုင်းကို ပိမိသောအခါ ချာချာလည် မူးဝေသောဝေဒနာ ခံစားရသည်။ ထိုခံစားချက်သည် တစ်ခဏာတာ ဖြစ်သည်ရှိသလို ရက်ရှည်ခုက္ခ ပေးနေသည်မျိုးလည်း ရှိသည်။

လူအများ မကြောခဏဖြစ်လေ့ရှိသော အာရုံကြောဉ်ပ်ဝေဒနာ မှာ လည်ပင်းရိုးအဆစ် (၃)နှင့် (၄)အကြား အာရုံကြောဉ်ပ်လျှင် လည် ကုပ်အထက်နားမှ ဘယ်ညာဉ်ပိုးအထက်စရိယာအထိ နာကျင်ပြီး ကော်လျည့်မကောင်းခြင်း၊ ကော်ခိုင်ခြင်း ဖြစ်လေ့ရှိသည်။ လည်ပင်းရိုး

အဆင် (၄)နှင့် (၅) အကြား အဘရုံကြောညပ်လျှင် လည်ကုပ်ဆက်မှ ဘယ်ညာပခုံးကြော၊ လက်ပြင်ကြောအထိ ကိုက်ခဲနာကျင် နေတတ် သည်။

ခုံးလွှာသည် ဝေဒနာကို ပုံမှန်ပူန္နီးစေသည် အကြာလိမ်း ဆေး၊ ပရှတ်ဆီ၊ မှန်ညင်းဆီ စသည်များ လိမ်းပေး၍ အကြာပျော်ပျောင်းစေသောအခါ ဝေဒနာ သက်သာသွားစေနိုင်သည်။ အချို့မှာ အနိုပ်သည်ဖြင့် ပပ်ကြမ်းကြမ်းနိုပ်မိပြီး အနိုပ်များကာ အကြာရောင် သော အဆင့်သို့ရောက်၍ ပိုဆိုးသောဝေဒနာကို ရက်ရှည်ခံစားရနိုင် ကြောင်း သတိပြုစေလိုသည်။

ဆင်ဦးစီးလေနှင့်တူသော ကိုကျိုးပေါင်းတက် အမူးရောက် အကြာင်း ပြန်ကောက်ရလျှင် လူ၏ လည်ပင်းရှိုးဆစ် ခုနှစ်ဆစ် အတွင်းမှ သွားသော သွေးကြာမကြီးနှစ်ရောင်းရှိသည်။ ထိုသွေးပိုက် လိုင်းနှစ်ရောင်းသည် ဦးခေါင်းခွဲအတွင်းရှိ ဦးနှောက်ဘယ်ဘက် အခြမ်းနှင့် ညာဘက်အခြမ်းသို့ သွေးပို့ပေးသည်။ လည်ပင်းရှိုးဆစ် သည် ကျိုးပေါင်းကြာင့် အပွေးတက်ပြီး ထူလာခြင်း၊ ရှေ့သို့ ချုံစွာက် လာခြင်း၊ အတက်ကဲ့သို့ ရှည်ထွက်လာခြင်း ဖြစ်နိုင်သည်။ ထိုသို့ဖြစ် ရန်လည်း ခေါင်းင့်စာရေးသည် အလုပ်ကို နှစ်ပေါင်း နှစ်ဆယ်၊ သုံး ဆယ် ပြုလုပ်ခဲ့သူများတွင်သာ ဖြစ်လေ့ရှိသည်။

ကျိုးပေါင်း အချုံ့နှင့် အတက်သည် ခေါင်းင့်လိုက်သောအခါ၊ သို့မဟုတ် မေ့လိုက်သောအခါ၊ အိပ်ရာထဲသို့ လွှဲအိပ်လိုက်သောအခါ၊ အခန့်မသင့်သောအခါများတွင် ဦးနှောက်သို့ပို့သော သွေးကြာမကြီး ကို သွား၍ ဖိမိလိုက်ပြီး ဦးနှောက်တစ်ခြမ်းမှာ သွေးမရောက်ဘဲ မူးဝေ သော ခံစားချက်ကို ရတ်တရက်ခံစားလိုက်ရခြင်းဖြစ်သည်။ ဖိမိသော အနေအထားမှ ပြောင်းလိုက်သောအခါ သွေးပြန်ရောက်သဖြင့် မူးဝေ

ခြင်း ပျောက်သွားပြန်သည်။ ဤသည်ကိုပင် ဆင်စီးသကဲ့သို့၊ လိုင်းစီးသကဲ့သို့ မူးဝေသည်ဟု ခံစားခြင်းဖြစ်သည်။

ဤသို့မဖြစ်စေရန် အနောက်တိုင်းဆရာဝန်များက လည်ပင်းထောက် သားရေလည်ပတ်များ ပတ်ထားခိုင်းလေ့ရှိသည်။ ရတ်တရက် ငှဲလိုက်ခြင်း၊ မေ့လိုက်ခြင်း မပြုလုပ်နိုင်စေရန် လည်ပင်းထောက်ဖြင့် တားထားခြင်းဖြစ်သည်။ ရရှည်ကုထုံးမှာ လည်ပင်းရှိးဆိုးများ ထပ်မနေစေရန်၊ ကျိုးပေါင်းကြောင့် အရွတ်တုံးများ ပိမနေစေရန် Attraction ခေါ် ကော်ဆွဲကုသခြင်း၊ ခဲဆွဲကုသခြင်းဖြင့် ကုသလျှင် သက်သာစေနိုင်သည်။ ထိုကုသခြင်းမျိုးမှာလည်း တစ်ခဏ္ဍနှင့် မရ။ နှစ်ချို့ပြုလုပ်ရသော ရရှည်ကုသနည်းဖြစ်သည်။

စာရေးသူ၏မိတ်ဆွေ ခံစားရသော ဆင်စီးသကဲ့သို့ တြုံ့မြှုံ့မြှုံ့ခဲ့စားရသည့် ခေါင်းမူးဝေဒနာမှာ ဝမ်းချုပ်သောနေ့များတွင် ပို၍ဖြစ်လေ့ရှိသည်ဟုဆိုသည်။ သူသည် ကောက်ညွှဲးကို အလွန်ကြိုက်သော်လည်း မစားရတော့ဟုဆိုသည်။ ကောက်ညွှဲးစားပြီး နောက်တစ်ရက် ဝမ်းချုပ်သွားလျှင် ချာချာလည်မူးသောဝေဒနာ စတင်ခံစားရလေတော့သည်။ အခန့်မသင့်လျှင် ပစ္စည်းတစ်ခုလွှတ်ကျ၍ ကုန်းကောက်လိုက်ချိန်မှစ၍ မူးသည်။ အိပ်ရာထဲ လွှဲချုပ်လိုက်ချိန်တွင် မူးသည်လည်းရှိသည်။ ထိုသို့ မူးသွားလျှင် စကားမပြောဘဲ ြိမ်ြိမ်လေးနေမှ သက်သာသည်ဟုဆိုသည်။ သူ အိပ်သည့်ခုတင်နဲ့ဘေးသို့ လူတစ်ယောက်ရောက်လာလျှင် ခုတင်ကို ကိုင်လိုက်လျှင်ပင် ပို၍ မူးသည်ဟုဆိုသည်။

ထိုကဲ့သို့ ထူးဆန်းစွာမူးသော အမူးရောဂါသည် ဝမ်းမှုန်သောနေ့၊ လေလည်သော နေ့များတွင် ထူးခြားစွာ သက်သာသည်ဟုဆိုသည်။ စိတ်ထင်၍လားဟု ဆန်းစစ်ကြည့်သောအခါတွင်လည်း အမှန်ပင် ဝမ်းချုပ်၊ လေချုပ်ခြင်းနှင့် ကျိုးပေါင်းကြောင့်မူးခြင်းမှာ ဆက်နှံယ်

နေသလို ခံစားနေရသည်ဟုဆိုသည်။ သူသည် အရိုးအဆစ် အထူးကု ဆရာဝန်ကြီးများနှင့် ပြသပြီး လည်ပင်းရီးဆစ်ကို စာတ်မှန်ရှိက်စစ် ဆေးသောအခါ C3-C4၊ C4-C5၊ C5-C6 စသော လည်ပင်းရီးဆစ် များတွင် Spondylosis ခေါ် အရိုးကျိုးပေါင်းတက်ရောက် ရှိနေသည်ဟု ဆိုသည်။ အာရုံကြောဆေးများ စားရသည့်အပြင် လည်ပင်းထောက် ကိုလည်း အပြင်ထွက်သည့်အခါတိုင်း တပ်ထားရသည်။ Attraction ခေါ် ကော်ဆွဲသည့် ကိရိယာနှင့် ပြုလုပ်ရသော လောကျင့်ခန်းကို တစ်ပတ် လျှင် အနည်းဆုံးနှစ်ကြိမ် ဆေးရုံတွင် သွား၍ ပြုလုပ်ရသည်။ ပုံမှန် အားဖြင့် သက်သာသလိုရှိသော်လည်း ဝမ်းချုပ်မခံဘုံး။ ဝမ်းချုပ်၊ လေ ချုပ်သော နေများတွင် မူးမြှုမူးလျက်ရှိသည်ဟု သူက ပြောသည်။

ဒေသနာနာယ ဆေးပညာအလိုအရ ဝမ်းချုပ်သောအခါ အခေါ ဝါကခေါ် အောက်သို့စုန်သော လေသည် ပိတ်သွားသဖြင့် အထက်သို့ ဆန်သောလေ ဥဒေသမဝါယော အားကောင်းလာပြီး အထက်သို့ဆောင် သောကြောင့် ခေါင်းမူးခြင်း ဖြစ်နိုင်သည်။ သာမန်ဆိုလျှင် ခေါင်းမကြည်ခြင်း၊ စိတ်မကြည်ခြင်းများသာ ဖြစ်နိုင်သော်လည်း ကောကျိုး ပေါင်းအခံရှိသွားမှုမှ ဦးနောက်သို့ရှိသွားကို ဆောင့်တက်သော လေဖိအားကြောင့် မူးခြင်းနှင့် ကျိုးပေါင်းမှပိတ်ဆိုခြင်း ဆုံးသွားသော အခါ လေမျိုး စေ တွင် ပါသော အကျွေပကဝါယော (ဆင်ဦးစီးလေ) တငြုမြဲဌ့နေသကဲ့သို့ ရှုံးတိုးနောက်ဆုတ်မူးဝေခြင်း ဖြစ်ရလေသည်။

ထိုသို့ဖြစ်သော လေရောက်ကိုကုသရန် တစ်ချိန်က လယ်သမား တို့ ခေါင်းဆောင်အဖြစ် အက်လိပ်ကို တော်လှန်ပြီး ကြိုးစင်တက်ခဲ့သော ဆေးဆရာလည်းဖြစ်သော ဂြိုန်ဆရာတဲ့ ပြုစရေးသားခဲ့သည့် လက္ခဏုရှုကျမ်းမှ လေမျိုး စေ ဆေးနည်းကို ဖော်ပြလိပ်ပါသည်။ စာရေး သူ၏မိတ်ဆွေသည် ဣျှေးလေမျိုး စေ ဆေးဖြင့် သူ၏အမူးဝေဒနာ သက်

သာသည်ဟုဆိုသဖြင့် ဆေးနည်းပေး ဖော်ပြရခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

ဆရာတ်၏ လေမျိုး ၈၀ ဆေးနည်း

၁။ ဆားခါး	၁ ပိဿာ
၂။ ရေ	၂ ပိဿာ
၃။ ဝေက်သာ	၅ ကျပ်သား
၄။ ယမ်းစိမ်း	၂ ကျပ် ပပဲသား
၅။ ကျောက်ချဉ်	၁ ကျပ်သား
မီးမှာတင်၍ချက်။	အမြှုပ်သေလျှင် ချု။

ထားလေ။

ဆေးတိုက်ရန် အချိန်အဆ

လူကြီး ကြွေဇ်နှင့် နှစ်ဇ်နှင့်မှ သုံးဇ်နှင့်အထိ၊

လူငယ် ကြွေဇ်နှင့် တာစ်ဇ်နှင့်မှ နှစ်ဇ်နှင့်အထိ၊

ချင့်ချိန်၍တိုက်။ ပြီးလျှင် ရေနေးသောက်။ ဝမ်းရပ်စေလိုလျှင် ရေအေးသောက်။

ဝမ်းသွားများ၍ မရပ်လျှင် မီးမကင်ဆေးသောက်။

ကက္ခလအနား။ ဝိတုံးဘိတနာများ ပေးလေ။

လက္ခဏုရကျမ်း မူရင်းအတိုင်း ဖော်ပြပါသည်။

ဆရာတ်၏ လက္ခဏုရကျမ်းလာ နှစ်းတွင်းပီးမကင်ထေး

၁။ စမုန်နက်။

၂။ ရင်းပြား။

၃။ ကန်းချုပ်(နိုး)။

င့်။ ငရှတ်ကောင်း။

၅။ ပိတ်ချင်း။

၆။ ချင်း။

၇။ မိသုလင်။

၈။ နဲ့သာဖြူ။

၉။ ဆား(မီးဖုတ်)။

အလေးချိန်အမျှဆီစု၊ ရေနှင့်ကြိတ်၊ မီးကင်းခန့်လုံး၊ နေလှန်း၍
ထား၊ ပုလင်းနှင့်ထည့်ထား။ ပက္ခရဏ အနာ(ဝမ်းလျှောသောအနာ)
လက်ထုပ်ခေါက်ရေနှင့် တိုက်လေ။ မီးတွင်းကိုလည်း စားနိုင်သည်။
မီးယပ်သွေးဆုံး အားဖွဲ့အနာမှာ ဆားခတ်၍ သက်ရင်းမဟာကာ
နှင့်တိုက်လေ။

(လက္ခဏုရုပ်ကျမ်း မူရင်းအတိုင်း ဖော်ပြပါသည်။)

ကျမ်းကိုး ။ ။ ။ လက္ခဏုရုပ်ကျမ်းကို သုပစ္စကဂါးဏရာ၏ ဘွဲ့ခံ
ဆရာစံက ၁၂၇၈ ခုနှစ်၊ တပို့တွဲလဆုတ် ၂၂ ရက်
(ဖေဖော်ဝါရီ ၈ ရက် ၁၉၁၇ ခုနှစ်) က ရေးသား
ပြီးစီးခဲ့ပြီး သဘာဝဓမ္မဆရာ ဦးမြိုင်း (သော်တာ
ဝင်း)မှ တည်းဖြတ်ကာ ယမုန်စာပေမှ စွန်လ ၁၉၆၈
ခုနှစ်တွင် ထုတ်ဝေသည်။

ဆရာစံကို ၁၉၃၃ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ ၂၇ ရက်
စနေနေ့၊ နံနက်တွင် သာယာဝတီထောင်အတွင်းရှိ
ကြီးစင်တွင် အက်လိပ်အစိုးရမှ ကြီးပေးသတ်ဖြတ်
လိုက်သည်။

□

ခြေဖတ်၏ အားပွဲရေး၏

လွန်ခဲ့သောနှစ် စွဲရာသီက အပူရှိန်လွန်ကဲပြီး စာရေးသူမောင်းသော ကားအတွင်းမှ အပူချိန်တိုင်းသာမိမိတာမှ ငါင် ဒီဂရိစင်တိဂရိတ် ပြသောအချိန်ဖြစ်သည်။ ခေတ်မိကားများတွင် အဲယားကွန်းပါသဖြင့် စာရေးသူလည်း မနေနိုင်၊ ဖွင့်မိသည်။ အဲယားကွန်းကားစီးလိုက်၊ လို ရာရောက်လျင် အပြင်ထွက်လိုက်နှင့် ရက်တစ်ပတ်ခန့် ကြာသောအခါ ခေါင်းကိုက်ဝေဒနာ ရလာသည်။

ဒီးဒီးကျပြီး ပူလောင်လာသည်။ ခေါင်းထဲမိုက်ပြီး မျက်စီများ ပြာသလို ဖြစ်လာသည်။ အပူအအေး နှစ်ခုကြားတွင် စာရေးသူမှာ အတော်လေး ခုက္ခခံလိုက်ရသည်။

နောက်ပိုင်းရက်များတွင် အထူးသတိထားပြီး နှေ့လယ်နေပူချိန် တွင် လုံးဝအပြင်မထွက်။ အဲယားကွန်းဖွင့်သော ကားလည်း မစီး၊ နံနက်စောစောနှင့် ညနေ နေအေးချိန်များတွင်သာ သွားစရာရှိသော ကိစ္စများကို ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် စီစဉ်ရတော့သည်။

ထိုကဲ့သို့ အပူအအေး ပြသောနာရှိသော အဲယားကွန်းကားကို ရှောင်ကြည့်လိုက်သော်လည်း စာရေးသူ၏ ဦးခေါင်းနောက်စွဲကိုက် ဝေဒနာမှာ အလျင်းပျောက်မသွားပေ။ နံနက်အိပ်ရာထချိန်မှစ၍ ခေါင်းမကြည်။ ဝမ်းချုပ်သောနှေ့များတွင် ပို၍ဆိုးသည်ကို သတိပြုမိ လာသည်။ ထို့ကြောင့် ဝမ်းမချုပ်စေရန် အသီးအနှံကို ပို၍စားသည်။ ရေများများ သောက်သည်။ သို့သော် ခေါင်းကိုက်ခြင်းမှ အလျင်း ပျောက်ကင်းသွားခြင်းမရှိ။ စာများများဖတ်လျင်၊ တို့ဗြည့်လျင် နောက်စွဲမှ ချက်ချင်းကိုက်လာသည်။ ထို့ကြောင့် စာလည်း များများ မဖတ်ရဲ။ တို့ဗြည့်နိုင် ဖြစ်လာသည်။

တစ်ခါတစ်ရုံ ခေါင်းကိုက်ခြင်းဝေဒနာသည် မျက်လုံးအိမ်ထဲ အထိ ရောက်သွားသလို ခံစားရသည်။ တစ်စုံတစ်ခုကို ငါ့၍ကြည့်လိုက် လျင် နောက်စွဲသာမက မျက်လုံးအိမ်ထဲအထိပါ စူးအောင့်သွားသည်။ ရောင်းဆိုးလျင် ပို၍ဆိုးသည်။ ကလေးများကယ်စဉ်က ရောင်းအဆက် မပြတ်ဆိုးလျင် မျက်လုံးအိမ်ကြီးများ ရောင်ပြီး မောက်မို့လာသည်ကို သွား၍ သတိရမိသည်။

ဦးခေါင်းကိုက်သော ဝေဒနာကို သက်သာစေရန် မြန်မာဆေး သာမက အက်လိပ်ဆေး (ပါရာစိတေသာ) ကိုလည်း သောက်သည်။

သုံးရက်ခန်းသောက်ပြီး ပါရာစီတမော အသောက်များလျှင် အသည်းကို
ထိနိုက်သည်၊ အသည်းခြောက်တတ်သည်ဟု ပြောသံကြားဖူးသဖြင့်
ဆက်မသောက်ရတော့။ ဦးခေါင်းကို အနိပ်ခံ အကြောပြင်သည်လိုင်းသို့
ပြောင်းကြည့်မိပြန်သည်။ ဦးခေါင်းမှ ဆံပင်များကို ဆွဲ၍ အနာခံပြီး
အပူထုတ်လျှင် သက်သာသည်။ သို့သော် ရက်ကြာလာသောအခါ
ဦးရေပြားများနာ၍ အထိမခံနိုင်တော့။ နောက်တစ်နည်းပြောင်းပြီး
အကင်းဆယ်ပါးဆေးမှုနှင့်ကို မီးရှိုပြီး မိုင်းရှူးဆေးအဖြစ်သုံးကာ ကုထုံး
ပြောင်းပြီး ကုကြည့်မိပြန်သည်။ ကြာရည်မခံနိုင်။ အသက်ရှုံးလမ်း
ကြောင်းနှင့် အဆုတ်အတွင်းသို့ လေဝင်ရာလမ်းကြောင်းတစ်လျှောက်
တွင် စူးရှုသလို ခံစားလာရသဖြင့် ရက်ကြာကြာ ဆက်၍ မရှုံးနိုင်တော့
ပေါ့။

ခေါင်းကိုက်ခြင်း၏ သဘောကို လေ့လာကြည့်သောအခါ လေ
ပူ၏ အထက်ဆန်းသော ဒုက္ခပေးခြင်းဖြစ်သည်ကို သတိပြုမိလာသည်။
အထက်ဆန်းသောလေကို ဥအားမဝါယော ဟုခေါ်သည်။ ဦးခေါင်းပိုင်း
ကိုသာမက မျက်စီကိုက်ခဲခြင်း၊ စွေစောင်းခြင်း၊ ပါးစပ်ခွဲခြင်း၊ လျှာ
စောင်းခွဲခြင်း၊ စကားမပိုခြင်းတို့ကိုပါ ဖြစ်စေနိုင်သော လေမျိုးဖြစ်
သည်။ ဦးခေါင်းကိုက်ခြင်း၏ နောက်ဆက်တွဲကြောင့် ဦးနောက်
အတွင်း သွေးကြောပေါက်ပြီး လေဖြတ်သူများစွာ ရှိသည်။

ဥအားမဝါယော၏ ဆန်းကျင်ဘက်မှာ အခေါကမဝါယော
(အောက်သို့ရန်သောလေ) ဖြစ်သည်။ လေသံက်ဆေးများ သောက်ပေး
လျှင် သက်သာစေနိုင်သည်။ လိုအပ်လျှင် ဝမ်းနှတ်ဆေးကိုလည်း စား
သင့်က စားပေးရန်လိုသည်။ အောက်သို့လေစုန်လာသောအခါ၊ တစ်
နည်းအားဖြင့် လေလည်သောအခါ ခေါင်းကိုက်ခြင်းဝေးနာသည်
သက်သာလာမည်ဖြစ်သည်။

ရှေးက ဓတ်ဆရာကြီးများ ကုသည့်ကုထုံးတစ်မျိုးကို စာရေးသူ မန္တလေးမြို့၊ မြို့က်ပြင် တိုင်းရင်းဆေးသိပ္ပါတွင် ပညာသင်ကြားစဉ်က မှတ်သားရဖူးသည်ကို ပြန်ပြောင်းသတိရမိသည်။ ထိုကုထုံးမှာ ညာအိပ်ရာဝင်ချိန်နှင့် နံနက်အိပ်ရာထချိန်တွင် ခြေဖဝါးကို ဆားပွတ်သော ကုထုံးဖြစ်သည်။ စာရေးသူသည် ဤနည်းကို အသုံးပြု၍ တစ်နေ့၊ နှစ်ကြိမ် ညာအိပ်ရာဝင်ချိန်နှင့် နံနက်စောစော လမ်းထလျောက်ပြီး ပြန်လာချိန်တို့တွင် ဆားပွတ်သည်။

ပွတ်ပုံပွတ်နည်းမှာ ဆားမပွတ်မီ ခြေဖဝါးကို ရေစိအဝတ်ဖြင့် အရင်ပွတ်ရသည်။ ကူမည့်သူရှိလျှင် မိမိက ခြေဆင်း၍အိပ်ပြီး ခြေဖဝါးကို ဆားပွတ်ပေးမည့်သူက ခြေရင်းတွင်ထိုင်ကာ ဆားတစ်ခွက်၊ ရေစိအဝတ်ထည့်ထားသော ရေအင်တုံတစ်ခွက်ဖြင့် ခြေဖဝါးကို ရေဖတ်တိုက်လိုက်၊ ဆားပွတ်လိုက်ဖြင့် တစ်လှည့်စီ ပြုလုပ်ပေးရန်ဖြစ်သည်။ မကြာမီ ခြေဖဝါးမှ အပူများ ထွက်လာသည်ကို သိသိသာသာ ပွတ်ပေးသူရော၊ အပွတ်ခံရသူပါ အပူငွေများကို ခံစားသိရှိနိုင်ပေသည်။

ဆားပွတ်ရာတွင် စိတ်ရည်ရည်ဖြင့် နာရီဝက်ခန့်၊ အချိန်ပေးပွတ်ပါ။ ဆားပွတ်ပြီးနောက် အပူများထွက်လာသည်ဟု ခံစားရပြီးလျှင် ခြေထောက်ကို ရေဆေးချပါ။ အပူငွေများ ကုန်သည်အထိ ဆေးနိုင်ပါသည်။

ဤသို့ဖြင့် စာရေးသူ၏ ဦးခေါင်းနောက်စွဲမှ ခေါင်းကိုက သော ဝေဒနာနှင့် မျက်လုံးအိမ်မှ စုံအောင့်ကိုက်ခဲ့သော ဝေဒနာတို့မှာ ခုနစ်ရက်ခန့်၊ ခြေဖဝါး ဆားပွတ်ပြီးနောက် အလျှင်းပျောက်ကင်းခဲ့ရကြောင်း ကိုယ်တွေ့ကုထုံးအဖြစ် တင်ပြလိုက်ရပေသည်။

ခြေဖဝါး ဆားပွတ်ခြင်းအကျိုးကြောင့် ကျောက်ကပ်ဝေဒနာ ခံစားရသူများ၊ ခါးနာ၊ ခါးကိုက်ရောဂါ့နေသူများ၊ မီးယပ်သွေးဆုံးနာ

ခံစားရသော အမျိုးသမီးများ၊ ဒူလာပါဒရက်ရောဂါ ခံစားနေရသော
အမျိုးသားများ၊ မျက်စိတိမဲ့သူများ၊ မျက်ရိုးကိုက် ထောက်နာ ခံစားရ
သူများ၊ ဆံပင်အကျွတ်များ၏ ထိပ်ပြောင်ကာ ဦးရေပြား ပေါ်သူများပါ
သက်သာပျောက်ကင်းနှင့် ကြောင်း ရှေးဆရာတိုးများက အဆိုရှိ
ကြောင်းကိုလည်း အသိပေးတင်ပြလိုပါသည်။

□

သားနင်းခြင်း၏ အကျိုးကျေးမှုးများ

ခြေဖဝါး ဆားပွတ်ခြင်းနည်းဖြင့် အပူအပ်ပိုးများ အောက်သို့
ဆွဲချသော နည်းရှိသကဲ့သို့ ဆားနင်းခြင်းဖြင့် လည်း မျက်စီနှင့်
ဦးနောက်အတွင်းသို့တက်သော အပူအပ်ပိုးများကို ဆွဲယူသောနည်း
လည်း ရှိသည်။ ဆားနင်းခြင်းသည်လည်း ရေရှည်လုပ်လျှင် ထိရောက်
သော ကျွန်းမာရေးနည်းလမ်းကောင်း ဖြစ်သည်။

တောတောင်ရေမြေတို့ကို တိုက်စားလာသော ရေတို့သည်
မြောင်းငယ်၊ ချောင်းငယ်များသို့ စီးဝင်ကြသည်။ ထိမှတစ်ဆင့် မြစ်ကြီး
များ ဖြစ်လာသည်။ မြစ်ရေတွင် စွဲစေးနှင့် သဲနှစ်းများရောလျက် အနည်း
ထိုင်ကျွန်းခဲ့သော်လည်း ဆားဓာတ်တို့မှာ ပျော်ဝင်ပြီးနောက် ပင်လယ်
ရေထဲသို့ စီးဝင်သွားသည်။ ပင်လယ်ပြင်မှ ရေကို လယ်ကွက်ကဲ့သို့
ပြန်ပြီးသောမြေပြင်သို့ သွင်းယူပြီးနောက် နေလှန်းသောအခါ အပူရှိန်
ပြင်းသဖြင့် ရေများအငွေ့ပြန်သွားသည်။ ဆားတို့သည် ကျွန်းနေခဲ့
သည်။ ထိုသဘာဝနေလှန်းဆားမှာ အဖြူရောင်မဟုတ်၊ ညီညာစည်ဗျာ
အရောင် ဖြစ်သည်။ သဘာဝဆားကို ချွတ်ဆေးသုံးပြီး ချွတ်လိုက်သော
အခါမှသာ ဖြူဖွေးသော ဆားကို ရသည်။ တကကယ်တမ်း ဆေးဖက်
အဖြစ်သုံးမည်ဆိုလျှင် ချွတ်ဆေးမသုံးသော သဘာဝဆားမှာ ပို၍ဆေး

ဖက်ဝင်မည်ဖြစ်သည်။

ဆားသည် အပုပ်အစပ်မှန်သမျှ စေးသောချောင်းမြှောင်းတို့မှ
လာသော်လည်း အပုပ်အစပ်တို့ကို ပြန်လည်ထိန်းချုပ်ရာတွင် ဘုရင်
ဖြစ်သည်။ ငါး၊ ပုစ္စန် စသည်များ ပုပ်သိုးပြီး အနဲ့ဆိုးမထွက်စေရန်၊
အကောင်မပျက်စေရန် စီမံရာတွင် ဆားကို အသုံးပြုရသည်။ ဆား
သည် အပုပ်အခိုးမှန်သမျှကို စပ်ယူရုံသာမက ပျောက်ကွယ်သွားအောင်
ချေဖျက်ပစ်နိုင်သော တန်ခိုးထူးရှုသည်။

ရှေးက လူကြီးများသည် ဆားနှင့် သွားတိုက်ကြသည်။ ဆား
က ပါးစပ်အတွင်းမှ အပုပ်အစပ်များကို စပ်ယူသွားသဖြင့် ပါးစပ်နှင့်
ကို ပျောက်ကင်းစေသည်။ ဆားရည်ဖြင့် ပလုတ်ကျင်းရုံဖြင့် သွားနား
သွားဖုံးနား လည်ချောင်းနား၊ အာခေါင်နာများ ပျောက်ကင်းစေနိုင်သည်
ဟုဆိုသည်။

ဆားရည်ကို ပလုတ်ကျင်းရုံသာမက မျက်စဉ်းလည်း ခတ်နိုင်
သည်။ ဓာတုဖေဒဆေးရည်ဖြင့် ပြုလုပ်သော မျက်စဉ်းအမျိုးမျိုးရှိ
သော်လည်း ဆားရည်သည် မျက်စိနာနှင့် သင့်သည်။ မတည့်၍ ဆား
ခုကွဲပေးခြင်း မရှိပေး။ အဖျားနှင့် ဧည့်ငါးကိုက်ခြင်း၊ ကိုယ်လက် မအီ
မသာ ဖြစ်ခြင်းတို့ကိုပင် ဆားရည် မျက်စဉ်းခတ်ပေးလျှင် သက်သာ
သည်ဟု ရှေးလူကြီးများက ယူဆကြသည်။

ဆားသည် ကြွက်သားများကိုလည်း အားကောင်းစေသည်။
ချွေးထွက်များလျှင် အားကစားသမားများ ကြွက်တက်တတ်သည်။
ချွေးနှင့်အတူ ဆားဓာတ်များ ပါသွားသဖြင့် ကြွက်တက်ရခြင်း ဖြစ်
သည်။ ကြွက်တက်သူကို ဆားရည်ဖျော်ပြီး ချက်ချင်းတိုက်ပေးခြင်းဖြင့်
ကြွက်တက်ခြင်းကို ပြေလျော့စေနိုင်သည်။ ဝမ်းသွားဖန်များလျှင်လည်း
ရေစာတ်သာမက ဆားဓာတ် ပိုဆုံးရှုံးသွားသဖြင့် ကြွက်တက်တတ်

သည်။ ထို့ကြောင့် ဝမ်းသွားသူများကို အချို့ရည်နှင့်ရော၍ ဓာတ်ဆား ရည်ကိုပါ သွင်းပေးရသည့် ကုထုံးရှိသည်။

ဆားနှင်းသည့်ကုထုံးသည် မှတ်တမ်းမှတ်ရာဖြင့် မည်သည့် ခေတ်ကာလက စတင်ခဲ့သည်ဟု မသိနိုင်သော်လည်း ရတနာပုံ မန္တလေးခေတ်နှောင်း အက်လိပ်တို့ အောက်မြန်မာပြည်ကို သိမ်းပိုက် ထားသည့်အချိန်က အထက်မြန်မာနိုင်ငံတွင် တိုင်းရင်းဆေးသမား တော်ကြီးများ၊ ဓာတ်စာဆရာများက ရိုးရာဆေးပညာဖြင့် ပြောင် မြောက်စွာ ကုသနချိန်တွင် ထိုဆရာကြီးများ ကုသည့်ကုထုံးတွင် ဆားနှင်းခြင်း၊ ဆားပွဲတ်ခြင်း၊ ဆားကြပ်ထုပ်ထိုးခြင်းများ ပါဝင်သည် ဟု သိရသည်။

ဆားနှင်းမည့်သူသည် မိမိခြေဖဝါးနှစ်ဖက်စာ ဖိနှင်းနိုင်မည့် ပမာဏရှိသောဆားကို ပုံဌားနှင့်ရမည်။ ဆားကိုထည့်သော အောက်ခံ ကြမ်းပြင်မှာ သစ်သားလေားဖြစ်လျှင် ပုံဌားကောင်းသည်။ ရှေးနည်း ဆားနှင်းသူအချို့မှာ ဆန်ပြာသည့် စကော(ဆန်ကော) ဟောင်းတွင် ဆားကိုပုံပြီး အပေါ်မှ ဂုဏ်နီအိတ်၊ သို့မဟုတ် ဖျင်ကြမ်းစကို ဖုံးအပ်ပြီး အပေါ်မှ တက်နှင်းကြသည်။ ဆားနှင့်ခြေဖဝါးကို တိုက်ရှိက်မထိတွေ့ စေဘဲ ကြားခံ အဝတ်ကြမ်းခံထားသော်လည်း ဆားမှအငွေ့သည် ခြေ ဖဝါးမှထွက်လာသော အပူဓာတ်နှင့်ထိတွေ့ကာ လူ့ခွဲ့ခွဲ့ကိုယ်အောက် ပိုင်းသို့ ဝါယောဓာတ်ကို ခေါ်ယူနိုင်သည်။ အဓောကမဝါယော များလာ သောအခါ အထက်သို့တက်သော ဥဒ်မဝါယော အားလျော့သွား သဖြင့် မျက်စီများကို ကြည်လာစေသည်။ ဦးခေါင်းခံသည့်ဝေအနာ၊ ခေါင်းကိုက်ဝေအနာများ ရှိလျှင်လည်း သက်သာစေနိုင်သည်။

ရှေးက လူကြီးများ ကုသိုလ်ယူကြပုံမှာ အလွန်ဆန်းသည်။ စာရေးသူတို့ငယ်စဉ်က တိုင်းရင်းဆေးပညာ သင်ကြားခဲ့ရာ မန္တလေး

မြောက်ပြင်ရှိ အိုးဘို့အရပ်တွင် အချို့အိမ်များရှေ့တွင် ဆိုင်းဘုတ်ကဲ့သို့ သစ်သားပျဉ်ချပ်တွင် မီးသွေးဖြင့် အခမဲ့ဆားနင်းနိုင်သည်ဟု ရေးသား ထားသော အိမ်နှစ်အိမ်ခန့် တွေ့ရဖူးသည်။ ဆားနင်းခြင်း စလေ့သည် မြန်မာ့ဆေးပညာတွန်းကားသော နှစ်းတွင်းနှင့်နှစ်းစပ်သော မြောက်ပြင် အရပ်တွင် ရှေးက ရှိခဲ့မည်မှာ သေချာပေါ်သည်။

ရှေးက မြန်မာများသည် သွောင်ထုံးထားကြသည်။ ဆံပင် ကျွော်သူ၊ ထိပ်ပြောင်သူ အလွန်နည်းသည်မှာ ဆားဖြင့်သွားတိုက်ခြင်း၊ ဆားနင်းခြင်း စလေ့များကြောင့် ဖြစ်နိုင်သည်ဟု ရှေးက စာရေးသူတို့၏ ဆရာကြီးတစ်ဦးက ပြောဖူးသည်။ ဆံပင်ကျွော်ခြင်း၊ ထိပ်ပြောင် ခြင်းသည် အထက်သို့ ကန်တက်သော အပူဝါယော များခြင်းကြောင့် ဖြစ်သဖြင့် အောက်သို့ အပူလှည့်စေရန် ဆားနင်းခြင်းဖြင့် သက်သာနိုင် သည်ဟု ယူဆရပေါ်သည်။ ထိပ်ပြောင်သည့် မျိုးရိုးရှိသူများ စမ်းသပ် ကြည့်သင့်ပေါ်သည်။

လေချုပ်၊ ဝမ်းချုပ်သူများအတွက် အကြံပြုချက်
လေချုပ်၊ ဝမ်းချုပ်သူများများသည် အထိုင်များကြသူ
များဖြစ်သည်။ ရုံးအလုပ်လုပ်သူ၊ စာရေးစာဖတ် အထိုင်များသူများမှ
အစ ယခုခေတ်တွင် ကုမ္ပဏီအလုပ်လုပ်သူများ၊ စီးပွားရေး လုပ်ငန်းရှင်
ကြီးများအထိ ကျွန်းမာရေးပြဿနာများ ဝမ်းမမှန်ခြင်း၊ ဝမ်းချုပ်ခြင်း၊
ဆေးပညာစကားဖြင့် လေချုပ်၊ ဝမ်းချုပ်ခြင်းပင် ဖြစ်သည်။

ဝမ်းကစ်လုံးကောင်း ခေါင်းတစ်လုံးမခဲ့ ဟူသော အရပ်စကား
မှာ မရှိးနိုင်အောင် မှန်သောစကားဖြစ်သဖြင့် အစာမကြသူ၊ ဝမ်းဗိုက်
တွင် လေ့လွှာသူ၊ လေချုပ်သူ၊ ဝမ်းချုပ်သူများ၏ နောက်ဆက်တဲ့
ပြဿနာတွင် ကော်ကြောတက်ခြင်း၊ ခေါင်းမကြည့်ခြင်း၊ ခေါင်းကိုက်
ခြင်း၊ ဉာဏ်ပေါ်မပေါ်ခြင်း စသည်များ ဖြစ်နိုင်ပေသည်။

ဝမ်းချုပ်လျှင် ဝမ်းနှုတ်ဆေး စားသင့်၊ မစားသင့် ဆိုသော
ပြဿနာများလည်း အမျိုးမျိုး အယူအဆ ကွဲလွှဲမှုရှိသော ပြဿနာဖြစ်
သည်။ ဆရာအမျိုးမျိုးက ဆေးပညာရှုထောင့်အမျိုးမျိုးမှ ဝမ်းမနှုတ်
သင့်ဘူး၊ ဝမ်းနှုတ်ဆေး မစားသင့်ဘူးဟု ပြောသလို အချို့ဆရာများက
လည်း ဝမ်းနှုတ်သင့်သည်၊ တစ်ပတ်တစ်ကြိမ် ဝမ်းနှုတ်သင့်သည်၊
အချို့ကလည်း တစ်လမှု တစ်ကြိမ်သာ ဝမ်းနှုတ်ဆေး စားသင့်သည်။

ဟု အမျိုးမျိုးကဲပြားသော အယူအဆများ တွေ.ရသည်။

လူအမျိုးမျိုး စိတ်အထွေထွေ၊

ဆရာအမျိုးမျိုး ကုန်ည်းအထွေထွေပင် ဖြစ်တော့သည်။

စာရေးသူ အကြံပြုလိုသည်မှာ ဝမ်းချုပ်ခြင်းသည် သာမန် အဆင့်လား၊ အဆင့်မြင့် (ဆေးပေးရမည့်အဆင့်) ဝမ်းချုပ်ခြင်းလားဟု ခွဲခြားရန် လိုပါမည်။

သာမန်အဆင့် ဝမ်းချုပ်ခြင်း

သာမန်အဆင့် ဝမ်းချုပ်ခြင်းဆိုသည်မှာ များသောအားဖြင့် ဝမ်းမှန်သည်။ သို့သော် အစားမှားသောနေ့ (ဥပမာ- ကောက်ညွင်းစား မိသောနေ့၊ လက်ဖက်ရည် ကော်ဖီ အတော်များများ သောက်မိသော နေ့)၊ ခရီးသွား၍ ကားပေါ်တွင် အထိုင်များသောနေ့၊ စသည့်နေ့များ တွင်သာ ဝမ်းချုပ်လေ့ရှိခြင်းသည် သာမန်ဝမ်းချုပ်ခြင်းသာဖြစ်သည်။

စာရေးသူကိုယ်တိုင် ဤအမျိုးအစားတွင် ပါဝင်သည်။ ခရီးသွားလျှင် တစ်နေ့ကုန် ကားစီးပြီး ခရီးသွားရသည့် အချိန်မျိုးတွင် ဝမ်းချုပ်တတ်ပါသည်။ ဝမ်းချုပ်ရခြင်းမှာလည်း သတိထားပြီး အစားဆင်ခြင်သောကြောင့် ဖြစ်သည်။ စာရေးသူ ခရီးသွားလျှင် တွေ.ကရာ ရေ့မသောက်၊ ရေ့စိမ်းမသောက်၊ ရေ့နွေးကြမ်းကိုသာ အသောက် များသည်။ ရောက်လေရာအရပ်တွင် ထမင်းဟင်းများ သိပ်စားလေ့မရှိ၊ လက်ဖက်ရည်အချိန်င့် မုန်အခြားက်များ စားသည်။ ပြီးလျှင် ရေ့နွေးကြမ်းသောက်သည်။ ဤကဲ့သို့ အကျင့်ပြုလုပ်ထားခြင်းမှာ ခရီးသွားရင်း ဝမ်းပျက်၊ ဝမ်းလျှောမှာ ကြောက်သောကြောင့်ဖြစ်သည်။

လွန်ခဲ့သော နှစ်အနာည်းငယ်က စာရေးသူ၏ မိတ်ဆွေတစ်ဦး သည် မန္တလေးမှ ရန်ကုန်သုံး ဉာဘက်တွက်သော Express ကားပြီးစီး

ပြီး ခရီးသွားသည်။ ဉာန် ခြောက် နာရီအချိန် ကားမထွက်မိ မန္တလေးမှာ နာမည်ကြီးသော မြို့ရှည်ကို ဝက်သားနှင့် နှစ်ပွဲဆင့်၍ အဝစားပြီး ကားပေါ်တက်ခဲ့သည်။ သူ့အကြံမှာ ဗိုက်ထဲတွင် အစာဝအောင်စားပြီး လမ်းခရီးတစ်လျှောက် တစ်ညွှေ့ဗို့ ကားပေါ်မှာ အိပ်လိုက်သွားမည်။ နှစ်ကိုယ်လင်းသည်နှင့် ရန်ကုန်ရောက်လျှင် အိပ်ရေးလည်း ဝမည်ဟု ကြံစည်ပြီး အဝစားခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

မကြောပါ။ လမ်းခရီးတစ်ထောက်နားမည့် မိတ္ထီလာမြို့သို့ မရောက်မိပင် သူ့ဗိုက်ထဲမှ ရစ်ပြီး နာလာသည်။ ပထမတော့ အောင့်ထားသေးသည်။ နောက်ပိုင်း မဟန်နိုင်သောအခါ ကားဆရာကို အတင်းမေတ္တာရပ်ခံပြီး ကားလမ်းနဲ့သေးသို့ မှောင်ရိပ်ရှုရာသို့ ငြို မကြောက်၊ ကင်းမကြောက်ဆင်းပြီး အခင်းကြီးသွားရသည်။ သူ ဝမ်းပျက်ပြီး ကားပေါ်တက်ပြီး မကြောမိမှာပင် နောက်ထပ်မနောနိုင်အောင် ဗိုက်ရစ်နာပြီး ဝမ်းအရည်များ ထွက်ကျသဖြင့် ကားကိုရပ်ခိုင်းပြီး ဆင်းပြီးရပြန်သည်။ သူတစ်ဦးအတွက်နှင့် အခြားခရီးသည်များ ပြီးဖြင့် မည်နိုးသဖြင့် ကားသမားကလည်း ရပ်မပေးချင်။ လမ်းတွင် ကားကို သုံးကြိမ်မျှ ရပ်ပေးပြီးနောက် ရပ်မပေးတော့။ သူ့ပြဿနာ သူကြည့်ရင်းပေတော့။ ဤသို့ဖြင့် ရန်ကုန်ရောက်သောအခါ ပြင်ပပုဂ္ဂလီက ဆေးရုံ တစ်ခုသို့ တန်းပြီး သွားရသည်။ ဒရစ်ပူလင်းကြီး အလုံး နှစ်ဆယ်ခန့် ချိတ်ပြီး ကုသလိုက်ရသည်ဟု ဆိုသည်။

ထိုသူ၏ အဖြစ်မျိုးကို ထိတ်လန့်သဖြင့် စာရေးသူသည် ခရီးရှည်သွားသောအခါ အစာကို ဝအောင်၊ နှင့်အောင် မစား၊ ဝမ်းပျက် ဝမ်းကိုက်မည့် အစာမျိုးဖြစ်သော အသပ်နှင့် မုန်းဟင်းခါး၊ မုန်းတို့ မြို့ရှည် စသောအစာများကို ရွှေ့လေ့ရှုသည်။ ဝမ်းချုပ်ချင် ချုပ်ပလေ့စေ။ ရေနေ့ကြမ်း၊ ရေကျက်အေး စသည်များကိုသာ

ရောက်လေရာ အရပ်တွင် သောက်သည်။ အစာကို လမ်းခရီး
တစ်လျှောက်လုံး သတိထားပြီး စားသည်။ ဝမ်းပျက်မည့် အစာမဖြစ်
စေရန် အထူးသတိထားသည်။

ခရီးသွားသောအခါ ကားပေါ်တွင် အထိုင်များ၏ဖြစ်သော
သာမန်ဝမ်းချုပ်ခြင်းမှာ ကိုယ်လက်များ ပြောင်းကိုက်ခြင်း၊ ခါးအောက်
ပိုင်း တောင့်တင်းခြင်းများ ဖြစ်လေ့ရှိသော်လည်း ရေအေးပုံမှန် ပြန်
သောက်ခြင်း၊ သစ်သီးစားခြင်း၊ သစ်သီးဖျော်ရည်များ သောက်ခြင်းဖြင့်
နောက်တစ်ရက် နှစ်ရက်တွင် ပုံမှန်ပြန်ဖြစ်နိုင်သည်။ စာရေးသူမှာ
သဘောသီးမှည့်စားခြင်း၊ ငှက်ပျောသီးဖီးကြမ်းကို ညာအိပ်ရာဝင်ချိန်
တွင် စားခြင်းဖြင့် ဝမ်းမှန်အောင် ပြန်လုပ်လေ့ရှိပါသည်။

မနက် (နံနက်) သဘေား၊ ညာ ငှက်ပျောဟုဆိုသော ရှေးလူ
ကြီးများစကားမှာ ဝမ်းမှန်အောင်သွားစေဖို့ ဓာတ်စာပေးခြင်း ဖြစ်
ပါသည်။ အားဆေး မဟုတ်ပါ။ ဝမ်းမှန်လျှင် နေကောင်းကျွန်းမာမည်
ဖြစ်သဖြင့် နံနက်ရော ညာပါ အသီးအနှစ်စားဖြစ်အောင် အကြံပေး
ထားခြင်း၊ စာဆိုဖြင့် အမှတ်ရလွယ်အောင် ပေးထားခြင်းလည်း ဖြစ်နိုင်
ပါသည်။

နံနက်မှာ အစားတစ်ခုခု စားပြီးနောက် သဘောသီးမှည့်ကို
အချို့ပွဲသဘောမျိုး စားပေးခြင်းသည် အလွန်ကောင်းသော အကျင့်ဖြစ်
ပါသည်။ သဘောသီးမှည့်တွင် ပါဝင်သော အစေးဓာတ်သည် အစာ
ကြေစေသည်။ အစာခြေခြင်းကို အထောက်အကူဖြစ်စေပါသည်။

ထိုအတူ ညာစာစားပြီးချိန်တွင် ဖီးကြမ်းငှက်ပျောသီး စားပေး
ခြင်းဖြင့် ညာအိပ်ရာဝင်ချိန်တွင် လေပူကို ဖီပေးသဖြင့် ကောင်းစွာအိပ်
ပျော်စေနိုင်သည်။ ငှက်ပျောသီး၏ အာနိသင်ကြောင့် နောက်တစ်နေ့
နံနက်ထချိန်တွင်လည်း ဝမ်းပျော်ပျော်သွားစေနိုင်သည်။ ဖီးကြမ်းငှက်

ပျောက ဝမ်းချုပ်ခြင်းနှင့် စမြင်းခံခြင်းကို ကာကွယ်နိုင်ပေသည်။

သာမန်အဆင့် ဝမ်းချုပ်ခြင်းကို ဖြေရှင်းနိုင်သည့် အခြားနည်း
လမ်း များစွာရှိသေးသည်။

(၁) လမ်းများများ လျှောက်ခြင်း

လမ်းများများလျှောက်ခြင်းဖြင့် အုမကြီးအတွင်းမှ အစာဟောင်း
များသည် အောက်သို့ သက်ဆင်းလာနိုင်သည်။ အောက်သို့စုန်သော
လေသည်လည်း လူပ်ရှားမှုဖြစ်ကာ ဝမ်းသွားမှုလွယ်ကူစေရန် တွန်း
အားပေးနိုင်သည်။ အုမကြီးအဆုံး စအိုဝရီ သွေးကြာအထုံးများနှင့်
ဝမ်းကို ညွှန်ပေးသည့် ကြွက်သားများမှုလည်း သွေးစီးဆင်းမှ အား
ကောင်းသဖြင့် အိမ်သာတိုင်သောအခါ ဝမ်းကို လွယ်ကူစွာထွက်အောင်
ညွှန်အားပေးနိုင်သည်။ အတိုင်များ ဝမ်းချုပ်၊ စမြင်းခံရောက်ရှိသွားများနှင့်
လိပ်ခေါင်းရောက်ရှိသွားများသည် လမ်းများများလျှောက်ခြင်းဖြင့် သာမန်
အဆင့် ဝမ်းချုပ်ခြင်းကို ဖြေရှင်းနိုင်ပေသည်။

ဘုရားရှင်လက်ထက်က ရဟန်းများကို ဆွမ်းတစ်နပ်ရစေရန်
ခြေကျင်ခရီးဖြင့် ဆွမ်းခံကြစေသောကြာ့င့် ကူရိယာပုတ်မျှတပြီး
ရဟန်းများ ကျွန်းမာကြသည်ဟုဆိုသည်။ ရပ်၊ ထိုင်၊ လျှောင်း၊ သွား
ကူရိယာပုတ်လေးပါး မျှတအောင် ကျင့်ကြနေထိုင်သော သူသည်
ကျွန်းမာသည်ဟုဆိုသည်။

တစ်နှေ့လျှင် နံနက်တစ်ကြိမ်၊ ညာနေတစ်ကြိမ် နာရီဝက်ခန်း
လမ်းလျှောက်ပေးခြင်းဖြင့် သက်ကြီးရွယ်အိုများတွင် ကျွန်းမာရေး
ကောင်း၍ ဝမ်းလည်း မှန်စေနိုင်သည်။ ဝမ်းနှုတ်ဆေး စားစရာမလိုဘဲ
ခြေကျင်သွားသောအကျင့်ကို ကျင့်သုံးခြင်းအားဖြင့် သာမန်အားဖြင့်
အသက်ကြီးသူများ ဖြစ်လေ့ဖြစ်ထရှိသော ဝမ်းချုပ်ခြင်းရောက်ကို

ဖြေရှင်းနိုင်ပေသည်။

(J) ရေများများ သောက်ခြင်း

ရေသောက်ခြင်းသည် အလွယ်ကုဆုံးသော ဝမ်းမှန်ဆေးဖြစ်သည်။ အထူးသဖြင့် ညါအိပ်ရာဝင်နှင့် နှစ်ကိုစောစော အိပ်ရာထဲချိန်တွင် ရေအဝသောက်သော သူများသည် ဝမ်းမှန်၍ ကျန်းမာသည်။ သန့်ရှင်းသော အစာသစ်အိမ်၊ အရှုံးအမန္တာ အစာဟောင်းအိမ်တို့ ရှိစေလိုလျင် ရေများများသောက်ရမည်ဟု ကျန်းမာရေးလမ်းညွှန်သည့် စာအုပ်များက ဆိုသည်။

နောက်ရာသီတွင် ဈေးထွက်၊ ရေဝတ်သဖြင့် ရေများများသောက်ကြသော်လည်း အေးသော ဆောင်းရာသီတွင် ရေသောက်နည်းကြသည်။ ထို့ကြောင့် အာခေါင်းခြောက်ခြင်း၊ နှုတ်ခမ်းကဲခြင်း၊ အစာမကြခြင်း၊ ဝမ်းချုပ်ခြင်း ရောက်များသည် ဆောင်းဥတုတွင် ပို၍ ဖြစ်လေ့ရှိသည်ကို တွေ့ရသည်။ လူတစ်ယောက်အတွက် လိုအပ်သော တစ်နေ့လျင် ရေနှစ်ဂါလန်ခန့်သည် နွေတွင်ဖြစ်စေ၊ ဆောင်းတွင် ဖြစ်စေ အမြဲလိုအပ်နေမည်ဖြစ်သည်။ ရေတစ်ဂါလန်လျင် လေးပူလင်းရှိသည်ဆိုလျင် ရေနှစ်ဂါလန်အတွက် ရှစ်ပူလင်းခန့် သောက်ရမည့် သဘောဖြစ်နေသည်။ တကယ်တော့ မလိုအပ်ပါ။

နှေ့စဉ်စားသောက်သည့် အသီးအန့်နှင့် အရည်သောက်ဟင်းများတွင် ရေဓာတ်များစွာပါဝင်သဖြင့် အပိုအားဖြင့် တစ်နေ့လျင် ရေလေးပူလင်းခန့် သောက်သုံးပေးလျှင် ဓန္တာကိုယ်အတွက် လိုအပ်ချက်ပြည့်စုံမည်ဟု ယူဆရပေသည်။

အိပ်ရာဝင်၊ အိပ်ရာထဲ ရေသောက်သောအကျင့်ကို လေ့ကျင့်ပေးခြင်းဖြင့် သာမန်အားဖြင့် ဝမ်းချုပ်သောပြဿနာ ဖြေရှင်းနိုင်မည်မှာ

အသေအချာဖြစ်သည်။ အိပ်ရာဝင်ခါနီး အစာစားလေ့ရှိသူများမှာ ရေ များများ မသောက်နိုင်ကြပေ။ အိပ်ရာမဝင်မိ နှစ်နာရီခန့်အချိန်မှစ၍ အစားမစားဘဲနေ့လျှင် အိပ်ရာဝင်ခါနီးတွင် ရေမတ်ခွက် တစ်ခွက်ခန့် သောက်နိုင်ပေလိမ့်မည်။ အိပ်ရာမှ နိုးထလျှိုန်တွင်လည်း ရေမတ်ခွက် တစ်ခွက်ခန့် သောက်ပေးခြင်းဖြင့် ဝမ်းမှန်စေသော အလေ့အကျင့်ကို ပြုလုပ်သင့်ပေသည်။

(၃) အသီးအနှံ များများစာခြင်း

အသီးအနှံစားခြင်းသည် ဝမ်းချုပ်ခြင်းကို ဖြေရှင်းနိုင်သည် နည်းလမ်းကောင်းတစ်ခုဖြစ်သည်။ အသီးအနှံကို အစိမ်းအတိုင်း မစားနိုင်ပါက ဖျော်ရည်ပြုလုပ်၍ သောက်ခြင်းဖြင့်လည်း ဝမ်းမှန်စေ နိုင်သည်။ အချို့လူများ သစ်သီး အစိမ်းစားခြင်းကို နှစ်သက်ကြသော လည်း အချို့မှာမနှစ်သက်ကြပေ။ ငှက်ပျောသီးကိုအခွဲနှုန်းစားရန် လွယ်ကူသဖြင့် လူအတော်များများ ထမင်းစားပြီးလျှင်စားလေ့ရှိကြ သည်။ ပန်းသီး၊ သစ်တော်သီး စသောအခွဲနှုန်းပြီး ခွဲစိတ်စားရမည့် အသီးအနှံများကို အဆင်သင့်ရရှိနိုင်သောနေရာမဟုတ်လျှင် ကရိကထ များသဖြင့် မစားဖြစ်ကြပေ။ သဘောသီးအမှည့် တစ်လုံးကိုစားရန် အတွက် အခွဲနှုန်းရမည့်အချိန်ကို မိမိတစ်ဦးတည်းအတွက်ဆုံးလျှင် မပေးနိုင်သူများရှိသည်။ ဝမ်းမှန်သောအလေ့အကျင့်ရစေရန် အသီးအနှံ ကြိုက်နှစ်သက်သောအလေ့အကျင့်ကို ဓမ္မားမြှို့လိုသည်။

နေအိမ် ထမင်းစားပွဲများပေါ်တွင် အသီးအနှံများ ချထားပေး ခြင်းသည် အလုအပ်ဖြစ်ရသာမက အစာစားချင်စိတ်ကိုလည်း နှီးဆွဲပေးရာရောက်သည်။ အလွယ်တကူ လုမ်းယူစားသောက်နိုင်သော သီး ဓမ္မားငှက်ပျောသီး၊ ဖီးကြမ်းငှက်ပျောသီး စသည်များကို ထမင်းစားပွဲပေါ်တွင် တင်ထားသင့်ပေသည်။

(၄) ဆားခါးသောက်ခြင်းအကျိုး

ဆားခါး (ဟင်းစားစွန်း) ၁ စွန်း၊

ရှောက်ရည် (ဟင်းစားစွန်း) ၂ စွန်း၊

ပျားရည် (ဟင်းစားစွန်း) ၁ စွန်း-

ဖျော်စပ်၍ သောက်ခြင်းဖြင့် နံနက်အိပ်ရာထူးချိန်တွင် ဝမ်းသွား
စေနိုင်သည်။

ဆားခါးသည် ဝမ်းနှင်းဆေး အပျော့စားမျိုးဖြစ်သည်။ လူကို
အန္တရာယ်မပြုတတ်ပေ။ ဆားရိုးရိုး၊ သို့မဟုတ် ဆားလျှောက်ကို ရေဖျော်
သောက်လျှင် ဝမ်းသက်သည်မှာ မှန်သော်လည်း သွေးအတွင်းသို့ ဆား
ဓာတ်များ ရောက်သွားသောအခါ သွေးတိုး၊ သွေးပေါင်ချိန် တက်လာ
နိုင်သည်။ သွေးတိုးရှိသူများသည် ဆားနှင့် လုံးဝမသင့်ပေ။ ဆားခါး
သည် သွေးပေါင်ကို မတက်စေတတ်ပေ။ အူအတွင်းမှ အရည်ဓာတ်
ကို စုပ်ယူပြီး အုမကြီးတွင် ရောက်နှင့်နေသာ ဝမ်းပုပ် ဝမ်းဟောင်း
များကို အောက်သို့သက်အောင် ဆားခါးက ကူညီပေးနိုင်သည်။
ဝမ်းများများသက်လိုလျှင် ဆားခါးကို တစ်စွန်း၊ နှစ်စွန်းထိအောင်
တိုးပြီး သောက်နိုင်သည်။

ဆားခါးကို သူ.ချည်းသောက်လျှင် အဝင်ဆိုးသည်။ အန်ချင်
သောစိတ်ကို ဖြစ်စေတတ်သည်။ ထို့ကြောင့် ရှောက်ရည်၊ ပျားရည်
တို့နှင့် စပ်သောက်ခိုင်းခြင်းဖြစ်သည်။ အကယ်၍ ဆီးချို့ရှိလျှင် ပျားရည်
ကို မထည့်ဘဲ ဆားခါးနှင့် ရှောက်ရည် နှစ်မျိုးတည်း စပ်သောက်လျှင်
လည်း ဖြစ်နိုင်ပါသည်။

စာရေးသူ၏သူငယ်ချင်း တပ်မတော်ရေတပ်မှ ဗိုလ်မှူးဗိုလ်ဦး
သည် ဤနည်းအတိုင်း ရှောက်ရည်နှင့် ဆားခါးကို စပ်၍ ရေနေးကို
အအေးခံသော ရေကျက်အေးနှင့် ညာအိပ်ရာဝင်ချိန်တိုင်း သောက်သုံး

ခဲ့သည်မှာ နှစ်ကြာပြီဖြစ်သည်။ သူငယ်စဉ်က မျက်နှာတွင် ဝက်ခြားဖူးများ ထွက်သဖြင့် စ၍သောက်သုံးခဲ့သည်။ မျက်နှာမှဝက်ခြားပျောက်ကင်းပြီး ဝမ်းလည်းမှန်၊ အသားအရေလည်း စိပြည်သဖြင့် တက္ကသိုလ်ကျောင်းသားဘဝတွင်လည်း တစ်ပတ်တစ်ကြိမ်ခန့်၊ သောက်ခဲ့သည်ဟုဆိုသည်။

ယခု အသက်ကြီးလာသောအခါ နေ့စဉ်မှန်မှန် ညာအပိုပုံရာဝင် ခါနီးအချိန် သောက်ခဲ့သည်မှာ နှစ်ပေါင်းများစွာကြာပြီ။ မည်သည့်ဘေးထွက်ဆိုးကျိုးမျှမရှိ။ ကောင်းကျိုးမှာ ဝမ်းမှန်၊ လေသက်ပြီး အညာင်းအညာ အကိုက်အခဲ ကင်းစင်သည်ဟုဆိုသည်။

(၅) မန်ကျည်းမှည် စားသုံးခြင်းအကျိုး

မန်ကျည်းမှည်သည် မြန်မာလူမျိုး မြန်မာအစားအသောက်နှင့် မကင်းနိုင်သည့် အစားအစာဖြစ်သည်။ မြန်မာအိမ်ရှင်များအတွက် ဟင်းချက်ရာတွင် အထောက်အကူပြုသည့် မီးဖိုချောင်သုံး အမည်တစ်မျိုးလည်း ဖြစ်သည်။ မြန်မာတို့အကြိုက် ချုပ်ရည်ဟင်းချက်လျှင် မန်ကျည်းမှည်သည် ပါစမြှုဖြစ်သည်။

ငါးကိုကြော်ပြီး မန်ကျည်းမှည်ရည်နှင့် ပြန်ချက်သောဟင်းသည် အလွန်စားကောင်းသည်။ ငါးခုကြော်ချက်ဟင်းသည် အချို့ထမင်းဆိုင်များတွင် လူကြိုက်များသော ဟင်းလျာဖြစ်သည်။

မန်ကျည်းမှည်၏ အချဉ်းချုပ်စာတ်သည် ရုံးရသောအချဉ်းမျိုးမဟုတ်။ အချိုးချုပ်နှင့်တွဲသော အချဉ်းတစ်မျိုးဖြစ်သည်။ တစ်ခါတစ်ရုံး အချို့ကပင် ပိုနေသေးသည်။ အချို့များများစားလျှင် ဝမ်းချုပ်တတ်သည်ဟုဆို သော်လည်း မန်ကျည်းမှည်မှာ ဝမ်းသက်သော အချို့ဖြစ်သည်။

အချို့အရပ်ဒေသများတွင် မန်ကျည်းမှည်နှင့် ဆားပုပ်ခဲ့၊ မန်

ကျည်းမှည့်နှင့် လျက်ဆားကို တေဆားသဖွယ် လုံးထားပြီး လူကြီးများ လေဆားသဖွယ် စားလေ့ရှိကြသည်။ အချို့ကလည်း လေပုပ်ထုတ် ဆေးကို ပရဆေးဆိုင်မှဝယ်ယူပြီး မန်ကျည်းမှည့်နှင့်တေ၍ အလုံး ကလေးများ ပြုလုပ်ကာ နေလှန်းပြီး ဖန်ပုလင်းတွင် သိမ်းထားကာ ဝမ်းမှန်လေသက်စေရန် နေ့စဉ်စားလေ့ရှိကြသည်။

ဘုန်းကြီးကျောင်းများတွင် မန်ကျည်းပင်ကြီးများမှ မန်ကျည်းမှည့်ကို ကောက်ယူပြီး အိုးကြီးများနှင့် သိပ်ထားလေ့ရှိသည်။ နွေရာသီ နေပါပြင်းသောအခါ ထိုမန်ကျည်းမှည့်များကို ထန်းလျက်ခဲနှင့် တစ်နေ ကုန် စိမ်ထားပြီး ဆား အနည်းငယ်ထည့်ကာ ဘုန်းကြီး၊ ရဟန်း၊ သာမဏေ၊ ကိုရင်များကို ကပ်လေ့ရှိသည်။ မန်ကျည်းမှည့်ရည် အသောက်များလျှင် ဝမ်းလျောာတတ်သော်လည်း အသက်ကြီးသော ရဟန်းတော်များမှာ ဝမ်းမှန်မှုန်သွားလျှင် သဘောကျလေ့ရှိသည်။

ရှေးဆေးကျမ်းများတွင် မန်ကျည်းမှည့်ကို လူကြီးများ၊ ဂိုလာန် များနှင့်သင့်သော ဆေးအစာအဖြစ် ဖော်ပြလေ့ရှိသည်။ သဘာဝဓမ္မ ဆရာသင်၏ ပရမတ္တာ အလင်းပြဆေးကျမ်းတွင် မန်ကျည်းမှည့် တေဆား ပြုလုပ်ပုံကို ဖော်ပြထားသည်မှာ-

မန်ကျည်းမှည့်	-	၁၀ ကျပ်သား
ထန်းလျက်	-	၅ ကျပ်သား
ဆားလျှော်	-	၂ ကျပ် ၈ ပဲသား
ငါနှစ်(ငါသီး၏အနှစ်)	-	၂ ကျပ် ၈ ပဲသား
ဝေက်သာ	-	၁ ကျပ် ၄ ပဲသား
သိန္တာ	-	၁ ကျပ် ၄ ပဲသား
လိပ်ကျောက်ဆူး	-	၄ ပဲသား
ကြွေပုပ်	-	၄ ပဲသား

ယမ်းစိမ်း - င ပဲသား
 မုတ်ခါး - င ပဲသား
 ရေမြှပ်(ပင်လယ်ရေမြှပ်) - င ပဲသား
 ဂုဏ်ဆေး ၁၁ ပါးကို ကောင်းစွာတော်းလျှင် ကက္ခိုးနာကို
 ပေးပါ။ (ကက္ခိုးနာဆိုသည်မှာ အကြောအဆစ်၊ ကြွက်သားများ တောင့်
 တင်းခိုင်မှာပြီး အညာင်းအကိုက်များကာ အအိပ်များ၊ အစားများ၏
 ဓာတ်ချုပ်သော ဝေဒနာမျိုးဖြစ်သည်။)

တစ်ခါက မန္တေသားမြို့၊ မဟာဝိသုဒ္ဓိရုတိက်သစ်မှ ကထိက
 ရဟန်းဆရာတော်ကြီးသည် စာရေးသူ၏ဆေးခန်းသို့ ကြွလာသည်။
 ဆရာတော်ကြီး၏ ဝေဒနာမှာ ဘယ်ဘက်ပေါင်မှ ခြေသလုံးတစ်
 လျှောက် လေးလုပ်း ခြေသန်းနှင့် ခြေမတွင် စစ်ခနဲ့၊ ပူခနဲ့ ထိုးထိုး
 သွားသဖြင့် အနေရ အထိုင်ရ ခက်သော ဝေဒနာဖြစ်ကြောင်း ပြောပါ
 သည်။ အသွားအလား၊ အထိုင်အထတွင် အမြှုကွဲပေးနေသည်မဟုတ်၊
 တစ်ချက်တစ်ချက်မှ စစ်ခနဲ့၊ ပူခနဲ့ စူးထိုးသော ဝေဒနာကြောင့် စိတ်
 အနောင့်အယုက် ဖြစ်ပုံရပါသည်။

ဆရာတော်ကြီးကို စောင့်ရှောက်ကြသော တပည့်ရဟန်းငယ်
 များမှာ ဆရာတော်ကြီး လေဖြတ်သွားမှာကို စိတ်ပူပန်နေကြသည်။
 အမှန်ကတော့ ဆရာတော်ကြီး၏ ဝေဒနာမှာ စမြင်းခံနေခြင်းဖြစ်
 ပါသည်။ ရက်အတော်ကြာ ဝမ်းချုပ်ခဲ့ပြီး အစာဟောင်းအိမ်ခေါ် အုံမကြီး
 အဆုံး၊ ဘယ်ဘက်ပေါင်ထိပ်နေရာမှာ ဝမ်းနှင့်မစင်အိတ်ရှိသော နေရာ
 ဖြစ်သည်။ ငှုံးနေရာတွင် စမြင်းဟောင်းများ ချိုးကပ်ပြီး ရှိလာသော
 အခါ ရောင်လာသည်။ ရောင်သော ဖောင်းသော အုံမကြီးက ပေါင်
 အတွင်းသို့ သွားသောသွေးကြောကို ဖိမိသည်။ သွေးအသွားအလာကို
 အနောင့်အယုက် ပေးသောကြောင့် အစွန်အဖျား၊ ခြေသန်း၊ ခြေသူ

ကြယ် စသည်တို့တွင် ပူခနဲ့၊ စစ်ခနဲ့ သွား၍ထိုးခြင်းဖြစ်သည်။

စာရေးသူနှင့် တပည့်များသည် ဆရာတော်ကြီး၏ ဘယ်ဘက် ခြေထောက်ကို အကြောပြင်၊ ကြပ်ထုပ်ထိုးပြီး ဆေးစည်း စသည်ဖြင့် ဆေးခန်းထုံးစံအတိုင်း ကုသပေးကြပါသည်။ သို့သော် အဖော်ဦးဝင်း ကို ယနေ့ ကျောင်းပြန်ရောက်လျှင် မန်ကျည်းမှည့်လက်တစ်ဆုပ်ခန့်ကို ထန်းလျှက် ခုနစ်ခဲ့၊ ဆားလက်မဆစ်ခန့်ကို ရော၍ ဒုန်ချိုင့်တစ်ခုတွင် ထည့်ပါ။ ရေနေ့ဗာတ်ဘူးကယ်တစ်ဘူးခန့်၊ လောင်းထည့်ပါ။ နှစ်နာရီ ခန့် စိမ့်ထားပါ။ ဉာဏ်ပေါင်ခါနီးတွင် ထိုမန်ကျည်းမှည့်ကို ရေစစ်ဖြင့် စစ်ယူပြီး မတ်ခွက်တစ်ခွက်ခန့်၊ တိုက်ကျွေးရပါသည်။

မန်ကျည်းမှည့်ရည်၏သတ္တိမှာ ဝမ်းသက်စေရုံသာမက အရှုမကြီး အတွင်းမှ ကပ်နေသော ဝမ်းဟောင်း၊ စမြင်းဟောင်းများကို ဆေးကြော သန့်စင်သွားစေမည်ဖြစ်ပါသည်။ ပွေးကိုင်း၊ ကနာခိုတို့ကဲ့သို့၊ ဝမ်းပိုက် ရစ်နာခြင်းလည်းမရှိ။ ဝမ်းအလွန်အကျိုး သွားခြင်းကိုလည်း မဖြစ်စေနိုင် သဖြင့် အန္တရာယ်ကင်းသော ဝမ်းမှန်ဆေးဖြစ်ပါသည်။

ဆရာဝန်ကြီးများ ပေးလေ့ရှိသည့် MOM ဟုခေါ်သော ဝမ်း လျှောဆေးမှုလည်း မန်ကျည်းမှည့် အနှစ်မှရသော ဆေးအနှစ်မှ ထုတ်ယူသည်ဟု သိရသည်။ တရာတ်ပြည်မှ မြန်မာနိုင်ငံမှ မန်ကျည်း မှည့်များကို ရသလောက်ဝယ်ယူသဖြင့် မန္တလေးတွင် မန်ကျည်းမှည့် ဈေးအလွန်ကောင်းလာပြီး တစ်ခါတစ်ရဲ ဝယ်မရဖြစ်သည်ကို တွေ့ရ သည်။ မန်ကျည်းမှည့်သည် ကုန်ကြမ်းဖြစ်၍ ဝမ်းလျှော ဆေးပြား MOM ဖြစ်ပြီးသောအခါတွင်လည်း မြန်မာပြည်သို့ပင် ပြန်ရောင်း သည်။ မြန်မာတို့၏ နည်းပညာအားနည်းချက်ကြောင့်ဟု စီးပွားရေး ပညာရှင်များက သုံးသပ်ကြပါသည်။

အချို့၊ ဆေးဖက်ဝင်ပစ္စည်းများသည် တစ်ပွဲတိုးအတွက်သာ

ကောင်း၏။ အချို့မှာ ရေရှည် သုံးခွဲမှုသာ တစိမ့်စိမ့်ကောင်းမှန်း သိလာရသည်။ ဘေးဥပဒ်လည်း မဖြစ်၊ မန်ကျည်းမှည့်မှာ ထိအမျိုးအစား တွင် ပါဝင်သည်။

မန်ကျည်းမှည့်ကို ဟင်းခတ်ရန်အတွက်သာမက ဝမ်းတွင်းမှ အပူအပူပဲများ ကင်းစင်စေရန်၊ လေသက်စေရန် ဝမ်းမှန်စေရန် သုံးနိုင်ပါသည်။ အစာလည်းဆေး၊ ဆေးလည်းအစာ ဖြစ်ပါသည်။ မန်ကျည်းမှည့်အကျိုးကို သိပြီးလျှင် မှန်မှန်သုံးဆောင်ကြည့်ပါ။ ကျွန်းမာရေးအတွက် များစွာအကျိုး ရှိပါသည်။

စာရေးသူတွင် ကိုယ်တွေကြုံဖူးသော အဖြစ်တစ်ခုရှိပါသည်။ လူနှစ်ခဲ့သော တစ်နှစ်ခန်းက စာရေးသူ၏ ဆေးခန်းသို့ အဆစ်ရောင် လေးဖက်နာဖြစ်နေသူ လူနာတစ်ဦး လာပြုပါသည်။ မူလလာရင်းက မဆိုလေးဆေးရုံကြီးသို့ လာရောက်ပြုသခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ဆေးရုံကြီးတွင် နှစ်ရှက်တက်ခဲ့သည်။ ဘာဆေးမှုလည်း မပေး၊ သွေးစစ်ရန်နှင့် ဆီးစစ်ရန် စာချက်များပေးပြီး ပြင်ပဆေးခန်းကြီးတစ်ခုတွင် သွားရောက်စစ်ရန် ဉာဏ်သည်ဟုဆိုသည်။ ထိုစစ်ဆေးချက်များအတွက် သူတို့မှာပါသော ပိုက်ဆံမှာ ကုန်သလောက်ဖြစ်သွားသည်။ ဆေးရုံမှာ ပေးသော ခုတင်ကလည်း လူသွားလမ်းပေါ်မှာ ဖြစ်နေသဖြင့် အနေရ ခက်သဖြင့် မိမိတို့သဘောဖြင့် ပြန်ဆင်းလာခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်ဟုဆိုသည်။

တော့သူတောင်သားများမှာ တစ်ခါတစ်ရုံ နေပူမရှောင်၊ ပိုးဆွာမရှောင် အလုပ်လုပ်၊ ရေခံပ် ရေထမ်း၊ စွားစာစဉ်း စသော ပင်ပန်းသော အလုပ်များလည်း လုပ်၊ ဉာဏ်စောင်းချိန်မှ ရေချိုးသဖြင့် အပူင့်ပ်ရာမှ အဆစ်ကြီးများရောင်သည့် လေးဖက်နာ ဖြစ်လေ့ရှိပါသည်။ အချို့မှာ နှလုံးသို့ပင် ထိသည့် လေးဖက်နာမျိုးဖြစ်သည်။ အထူးကုဆေးခန်း

ကြီးများတွင် ပြသွင် အလွန်ငွေကုန်ကြေးကျများသည် ရောကါမျိုးဖြစ် ပါသည်။

စာရေးသူသည် ဆေးရုံမှဆင်းလာသော အဆစ်ရောင် လေး ဖက်နာလူနာကို ရောင်သောဒုံးဆစ်ကြီးများနှင့် တံတောင်ဆစ်များတွင် ဆေးစည်းပေးလိုက်ပြီးနောက် လိမ်းဆေး၊ စားဆေးအချို့လည်း ပေး လိုက်ပါသည်။ ဆေးရုံမှဆရာဝန်ကြီးများ၏ ကုသမ္မမဲ့ရမဲ့ စောင့်ကြည့် ဆဲကာလမှာ ဆင်းလာခြင်းဖြစ်သည်မှာ မှားယွင်းကြောင်းနှင့် ရောကါ ပြန်ဆိုးလာလွင် ဆေးရုံသို့ ပြန်သွားပြန့် လိုကြောင်းပါ ပြောလိုက်ပါ သေးသည်။

လူမတန် ကံနှင့်ဟူသော စကားရှုပါသည်။ မကြောသေးမိက သိရသည်မှာ ထိုအဆစ်ကြီးများ ရောင်သည့် သူ၏ ဝေအနာမှာ အလွင်း ပျောက်သွားပြီဟု သိရသည်။ သူတို့နှင့် တစ်စွာတည်းနေသူ စာရေးသူ ၏ ဆေးခန်းမှာ အလုပ်လုပ်နေသူ မိန်းကလေးတစ်ဦး စွာပြန်သွားပြီး တွေ့လာခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ အမျိုးလည်း မကင်းသဖြင့် သတင်းသွားမေးခဲ့ရာ သူ၏ အဆစ်ရောင်ရောကါမှာ အလွင်းပျောက်သွားပြီဟု သူ၏ ဒုံးဆစ်၊ ခြေဆစ်များကိုပါ ကျွေးဆန့် ထိုင် ထ လုပ်ပြလိုက်ကြောင်း ပြောပါသည်။ မည်ကဲသို့ ပျောက်သွားသနည်းဟု မေးသောအခါ ကိုယ်တွေ့ပျောက်ဖူးသူ ဘုန်းကြီးတစ်ပါးမှ ဓာတ်စာပေး၍ ပျောက် ကင်းသည်ဟု ပြောပါသည်။

အဆစ်ရောင်အတွက် ဓာတ်စာမှာ ငါးရုံပတ္တချက်ကို ပြုတ်ပြီး သုပ်စားသည်ဟုဆိုသည်။ တောရာများတွင် ငါးရုံပတ္တချက်မှာ အလွန် ပေါ့သည်။ တောနက်များထဲတွင် အလေ့ကျပေါက်ပြီး ရာသီမရွေး ရနိုင်သည်။ ကိုယ်ရောင်အဖောရောကါအတွက် အလွန်ကောင်းသည် ဟု ရှုံးလှကြီးများက ဆိုသည်။

ငါးရုံပတ္တချက်သပ်နှင့် တွဲဖက်စားသောဓာတ်စာမှာ ကန်စွန်း ချက်ချဉ်ရည်ဟင်းဖြစ်သည်။ ကုန်းကန်စွန်းချက်များကို အရိုးအဆို များပါ ချိုးဖြူပြီး မန်ကျည်းမှည့်နိုင်နိုင်နှင့် ချဉ်ရည်ဟင်းချက်သောက် သည်။ မန်ကျည်းမှည့်၏သတ္တိကြောင့် ဝမ်းရော၊ လေပါသက်ပြီး အရောင်များ တစ်နေ့တွေး ကျသွားသည်ဟုဆိုသည်။ ငါးရုံပတ္တချက် ကို သပ်စားရာတွင် အဝေရာချက် (ဘောစကိုင်းချက်) အနည်းငယ် ထည့်သပ်စားလျင် ပို၍၍စားကောင်းသည်။ ဘောစကိုင်းချက်ထည့် သပ်ခြင်းကြောင့် ဝမ်းရော၊ ဆီးပါမှန်ပြီး လေသက်လာသည်။ ဖန်ခါးသော အရသာနှင့် ကန်စွန်းချက် ချဉ်ရည်ဟင်း တွဲဖက်လိုက်သောအခါ စားကောင်းသော၊ ခံတွင်းလိုက်သော ဟင်းလျာ ဖြစ်သွားပေသည်။

ဒူးဆောင်ကြီးများရောင်ပြီး ဆေးရုံတက်ရသော လေးဖက်နာ ဝေဒနာရှင်လူနာမှာ ငါးရုံပတ္တချက်သပ်၊ ကန်စွန်းချက်နှင့် မန်ကျည်းမှည့်ချဉ်ရည် ဓာတ်စာဖြင့် ကောင်းမွန်စွာ လမ်းလျောက်နိုင်ခဲ့ရာ သူစားသောဓာတ်စာကို အခြားအဆိုရောင် လေးဖက်နာ ဖြစ်သူများ သိစေရန် လက်ဆင့်ကမ်းပေးဖို့ လိုပေသည်။

မန်ကျည်းသီးမှည့်၏ဓာတ်သဘောမှာ-

(၁) အအေး-အာပေါ့-အသက်။

(၂) အကြောင်းဥက္ကာ-သီတြိမ်းရန်-တေဇောဓာတ်စာ-အေးချဉ်။ သီတာအာကာသဓာတ်စာ-အရသာချဉ်-အကျိုးသွားဓာတ်သက်၊ လေသက်ဟု ဓာတုပြုသကျမ်းနှင့် နာနာနယ် အာဟာရစွဲယံ့ကျမ်းတို့တွင် ဆိုသည်။

ဥတုဘောဇာသက်ဟ ကျမ်းအလိုမှာ မန်ကျည်းသီးမှည့်သည် လေသလိပ်တို့ကို နိုင်၏။ သည်းခြေကို စဉ်းငယ်ပျက်စေတတ်၏။ ဝမ်းကို သက်စေတတ်၏ဟု ဆိုသည်။

ဆေးအဘိဓာန်ကျမ်းမှာ မန်ကျဉ်းသီးမှုညွှန်၏ဂုဏ်သည် ဝမ်းကို သွားစေတတ်၏။ ဝမ်းပြည့်သော အနာကိုလည်းကောင်း၊ လေနှင့် တက္ကသော သည်းခြေနာကိုလည်းကောင်း၊ သန္တိပါတ်အနာကိုလည်းကောင်း၊ ကိုယ်တွင်း၌ တည်သောအနာကိုလည်းကောင်း ဌီမ်းစေတတ်၏ဟု အဆိုရှိသည်။

အဆင့်မြင့် ဝမ်းချုပ်မြင်း(ဆေးပေးရမည့် အဆင့်)

ကျိုးမာရေးမကောင်းသူများ၊ အသက်ကြီးသူများ၊ စာရေးဝန်ထမ်းအဖြစ် နှစ်ပေါင်း နှစ်ဆယ် သုံးဆယ်မျှ အညောင်းထိုင်ခဲ့သူများ၊ စက်ချုပ်သူများ၊ အထိုင်အလုပ်ဖြင့် နှစ်ရှည်အသက်မွေးခဲ့ရသူများတွင် ဆေးပေးမှ၊ နေ့စဉ် ညအိပ်ရာဝင်ချိန်တွင် ဝမ်းနှတ်ဆေးတစ်မျိုးမျိုးကို သောက်သုံးပေးမှ ဝမ်းသွားသည့် အဖြစ်မျိုးရှိသည်။

စအိကျဉ်းသည့် ရောက်တစ်မျိုးမှာလည်း ဝမ်းကို ညွှန်အားပေးသည့်ဆေး သောက်ရုံသာမက အချို့တွင် ဝမ်းချုပ်းအသုံးပြုကာ စအို အတွင်းသို့ ဆပ်ပြာရည်၊ ဆားခါးရည်၊ ကြက်ဆူဆီ စသည့်အရည်များထည့်ပြီးချုပ်မှ ဝမ်းသွားသည့်အဖြစ်မျိုးလည်း ရှိသည်။

စာရေးသူ၏ဖခင်ကြီးသည် အသက် ၇၅ နှစ်ကျော်သောအခါ တဖည်းဖြည်း စအိကျဉ်းလာပြီး ဝမ်းသွားမရ၊ ဝမ်းနှတ်ဆေးစားသော်လည်း ညွှန်အားမရှိ၍ မထွက်၊ အိမ်သာသို့ထိုင်တွင်သုံးသည့် ရေပန်းပိုက်ကို အသုံးပြုပြီး စအိုလမ်းကြောင်းအတွင်း ရေဝင်အောင်ပြုလုပ်ပြီးမှ ဝမ်းသွားရသည့် အဆင့်သို့ရောက်လာသည်။ နောက်ဆုံးတွင် ခွဲစိတ်ကု ဆရာဝန်ကြီးတစ်ဦးနှင့် ပြသပြီး စအိဝချဲသည့် ခွဲစိတ်မှုကို ပြုလုပ်ရသည်။

ထိုခွဲစိတ်ကုသမှုသည် စော်မျှ အဆင်ပြေသွားသော်လည်း

နောက်ပိုင်းတွင် စအိမ္ဗာ ကျဉ်းမြှု ပြန်ကျဉ်းသွားသဖြင့် ဝမ်းနှုတ်ဆေး
အပြင်းစားများကိုသာ အားပြုနေရလေသည်။

တိုင်းရင်းဆေးခန်းသုံး ဝမ်းပုပ်ချေဆေး

တိုင်းရင်းဆေးခန်းသုံးဆေးများတွင် ပူ၍ ဝမ်းများစွာ သက်
သောဆေးနည်းမှာ ဆေးအမှတ် -၂၆ ဟုခေါ်သော အပုပ်ချု (ပူသက်)
ဆေးဖြစ်သည်။ ဆေးအပြင်းစားမျိုးဖြစ်ပြီး ရေဖျဉ်းနှင့် အဖော်အရောင်
ရောက်များကိုပင် တစ်ကြိမ်သောက်ရုံနှင့် အရောင်ကျစေနိုင်သဖြင့်
အစွမ်းထက်သော ဆေးဖြစ်သည်။ တတ်ကျမ်းသော၊ သမားဝါရင့်
သောဆရာက ချင့်ချိန်ပြီး ပေးမှသာ သောက်သင့်သည်။

အပုပ်ချု (ပူသက်) ဆေး

၁။ ပိန်းမဟော်ရာ ၁ ကျပ်သား

၂။ လေးညှင်း ၂ ကျပ် ၈ ပဲ

၃။ ဘတိပို့လ် ၂ ကျပ် ၈ ပဲ

၄။ ကြော်သချ် ၂ ကျပ် ၈ ပဲ

၅။ သိန္တာ ၄ ကျပ် ၈ ပဲ

၆။ ဘလာ ၄ ကျပ်သား

၇။ ရှိန်းခို ၂ ကျပ်သား

၈။ ပရုတ်မွေး ၄ ကျပ်သား ၈ ပဲ

၉။ ကန်ခို(အခိုးသတ်) ၄ ကျပ်သား

ဆေးချိန် ၂၅ ကျပ် ၈ ပဲသား။

ကန်ခိုသည် အစွမ်းဖြစ်သည်။ ကန်ခိုအစွမ်းကို ပြုတ်ပြီး ထက်
ခြမ်းခွဲလိုက်လျှင် အလယ်တွင် အညှောက်ကဲ့သို့ အရာရှိသည်။ ထို

အညှာက်ကလေးကို ဖယ်ပစ်ရသည်။ နန္တင်းဖြင့် ပြုတ်ခြင်းဖြင့်လည်း
အခိုးသတ်နိုင်သည်။ အချို့က ရှားစောင်းလက်ပပ်ဖြင့် ပြုတ်၍ အခိုး
သတ်ကြသည်။ တိုင်းရင်းဆေးက အခိုးသတ်ခြင်းကို သုဒ္ဓပြုသည်ဟု
ခေါ်သည်။ ကန်ခိုကို အခိုးသတ်ပြီး သုံးစွဲမှုသာ ဝမ်းပိုက်ရရှိမှာခြင်း
သက်သာသည်။

စာရေးသူ၏ကိုယ်ပိုင် ကန်ခိုအခိုးသတ်နည်းမှာ ကန်ခိုစွေးအား
လုံးကို သံသယ်အိုးတွင်ထည့်၍ အကျမ်းလျှော့လိုက်သည်။ အကျမ်းလျှော့
သောအခါ တစ်ခါတစ်ရုံ မီးထတောက်၍ ကန်ခိုစွေားပြာဖြစ်သွား
သည်လည်းရှိသည်။ ထိုပြာများကိုပင် ဆေးဖော်ရာတွင်ထည့်သွင်းဖော်
စပ်သောအခါ ဝမ်းပိုက်မရရှိမရှာဘဲ ဝမ်းသွားစေသည်ကိုတွေ့ရသည်။

အပုပ်ချုအပုသက်ဆေးသည် ဝမ်းသွားပြင်းထန်သော ဆေးဖြစ်
သည်။ အူတွင်းရှိ အရည်များသာမက အခွဲအမြေးများပါ ပြုတ်၍ ပါ
သွားနိုင်သဖြင့် အရမ်းမဲ့မတိုက်သင့်ချေး။ ငရှတ်ကောင်းစွေးခန့်ခွဲနဲ့ အလုံး
ငယ်ကလေးများ လုံးထားပြီး တစ်လုံး နှစ်လုံးတိုက်လျှင်ပင် ဝမ်းသွား
စေနိုင်သော ဆေးမျိုး ဖြစ်သည်။

မီးယပ်သွေးထိမ်ပြီး ငပ်နေသော အမျိုးသမီးများ၊ ရက်ကျော်၊
လကျော်နေသူများပင် ကန်ခိုပါသော ဆေးတိုက်လျှင် သွေးပေါ်လာ
သည်ဟုဆိုသည်။ ဝမ်းတွင်း၌ အပူငါ်နေသူ၊ အလုံးအခဲ တည်နေသူ
များကို ရှေးကဆရာကြီးများသည် အဖျက်ဆေးချက်အဖြစ် အသုံးပြု
ကုသခဲ့ကြောင်း မှတ်သားရဖွဲ့သည်။

သီးရွှင်ဝမ်းနှတ်ဆေး

၁။ ဇာတိပို့လ်သီး

- ၈ ပဲ

၂။ ဇာတိပို့လ်ပွင့်

- ၈ ပဲ

၃။ ပိတ်ချင်း	-	၈ ပဲ
၄။ ချင်းခြောက်	-	၈ ပဲ
၅။ အိပ်မွှေ့သီး	-	၈ ပဲ
၆။ သဘောစိန်တဘော်	-	၈ ပဲ
၇။ ကလိမ်ဆန်	-	၈ ပဲ
၈။ ချိုးသီး	-	၈ ပဲ
၉။ ကလောဆန်	-	၈ ပဲ
၁၀။ ကျောက်ချဉ်	-	၈ ပဲ
၁၁။ ကျောက်လိပ်ဆူး	၁ ကျပ်သား	
၁၂။ ကြွေ့ပုပ်	၁ ကျပ်သား	
၁၃။ ဆင်နာမောင်း	၁ ကျပ်သား	
၁၄။ အလိုကျူး။	၁ ကျပ်	၄ ပဲ
၁၅။ နှယ်ချိုး	၂ ကျပ်	၈ ပဲ
၁၆။ ကြာ	၂ ၂ ကျပ်	၈ ပဲ
၁၇။ မင်းကိုကာ	၂ ၂ ကျပ်	၈ ပဲ
၁၈။ ဝေက်သာ	၂ ၂ ကျပ်	၈ ပဲ
၁၉။ သီနွော	၂ ၅ ကျပ်သား	
၂၀။ ဆားပုပ်	၅ ကျပ်သား	
၂၁။ ပွေးကိုင်း	၂၆ ကျပ်သား	

ထေးချိန် တစ်ပိဿာ ၅ ကျပ် ၄ ပဲသား။

ဤထေးနည်းမှာ အိမ်သုံးအဖြစ် သင့်တင့်သော ဝမ်းနှုတ်ထေးမျိုးဖြစ်သည်။ ဆီးရော၊ ဝမ်းပါသက်စေသော ထေးမျိုးဖြစ်သည်။ သွေးတိုးမှာကြောက်လျှင် ဆားပုပ်ကို ထည့်မဖော်ဘဲ ဖယ်ထားနိုင်သည်။ ပွေးကိုင်းသည် ဝမ်းသွားစေသော သဇ္ဇာရှိသည်။ ပွေးကိုင်း

များလျှင် များသလို ဝမ်းသွားစေနိုင်သည်။ ပွဲးကိုင်းကို ရွှေက်ခြားက
အစိမ်းအတိုင်းထည့်လျှင် ဝမ်းပိုက်ရစ်နာတတ်သည်။ သီးသန်ဗျာယ်အိုး
ဖြင့် လျှော်ပြီးမှထည့်လျှင် ပိုကောင်းသည်။

ဆီးရွှေင်ဝမ်းနှတ်ဆေးသည် ရှေးဆေးနည်းဖြစ်ပြီး အန္တရာယ်
နည်းသဖြင့် ဆရာများက လူနာများကို စွဲစားလိုက စားနိုင်ရန် အဖုံး
လိုက် ဖော်ပေးလေ့ရှိသည်။ ဤဆေးကို စွဲစားသဖြင့် ဒူလာပါဒရက်
အညာင်းရောဂါများ၊ လိပ်ခေါင်းရောဂါများ သက်သာပြီး မီးယပ်
ကြောင့်ဖြစ်သော မျက်စီမှုန်ခြင်း၊ ဒူလာစွဲ၍ဖြစ်သော မျက်စီမှုန်ခြင်း
များကိုပင် သက်သာစေနိုင်သည်ဟုဆိုသည်။

စားရန် ဆေးပမာဏမှာ ရှေးကဆရာကြီးများက ကွမ်းသီးတစ်
ခြမ်းမှ ကွမ်းသီးတစ်လုံးစာအထိ သောက်နိုင်သည်ဟု ဆိုသည်။ ယခု
တော်အနေဖြင့် ကော်ဖို့ဇ်န်း တစ်ဇ်န်းမှ နှစ်ဇ်န်း၊ ဆေးအချိန်အားဖြင့်
လေးပဲသားမှ ရှစ်ပဲသားအထိ လူအပိန်၊ အဝကိုလိုက်၍ သောက်နိုင်ပေ
သည်။

ခြေဖဝါးမှ အာကာသ၊ သို့မဟုတ်
ခြေဖဝါးမှ လေသက်ခြင်း

လေသက်ခြင်း၊ လေလည်ခြင်းဆိုလျင် စာဖတ်သူများ စိတ်ထွင် စအိမှအသံမြှည်၍ ထွက်သော (ဒီးပေါက်ခြင်း) ကိုသာ တွေးတော့မည် ထင်ပါသည်။ လေသက်ခြင်းဆိုသည်မှာ ဝမ်းထဲမှ အပူအပ်ပ်တို့သည် လေ၏တွန်းအားကြောင့် အောက်အရပ်ဆို၍ သက်ဆင်းသွားခြင်းကိုသာ ဆိုလိုပါသည်။

၀မဲးထဲမှာ အောင်းနေသော လေပူနှင့် လေပုပ်တို့သည် အစားမှားခြင်း၊ အစာမကြခြင်း၊ အစာဟောင်းဒီမံတွင် ၀မဲးတို့ စုပုံနေခြင်းတို့ကြောင့် ဖြစ်ရလေသည်။

အစာဟောင်းအီမှုမှ စပိန္တသော ဝမ်းပုပ်နှင့် စမြင်းတို့မှ ထွက်သော အငွေ့သည် လေပူ၊ လေပုပ်ဖြစ်သည်။ ထိုလေပူ၊ လေပုပ်သည် စအိုမှ လေလည်ပြီး ထွက်မသွားခဲ့လျှင် အထက်သို့ဆန်ပြီး အူမကြီးမှတစ်ဆင့် အူသေး၊ အူသီမ်မှ အစာသစ်အီမှုသို့ ပြန်လည်ရောက်ရှိကာ လေချဉ်တက်ခြင်း၊ ခံတွင်းအပုပ်နှုန်ခြင်းတို့ ဖြစ်နိုင်သည်။ ပြင်းထန်လျှင် အာခေါင်မြောက်ခြင်း၊ အာသီးရောင်ခြင်းကိုပင် ဖြစ်စေနိုင်သည်။

အကြောများသို့ ဆန်တက်သော လေပူသည် နှလုံးအိမ်သို့
ရောက်ရှိပြီး နှလုံးသွေးကြောများမှတစ်ဆင့် ဦးခေါင်းပိုင်းရှိ မျက်စိ၊

နားနှင့် ဦးနောက်အတွင်းအထိ ရောက်ရှိကာ ဒုက္ခပေးနိုင်ပေသည်။

အထက်သို့ တက်သောလေသည် လေကောင်းဖြစ်သော ထောက်ကန်ဝါယောဖြစ်လျှင် ကိစ္စမရှိချေ။ လေကောင်းမဟုတ်၊ လေပူ လေပုပ်ဖြစ်လျှင် ဦးခေါင်းပိုင်းကို ဒုက္ခပေးနိုင်လေသည်။ ခေါင်းကိုက် ခြင်း၊ ခေါင်းမူးခြင်း၊ မျက်စီကြည့်မကောင်းခြင်း၊ မျက်စီမှုနှင့်ခြင်း၊ သူ့သေး အိမ်စောင်းခြင်း၊ မျက်မှုနှင့်ဂါရိတိုးခြင်းတို့သည် လေပူအထက်သို့ တက် ခြင်းကြောင့် ဖြစ်ရလေသည်။

အထက်သို့ တက်သောလေ၊ အပြစ်ပြုသောလေကို အောက်သို့ စုန်ဆင်းစေရန် လေလည်စေသောနည်းကို အသုံးပြုရမည် ဖြစ်ပေ သည်။ အစာကြေဆေး၊ လေဆေး၊ လေနှီးမြဲဆေး၊ လေပူကျေဆေး၊ အမောကမ လေသက်ဆေး၊ လေပုပ်ထုတ်ဆေး၊ လေကွဲဆေး စသည်ဖြင့် လေဆေးပေါင်း များစွာရှိသည်။ (လေဆေးနည်းပေါင်း များစွာကို ဤစာအုပ်၏ နောက်ဆုံးအခန်းတွင် ဖော်ပြထားပါသည်။)

လေသက် လေစုန်အောင် လေဆေးတိုက်သော်လည်း အောက် သို့ မသက်ဆင်းသောလေမှာ ပါဒရက်လေများဖြစ်သည်။ ပါဒရဆိုသော ပါဌိုမှာ ခြေထောက်ကို ဉာဏ်းသဖြင့် ခြေထောက် သွေးကြောများ အတွင်းသို့ရောက်ပြီး ပိတ်သောလေဟု ဆိုနိုင်ပေသည်။ ခြေနှုန်ဖက် ညျှောင်းကိုက်ပြီး တင်းမှာကာ ကြွက်သားများ တောင့်တင်းမှာကျာ ဖော်သည်ကို တွေ့ရတတ်သည်။

ပါဒရက်ကြော လေပိတ်သောအခါ လမ်းများများ မသွားနိုင်။ ခြေလှမ်း နှစ်ဆယ်၊ သုံးဆယ် မပြည့်မီ နားချင်လာသည်။ ခြေသလုံး သာမက ပေါင်များ တောင့်တင်းပြီး အနေရခက်လာသည်။ အချို့မှာ ခရီးသွားလျှင် ခေတ္တနားပြီး ပေါင်ကိုထုပေးပြီးမှ ဆက်သွားနိုင်သည်ကို တွေ့ရသည်။

ပါဒရက်လေသည် ဒူးဆစ်နှင့် တံကောက်ကြောများတွင် ပိတ် မိသောအခါ ဒူးနာရောဂါ ဖြစ်ရလေသည်။ ထိုဒူးနာရောဂါသည် သာမန် ဒူးနာနှင့် မတူဘဲ ဒူးဆစ်ကြီးများ ဖောင်းကားပြီး ရောင်သကဲ့သို့ ဖြစ်နေသည်။ ဘုရားရှိခိုးရန် ကွေးထိုင်ပြီး ပြန်ထလျှင် ဆန်မရ ဖြစ်နေလေ့ရှိသည်။

ပါဒရက်ဒူးနာနှင့် ခြေထောက်နာ ရှိသူများသည် မိုးအုံလျှင် မနေနိုင်အောင် ကိုက်ခဲ့နေလေ့ရှိသည်။ အချို့မှာ မိုးမရွာမိ တစ်ရက်၊ နှစ်ရက်က ကြိုတင်ကိုက်ခဲ့နေလေ့ရှိသည်။ မိုးရွာပြီး နောက်ပိုင်းတွင် ထူးခြားစွာ သက်သာသွားလေ့ရှိသည်။ ဆောင်းတွင်းတွင်လည်း အေးသောအခါ ညာက်တွင် အိပ်မရအောင် ကိုက်သဖြင့် မိုးဖိုးပြီး မိုးလုံမှ သက်သာသော ဝေါနာမျိုးကို ဒူးလာပါဒရက်နာ ဟုခေါ်ကြသည်။

ပါဒရက်တွင် ပိတ်မိနေသော လေသက်ဖို့ ဝမ်းနှတ်ဆေး၊ လေသက်ဆေးစားရုံဖြင့် မသက်နိုင်ပေ။ ဝမ်းနှတ်ဆေးနှင့် လေသက်ဆေးများသည် အုံမကြီးအဆုံးတွင် ပိတ်မိနေသော ဝမ်းပုပ်နှင့် စမြင်းကိုသာ ပယ်ထုတ်နိုင်သော သတ္တိရှိသောကြောင့်ဖြစ်သည်။

ပါဒရက်မှ လေသက်စေရန် အခိုးအာကာသရအောင် ပြုလုပ် ပေးဖို့လိုသည်။ ခြေနှစ်ဖက်တို့၏ အခိုးအာကာသ ထွက်ပေါက်များ ခြေဖဝါးတွင် ရှိပေသည်။ ရှေးက ဓာတ်ဆရာများသည် ပါဒရက်လေ ထွက်ပြီး အာကာသဓာတ်ရစေရန် မြေကြီးပေါ်တွင် မိနပ်မပါဘဲ လမ်းလျောက်စေသည်။ မြေဓာတ်ပေး၍ အာကာသခေါ်သည်ဟု ဆိုသည်။ မြေကြီးမှာ မြေပျော့၊ ချွဲ့စေးမြေ မဖြစ်စေရ။ ကုန်းခေါင်ပြီး မာကျာ သောမြေမျိုး ဖြစ်ဖို့လိုသည်။ ကျောက်စရစ်အနည်းငယ်ရောသော မြေမျိုးဖြစ်လျှင် ခြေဖဝါးတွင် မိပေးသကဲ့သို့၊ နှိပ်ပေးသကဲ့သို့ ဖြစ်စေသဖြင့် ပို့၍ကောင်းသည်။ ခြေဖဝါးတွင် ပိတ်နေသော လေပူကို အခိုး

အာကာသအဖြစ် ထွက်စေနိုင်ပေသည်။

ခြေဖဝါးမှ အာကာသကို ရစေနိုင်သော အခြားနည်းမှာ ခြေဖဝါး ဆားနှင့်ခြင်းနှင့် ခြေဖဝါးကို ဆားပွတ်ပေးခြင်းတို့ဖြစ်သည်။ (ခြေဖဝါး ဆားပွတ်ခြင်းနည်းနှင့် ဆားနှင့်ခြင်းအကြောင်းကို ရှုံးတွင် ရေးခဲ့ပြီး ဖြစ်သည်။)

ခြေဖဝါး ဆားပွတ်ခြင်းအကြောင်းကို ဆောင်းပါးရေးပြီး ထို ဆောင်းပါးကို စာရေးသူ၏ Face book စာမျက်နှာတွင် တင်သောအခါ တုံ့ပြန်လာသော Commentများ ရှိလာပါသည်။ ထို Commentများထဲ မှ ထူးခြားသော အတွေ့အကြုံ တင်ပြချက်တစ်ခုကို တင်ပြလိပါသည်။

ဆားပွတ်ခြင်းကြောင့် ကိုယ်တွေအကျိုးခံစားရသူတစ်ဦးမှာ သဘောသား အရာရှိငယ်တစ်ဦး ဖြစ်ပါသည်။ သူ၏ Face book အမည်မှာ Pho Shwe ဟု ရေးထားပါသည်။ (၂၅-၄-၂၀၁၄) (Fri. at 2:44 pm) က ဝင်သော Commentဖြစ်ပါသည်။

ဆရာ၏ခြေဖဝါး ဆားပွတ်ခြင်းနည်းမှာ တကယ်အသုံးဝင် သော နည်းကောင်းပါ။ ၁၉၉၉ ခုနှစ်က ကျွန်ုပ်တော် (EE) သဘောသား ဘဝတွင် Mastရှိ Air Hornကို တက်ပြင်ရာ တစ်ကိုယ်စာ နေရာကျော်း ကျော်းလေးရှိ ကတ်သီးကတ်သတ်နေရာ၌ ငတ်တုတ်ထိုင်လျက်၊ ခါးလည်း ကုန်း၍ ပြုပြင်ရာ ငွေ မိနစ်ခန်း ကြာသွားသည်။ FWD Mast ပေါ်မှာ မထနိုင်တော့သဖြင့် နာရိုဝက်ခန်းကြာမှ Bridgeရှိ 3 rd.officer ကို Walkie Talkieနှင့် အကြောင်းကားရာ ပစ္စည်းများပါ ABရောက် ချပေးကုည်းသည်။ လူက အောက်ရောက်သော်လည်း ခါးကြာညပ်၍ မသက်သာ။ သဘောကောင်းမှုဖြင့် Madras Portဆိပ်ကမ်းတွင် ဆေးရုံ ပြပြီး ခေတ်မီ Scanner ဖြင့် စစ်ဆေးပေးသော်လည်း ဘာအဖြေမှ မတွေ့။

နှစ်လည်း ပြည့်သဖိုင့် စင်ကာပူသဘော ရောက်ပြီးနောက် Signed off လုပ်၍ ရန်ကုန် ပြန်လာခဲ့သည်။ ရန်ကုန်ရောက်သော အံ့သိပ်ဆေးခန်း၊ မြန်မာဆရာ စုံသော်လည်း ခါးနာရောက် မပျောက်ပါ။ နောက်ဆုံး ဝါးတစ်ပြန်လောက်တောင် မလျောက်နိုင်တော့သည့် အခြေရောက်ပါသည်။

သူ့ဖြင့် မိတ်ဆွေတစ်ဦးမှ ပို့ပေး၍ တိုင်းရင်းဆေးဆရာကြီး တစ်ဦးနှင့်တွေ့ရာ အကြံပေးချက်အရ ခါးအောက်ပိုင်း ရေဖတ်ဝတ် (ရေစိုဝတ်) ခံအိပ်ပြီး ခြေဖဝါးကို ဆားဖြင့်ပွတ်ရာ (တစ်နေ့ သုံးကြီးမှ) တစ်ပတ်ကြာသော ခြောက်လကြာ ခံခဲ့ရသော ခါးနာမှာ လုံးဝပျောက်ကင်းသွားပါသည်။ မှတ်ချက် ။ ။ ခြေဖဝါး ဆားပွတ်ပြီး ခါးအောက်မှ ရေစိုဝတ်ကို ထုတ်လိုက်တိုင်း ထိရေစိုအဝတ်သည် ပူဇ္ဈားနေပါသည်။ ခါး၌ စုံစုံ သောအပူများက ရေစိုအဝတ်သို့ အပူစီးကူးခြင်း ဖြစ်မည်ထင်ပါသည်။ အချိန်ကုန်၊ ငွေကုန်သက်သာ၍ ထိရောက်လှပါသည်။ Pho Shwe, Monsoon Shipping Line, X'press (သူ့ ရေးသည့်အတိုင်း ကူးယူဖော်ပြပါသည်။)

ဆံပင်ကျော်၊ ထိပ်ပြောင် သက်သာစေသောနည်း

Fb တွင် သဘောသားတစ်ဦး၏မှတ်ချက် Comment ပါပြီး သည့်နောက်တွင် အခြားမှတ်ချက် ပေးသူများလည်း ရှိပါသည်။ ထိထဲမှ ထူးခြားသော Comment တစ်ခုမှာ (----) ရပ်ရှင်မင်းသားကြီး ဦးထွန်းဝေလည်း ခြေဖဝါး ဆားပွတ်ခြင်းကို နောက်ပြုလုပ်ပါသည်။ ဆံပင်မဖြူ။ ထိပ်မပြောင်၊ သွားမကျိုးစေရန် ကာကွယ်ပေးသည်ဟု ပြောပါသည်။

ရပ်ရင်မင်းသားကြီး ဦးထွန်းဝေသည် မြန်မာ့ရပ်ရင် အသံထွက် ခေတ်ဦးမှစ၍ အလွန်နာမည်ကြီးသော သဘာဝ မင်းသားကြီး ဖြစ်ပါ သည်။ စကားကို လေးလေးပင်ပင်နှင့် တစ်လုံးချင်း ပိုသအောင် ပြောသော မင်းသားကြီး၏ စကားပြောဟန်မှာ သူ့ခေတ်နှင့်သူ အလွန် နာမည်ကြီးပါသည်။ ဥပမာဏပြုကောင်းပြီး တိုက်ပုံကို အမြဲဝတ်ထား လေ့ရှိသည်။ အကယ်ဒမီများရသော နာမည်ကြီး သရပ်ဆောင် ဖြစ် သည်။

ဦးထွန်းဝေ မရှိတော့သဖြင့် သူ၏ ဆားပွတ်နည်းကို မမေးမြန်း နိုင်တော့သော်လည်း နေ့စဉ် ဆားပွတ်သည် ဆိုသောအချက်ကို မှတ် မှတ်ရရ ဖော်ပြပေးသူကို ကျေးဇူးတင်ရမည် ဖြစ်ပါသည်။ အကြောင်း အရာတစ်ခုအပေါ်တွင် မှန်ကန်မှုကို လေးနှုန်းစေရန် ထောက်ခံပေး မည့် ပုဂ္ဂိုလ်များ လိုပါသည်။ လူထုအတွင်း ထင်ရှား ကျော်ကြားသူများ က ထောက်ခံပေးလျှင် ပို၍အရာရောက်ပါသည်။ ကျော်းမာရေးအတွက် ဆားပွတ်ခြင်းကို နာမည်ကျော် ရပ်ရင်သရပ်ဆောင် ဦးထွန်းဝေ လုပ် ဆောင်ကြောင်း သတင်းပေးသည့်အတွက် မလုပ်ဖူးသေးသည့် စမ်းသပ်ကြည့်မည့်သူများအတွက် တိုက်တွန်းချက်တစ်ခု ဖြစ်နိုင်ပါသည်။

ဆံပင်ကျွော်ခြင်း၊ ထိပ်ပြောင်ခြင်းသည် အသက်အရွယ်ကြီး လျှင် ဖြစ်နိုင်သည်မှာ မဆန်းသော်လည်း အသက်လတ်ပိုင်း အသက် ငါးဝါးနှင့်ဖြစ်လျှင် ဆန်းပါသည်။ မည်သူမျှ ထိပ်မပြောင်ချင်ပါ။ ဆံပင်ကျွော်ခြင်း၊ ထိပ်ပြောင်ခြင်းမှာ အနောက်နိုင်ငံများတွင်လည်း ကြီးမားသော ပြဿနာတစ်ခုဖြစ်ပါသည်။ ဆံပင်ကျွော်ကာကွယ်ဆေး၊ ဆံပင်သန်ဆေး၊ ဆံပင်ပေါက်ဆေး များစွာရှိပြီး တန်ဖိုးလည်း အလွန် ကြီးသည်ကို တွေ့ရပါသည်။

အချို့မှာ မျိုးရိုးကြောင့် ထိပ်ပြောင်သည်။ ငယ်စဉ်ကပင် ရှေ့

ပိုင်းဆံပင်ပါးပြီး အသက် ၃၅ နှစ်ဝန်းကျင်ရောက်လျှင် စပြီး ထိပ်ပြောင် လာသည်ကို တွေ့ရဖူးပါသည်။

အချို့မှာ မျိုးရိုးမရှိဘဲ မိမိ အနေအထိုင်၊ အစားအသောက် ကြောင့် ဖြစ်သူများလည်းရှိသည်။ အပူအစပ်၊ အရက်၊ ဥတုဒဏ်တို့ ကြောင့် ထိပ်ပြောင်သူများလည်း ရှိသည်။ ငှက်ဖျားရောဂါကြောင့် ထိပ်ပြောင်သူများလည်း တွေ့ဖူးပါသည်။ အမိက ငှက်ဖျားကြောင့် မဟုတ်ဘဲ သောက်ရသော ငှက်ဖျားရောဂါကုဆေးများကြောင့် ဆံပင် ကျွတ်လွယ်ပြီး ထိပ်ပြောင်ရခြင်းလည်း ဖြစ်နိုင်ပေသည်။

ကင်ဆာရောဂါ ဖြစ်သူများတွင်လည်း ဆံပင်အားလုံး ကျွတ် သွားသဖြင့် ထိပ်ပြောင်သွားသည်ကို တွေ့ရဖူးသည်။ အထူးသဖြင့် ဓာတ်ကင်ရသူများတွင် ပို၍ ဖြစ်လေ့ရှိသည်။ ဆေးဒဏ်ကြောင့် နိုင် ရုပ်ပျက်ပြီး ဖောသွပ်သွပ်ဖြစ်ခြင်း၊ ဆံပင်များကျွတ်ရာမှ ထိပ်ပြောင် ခြင်း၊ ခေါင်းတုံးရိတ်လိုက်ရခြင်းတို့ကြောင့် ကင်ဆာရောဂါဖြစ်ရမှာကို ကြောက်ချုံကြသည်။ သို့သော ဖြစ်လာလျှင် အသက်ရှင်ဖို့ကို ဦးစား ပေးရမည်ဖြစ်သဖြင့် ဆေးပညာရှင်များက ဆေးပြင်းများပေးပြီး ကုသ ရခြင်း ဖြစ်သည်။

ဆေးပြင်းမှုနှင့်သမျှသည် တေဇား၊ ဝါယောဓာတ် ပြင်းထန် သဖြင့် တန်ပြန်မှုမှာ အထက်သို့ တက်သည်ကို တွေ့ရလေ့ရှိသည်။ မြန်မာဆေးတွင်လည်း အဖောရောဂါ ကုထုံးအချို့တွင် ကန်ခိုစွေး၊ သို့မဟုတ် ဓာတ်ပြောပါသော ဆေးများပေးပြီး ကုသသောအခါ အောက် သို့ ဝမ်းအကြိမ်များစွာ သက်ခြင်း၊ ဆီးအကြိမ်များစွာ သွားခြင်းတို့ ဖြစ်သည်နှင့် တစ်ပြီးကိန်တည်းမှာပင် အထက်မှုလည်း ခေါင်းချွေး များစွာထွက်ခြင်း၊ ဆံပင်ကျွတ်ခြင်းများ ဖြစ်လေ့ရှိသည်။ အထက်ရော အောက်ပါတွေ့၍ တွေ့န်းကန်သောသဘောရှိသည်။

ဆံပင်ကျတ်၊ ထိပ်ပြောင်သွားပြီးနောက် ခြေဖဝါးဆားပွတ်ပေး
လျှင် ဆံပင်ပြန်ပေါက်လာမည်လားဟု မေးသူရှိပါသည်။ ကိုယ်တွေ
စမ်းကြည့်ဖူးသူ မရှိသေးသဖြင့် အတိအကျ မပြောနိုင်သော်လည်း
ဖြစ်နိုင်ခြေရှိပါသည်။

ခြေဖဝါးသို့ အပူအပျုပ်အခိုးများ ထွက်သွားလျှင် ဦးခေါင်းငယ်
ထိပ်မှ အပူကန်ခြင်း သက်သာပြီး ဆံပင်အမြစ်အင့်တ်များ ရှိနေသေး
လျှင် ပြန်ပေါက်လာလိမ့်မည်ဟု ယူဆရပါသည်။
မှတ်ချက် ။ ။ ဆံပင်ကျတ်၍ ခြေဖဝါး ဆားပွတ်သူများသည် ခါး
တွင် ရေစိုဝတ်ပတ်ရန် မလိုပါ။ ဆားမပွတ်မိ ဒူးအောက်ပိုင်း ခြေနှစ်
ဖက်လုံးကို ရေအေးဝေ လောင်းဆေးပြီးနောက် ဆားပွတ်နိုင်ပါသည်။

□

ဝမ်းနတ်ဆေးနှင့် လေဆေး မတူ

ဝမ်းနတ်ဆေးသည် အမြတ်မဲး စားရန် မသင့်။

လေဆေးသည် နေ့စဉ် စားနိုင်သည်။

လေဆေးမှန်လျင် အင်္နာတ် (ဆားဓာတ်) ပါစမြဖြစ်သည်။

သွေးတိုးရှိသူများက အင်္နာကို ကြောက်ကြသည်။ သို့သော ထိုအင်္နာတ်သည် လူတိုင်းအတွက် မရှိမဖြစ် သက်စောင့်ဓာတ်ဖြစ်သည်။

ဘုရားရှင်လက်ထက်ကပင် တော့မှိုရဟန်းများသည် တစ်နှစ် ပတ်လုံး တော့ထဲ၌ တရားကျင့်ကြံအားထုတ်ပြီး လူတွေနှင့်ဝေးရာ မှာသာ သီတင်းသုံးလေ့ရှိကြသည်။

ထိုရဟန်းများသည် တစ်နှစ်လျင်တစ်ကြိမ် လူများရှိရာသို့ ဆားအလှုခံရန် ဆွမ်းခံကြလေ့ရှိကြသည်ဟုဆိုသည်။ ဆားဓာတ်မစားရသော ရဟန်းတို့သည် ဒုးကြီးရောက်ဖြစ်သဖြင့် တရားထိုင်ခြင်းအလုပ်ကို မလုပ်နိုင်။ ဒုးအကွေးအဆန့် မလုပ်နိုင်သော ဝေဒနာကို ခံစားရခြင်းမှ ကင်းလှတ်စေရန်အတွက် ဘုရားရှင်က ဆားအလှုခံခြင်းကို စွင့်ပြုတော်မူသည်ဟု ရှေးကစာပေများတွင် ဖတ်ရှုရဖူးပါသည်။

လူသူမနီးသော တော့ကြီးတောင်ကြီးများထဲတွင် သစ်သီးသစ်ပုံ

ကိုသာ ဆွမ်းအဖြစ်စားသုံးနေကြရသော ရသေ့၊ ပရီလိုများ ဆားရှာ ကြသကဲ့သို့ တောတွင်းရှိ တိရဇ္ဇာန်များပင် ဆားကို စားရမည့် အသိရှိ ကြသည်ဟု ဆိုသည်။

တိရဇ္ဇာန်များသည် တောနက်အတွင်းတွင် သဘာဝအတိုင်း မြေကြီးထဲမှ အင်န်ဓာတ်ထွက်နေသည်ကိုတွေ့လျင် လျှောဖြင့်လျက်၍ စားကြသည်။ ထိုသို့စားကြသည့်နေရာကို တောဝက်စသော တိရဇ္ဇာန် များက အစွယ်ဖြင့် တူးဆွဲသည်။ ခွာရှိသော သမင် စသောသတ္တဝါ များက ခွာဖြင့် ရှုပ်သည်။ ဤသို့ဖြင့် ဆားကျင်းဟူ၍ ပေါ်လာရသည်။ ထိုဆားသည် ပင်လယ်ထွက်ဆား (NaCl) နှင့်မတူ။ မြေထွက်ဆား တွင်းထွက်ဆားဖြစ်သည်။ သိဒ္ဓာဆား၊ ဝေက်သာဆားနှင့် တူသည်။ အချို့နေရာများတွင် စစ်ဆပ်ပြာဆားကိုလည်း တွေ့ရတတ်သည်။

ဆားကျင်းတစ်ခုတွေ့လျင် တောတွင်းရှိ တိရဇ္ဇာန်ကယ်များ သာမက ခြေသံ့၊ သစ်၊ ကျားများပါ လာရောက်လေ့ရှိသည်ဟုဆိုသည်။ သတ္တဝါများသည် မစားသင့်သည့်အရာများကို သိသကဲ့သို့ ဆေးဖက် ဝင်သည့် အရာများကိုလည်း အလိုအလျောက်သိသော အသိဉာဏ်ရှိ သည်ဟု ဆိုနိုင်ပေသည်။

ပရေဆေးဆိုင်များတွင် လေဆေးဖော်ရန်အတွက် ဆားအမျိုးမျိုး ကို ဝယ်ယူရရှိနိုင်သည်။ အိမ်သုံးဆားရှိုးရှိုးအပြင်၊ ဆားကြမ်း၊ ဆားကျပ် ခုံးတို့သည် ပင်လယ်ထွက်ဆားများ ဖြစ်ကြသည်။

ပလော်ဖို့မှထွက်သော ဆားကျပ်ခုံးကို ငန်းဆေးဖော်ရန်အတွက် ဆေးဆရာများက ဝယ်ယူကြသည်။ မန္တလေးမြို့အနီးရှိ စဉ်ကိုင်မြို့မှ ပလော်ဖို့များမှ ဆားကျပ်ခုံးကို ပရေဆေးကုန်သည်များကမာပြီး ဝယ်ယူ ကြသည်။

ပလော်ဖို့တွင် သံဒယ်အိုးကြီးများနှင့် ပလော်သောအခါ

အထက်သို့က်တက်သော ကျပ်ခိုးကို ရှိုင်ဖျာများနှင့်ခံယူပြီး ဖမ်းထားကြသည်။ မိုင်းဝလာသောအခါ ထိမျက်နှာကြက်မှ ရှိုင်ဖျာများကို ဖြုတ်ချုပြီး ခါချသောအခါ ကျပ်ခိုးမည်းမည်းများ ကျလာသည်။ ထိကျပ်ခိုးများတွင် ဆားပွင့်များ ပါနေသည်ကို တွေ့ရသည်။ လျက်ကြည့်လျင် အင်နဲ့ဓမ္မတဲ့ ပါသော ဆားကျပ်ခိုးဖြစ်သည်။

ဟလိဒ္ဓ စုဏ္ဏင်းဆေးသည် အဖျားကြီးသူ၊ အပူလျှပ်ပြီးလူမှုန်း မသိအောင် ဖျားသူ၊ အုရောင်ငန်းဖျားဖြစ်သူ၊ Heat Stroke ရသူများကို ကုသရာတွင် နာမည်ကြီးသော တိုင်းရင်းဆေးခန်းသုံး ဆေးအမှတ် ၆ ဖြစ်သည်။ ဤဆေးတွင် မီးဖိုချောင်သုံး နှစ်းနှင့် ဆားကျပ်ခိုး ပါသည်။

ရှေးခေတ်က တိုင်းရင်းဆေးပညာ သင်ကြားခါစ ဆရာငယ်များသည် အဖျားတက်သူမှုန်လျင် ဆားလျော်ပါသော ဟလိဒ္ဓစုဏ္ဏင်းဆေးကို ကွမ်းရွက်ပြုတ်ရည်နှင့် တိုက်လေ့ရှိသည်။ ဆရာငယ်များလက်စွဲသုံးလွန်းသဖြင့် ‘ဆရာပေါက်စ ဟလိဒ္ဓ’ဟူ၍ပင် နောက်ပြောင်သော ဆိုရိုးစကား ရှိခဲ့ဖူးသည်။

နှစ်းနှင့် ဆားကျပ်ခိုးသည် ကွမ်းရွက်ပြုတ်ရည်နှင့် တိုက်သောအခါ ဈေးထွက်ပြီး အဖျားကျစေသည့်အပြင် ဆားလျော်၏သတ္တိကြောင့် ဆီးနှင့်ဝမ်းကိုပါ သက်စေသည်။ ဝမ်းချုပ်ပြီး အဖျားကြီးနေသော သူနာများနှင့် သင့်သောဆေးဖြစ်သည်။

ရှေးက ဆေးဆရာကြီးများသည် မျက်နှာတွင် ဝက်ခြုံဖျားအထွက်များသော အပျို့ဖော်ဝင်စ မိန့်ကလေးများကို နံနက်အပိုပ်ရာထျိန်တွင် ဆားစိမ်းလက်တစ်ဆစ်စာမျှ မျိုပြီး (အာခေါင်အတွင်းငံပြီး) ရေအေး အဝသောက်ခိုင်းသည်ဟုဆိုသည်။ အပိုပ်ရာထျိန် ဆားစိမ်းသောက်ခြင်းကြောင့် ဝမ်းရောလေပါသက်ပြီး မျက်နှာမှ ဝက်ခြုံအဖူ

များ သက်သာပျောက်ကင်းကာ အလုကျက်သရေ တိုးစေသည်ဟု ဆိုသည်။

ဆားစားခြင်းသည် ဝမ်းနှုတ်ဆေး မဟုတ်ပေ။ လေသက်စေ သော ဆေးအဆင့်မျှသာ ဖြစ်သည်။ လေအောက်သို့ တွန်းသဖြင့် ဝမ်းပါသက်ရခြင်း ဖြစ်သည်။

ဝမ်းနှုတ်ဆေးမှုနှင့်လျှင် အူသိမ်၊ အူမများကို လူပ်ရှားစေသည့် ဆေးအမည်များ ပါရစမြှုဖြစ်သည်။ အသုံးများသော ဆေးအမည်များ မှာ ဆေးပူလဲ၊ မင်းကိုကာ၊ ကန်ခို့၊ ပွေးကိုင်း စသည်များကို ဝမ်းနှုတ် ဆေးတွင် ထည့်လေ့ရှိသည်။

ဝမ်းနှုတ်ဆေး အမြှုစွဲစားလျှင် အုပါးသည်ဆိုခြင်းမှာ မှုန်သည်။ ဝမ်းနှုတ်ဆေးတွင်ပါသော ဆေးများက အူများကို လူပ်ခါစေသည်။ အကြိမ်များစွာ ဝမ်းသက်သောအခါ အူအတွင်းမှ သက်စောင့်ခွဲအမြှုး များပါ ကွာကျပြီး ပါသွားသဖြင့် အုန်းရုံကို ကာကွယ်သော အရာများ ဆုံးရုံးသွားနိုင်သည်။

လေဆေးသည် အူအတွင်း လူညွှန်လည်နေသော ခန္ဓာကိုယ် အနဲ့အပြားရှိ လေဓာတ် (အက်မက် နှသာရိဝါယော)ကို လှုံးဆော်ပေး သော ဆေးဖြစ်သည်။ လေသက်စေသော ဆေးမှုနှင့်လျှင် အခါး၊ အငန် မကင်းနိုင်ပေ။ အသက်ကြီးလာ၍ သွေးတိုးဝင်လာလျှင် ချင့်ချိန် သောက် ရန်သာ လို သည်။ ငယ်သောအရွယ်နှင့် ကျန်းမာရေး ကောင်းသူ၊ သွေးတိုး မရှိသူများမှာ ပုံမှန်သောက်နိုင်သည်။

(တိုင်းရင်းဆေးနည်းတွင် နာမည်ကျော်သည့် လေမျိုး ၈၀ လေ ဆေးနည်းနှင့် အခြားလေဆေးနည်းများကို ဤစာအပ်၏ နောက်ဆုံး ပိုင်းတွင် သီးခြားဖော်ပြထားပါသည်။)

လေပူ အကျဉ်းကျဉ်း ဖြစ်သော ကြိုထိုးရောဂါ

တစ်လောက တက္ကသိုလ် အငြမ်းစားဆရာကြီး တစ်ဦးသည် သူ၏သားကို စာရေးသူ၏ ဆေးခန်းသို့ ခေါ်လာသည်။ သူ၏သားမှာ လူပုံသဏ္ဌာန်အားဖြင့် ၀၀ခန့်ခန့် ပုံသဏ္ဌာန်မျိုးဖြစ်ပြီး ကျွန်းမာရေး ကောင်းသည့်ပုံပေါ်သည်။ သို့သော သူသည် ကြိုထိုးနေသည်။ ငါးမိန်စွဲး၊ ဆယ်မိန်စွဲး ကြိုထိုးနေသည်မှာ နှစ်ရက်ဆက်တိုက် ရှိနေပြီ။ လက်ပြင်များပင် အောင့်ပြီး နာနေပြီဟုဆိုသည်။

လွန်ခဲ့သည့် နှစ်ရက်က ဘာစားမိသလဲဟု မေးမြန်းသောအခါ ထူးထူးစွဲးစွဲး စားတာမရှိ။ ငါးဟင်းနှင့် သရက်သီးကင်း တို့စရာ စားမိသည် ထင်သည်ဟု ပြောသည်။ ဖင်ဖြစ်သူ ဆရာကြီးက-

“ဒီကောင် ရော့ရောတွေ တအားသောက်တယ်”

ဟု ဝင်ပြောပါသည်။

သရက်သီးကင်း တို့စရာစားပြီး အစာမကြ ဖြစ်နေချိန်တွင် ရော့ရောသောက်လိုက်သဖြင့် အစာအိမ်မှ လေပူမှာ ထွက်လာခြင်း မရှိတော့ဘဲ အကျဉ်းကျဉ်းလိုဖြစ်ကာ ကြိုထိုးလာခြင်း ဖြစ်နိုင်ပေ သည်။ အစာခြေရန် ကြိုးစားနေသော အပူစာတ်မှ လေပူဖြစ်သည်။ ထိုလေပူကို ရုတ်တရက် ရော့ရော သောက်ချလိုက်သဖြင့် ဖိမိကာ

အတွင်းသို့ ငပ်လျှိုးသွားသည်။ လေပူ၏သတ္တိမှာ တစ်ချက်တစ်ချက် အပေါ်သို့ ပြန်လှန်သဖြင့် 'ဟိုက်' ဟု အသံထွက်ကာ ကြို့ထိုးခြင်း ဖြစ်သည်။

အာယုဗွဲဒွေးကျမ်းများတွင် ကြို့ထိုးခြင်းကို 'ဟိုက္ဗာ' ဟု ရေးသားထားသည်။ ဟိန္ဒီဘာသာဖြင့် 'ဟိုက်' ဟု အသံထွက်ကာ ကြို့ထိုးခြင်းကိုယူ၍ 'ဟိုက္ဗာ' ရောဂါဟု ဆိုခြင်းဖြစ်သည်။ ထူးခြားချက်မှာ အကိုလိပ်စကားတွင်လည်း ကြို့ထိုးခြင်း (Hiccup) ဟိုက္ဗာပ်ဟု ခေါ်သည်ကို တွေ့ရသည်။

ကြို့ထိုးခြင်း ငါးမျိုးရှိသည်ဟု အဆွဲနှစ်အန်းဆေးကျမ်းတွင် ဖော်ပြထားသည်။ ငင်းဆေးကျမ်းသည် ရေးဟောင်း အာယုဗွဲဒွေးကျမ်းဖြစ်သည်။

- (၁) အန္တ၊ အစာကြောင့်ဖြစ်သော ကြို့ထိုးခြင်း။
 - (၂) ယမိကာ၊ အဆင့်ဆင့်ကြို့ထိုးခြင်း။
 - (၃) ဥဒ္ဓဟိုက္ဗာ၊ ကြို့ကလေး အကြမ်းကြမ်းထိုးကာ လည်ပင်း၊ လည်ကုပ်ရင်းမှ ထိုးတက်သည်။
 - (၄) ဂါးရဟိုက္ဗာ (ကြို့နက်)၊ ချင်တိုင်မှ တုန်လှပ်လျက် အသံနက်ဖြင့် ပြင်းထန်စွာ ထိုးတက်သော ကြို့ကြီး။
 - (၅) မဟာဟိုက္ဗာ (ကြို့ကြီး)၊ ဦးခေါင်း၊ နှလုံး၊ တစ်ကိုယ်လုံး တုန်အောင် ပြင်းထန်သော အသံပြုပြီး ထိုးသည်။
- အထက်ပါ ငါးမျိုးတွင် နောက်ဆုံး နှစ်မျိုးမှာ ကုစား၍မရ။ အသာချေလက္ဗာဏာဟု ဆိုသည်။

ကြို့ထိုးခြင်းကို လက်တွေ့ပျောက်ဖူးသော မြန်မာ့ဆေးမြို့တိမှာ သနပ်ခါးကို ကျောက်ပျဉ်တွင် ရေသန်သန့်နှင့်သွေးယူပြီး ပန်းကန်လုံးငယ်တွင် ထည့်ပါ။ မည်သည့်ဆေးမျှ ထည့်စရာမလို့။ သူချည်း

မြန်မာသမင်ဝါးကျောက်ပျော်နှင့် သမင်ဝါးတုံး

မကြာခဏ လျက်ပေးပါ။ ရေအေး မသောက်ပါနှင့် ရေနွေး၊ ရေကျက် အေး သောက်ပါ။ သမင်ဝါးသည် အေးခါးဖြစ်၍ လေပူကို နိုင်သည်။ မကြာမိ ကြိုထိုးရပ်သွားပါလိမ့်မည်။

ကျောင်းဆရာမတစ်ဦးသည် မရန်းသီးနှံလေးများ ပေါ်ချိန်တွင် မရန်းသီးသုပ်(အချဉ်သုပ်)ကို ပုစ္နန်ခြောက်နိုင်နိုင်နှင့် သုပ်စားသည်။ စားပြီးနောက် ရေခဲရေသောက်သည်။ မကြာမိ ကြိုထိုးလာသည်။

ကြိုထိုးလျင် ပျားရည်လျက်ရသည် ဆိုသဖြင့် လျက်သည်။ ဓမ္မပျောက်သွားပြီးနောက် ညစာစားပြီးကြသောအခါ ပြန်ထိုးလာ ပြန်သည်။ ဘုရား၊ တရား အာရုံပြုပြီး အိပ်သည်။ အိပ်ပျော်သွားသည် ဟုဆိုသည်။

အိပ်ရာမှ မျက်နှာသစ်ပြီး အစာစားချိန်အထိ မထိုးသေးပေ။

အဆင်ပြေနေသည်။ နံနက်စာ ထမင်းကြော်နှင့် ကော်ဖိသောက်ပြီး သောအခါ ပြန်လည်ထိုးလာပြန်သည်။ ဒုတိယနေ့တွင် ပို၍၍ဆိုးသည်။ စကားပြောလိုက်တိုင်း ကြို့ထိုးနေသဖြင့် ကျောင်းတွင် စာသင်ခန်း မဝင်နိုင်တော့ဘဲ နားနေလိုက်ရသည်။

ကျောင်းတွင် မိတ်ဆွေဆရာမတစ်ဦးက သူ.ကြို့ထိုးရောကါ တစ်ပတ်ခန့် ခံစားရဖူးကြောင်း၊ အစားပါပျက်ပြီး ပိုန်ကျေသွားကာ အတော်ပင် ဒုက္ခရောက်ကြောင်းနှင့် မိမိကိုယ်မိမိ မှန်ထဲကြည့်ကာ လူမမာရပ်ပေါက်နေသဖြင့် စိတ်ပြောင်းလဲစေရန် ချက်ချင်းရောမူးရှိုးပြီး ကျောက်ပျော်တွင် သနပ်ခါးသွေးကာ တစ်ကိုယ်လုံးလိမ်းရန် ပြင်ဆင် ထားသည်။ ထိုအချိန်တွင်ပင် ငယ်စဉ်က မိခင်ကြီးက သနပ်ခါး မလိမ်းမိ လျှောပေါ်သို့ လက်ညီးဖြင့် ခွဲ့ကျွေးသည်ကို သတိရမိသည်။ မမျှော် လင့်ဘဲ သနပ်ခါးကို ကျောက်ပျော်မှ လက်ညီးဖြင့် ကော်ယူပြီး စားလိုက်မိသည်။ ရေရှိုးပြီး မေ့မေ့လျော့လျော့နှင့် သူ ကြို့ထိုးတာ ပျောက် နေသည်။ နောက်တစ်ကြိမ် ကြို့ပြန်ထိုးလာပြန်သည်။ ကျောက်ပျော်တွင် သနပ်ခါးသွေးပြီး လျက်ပေးသည်။

ဤသို့ဖြင့် တစ်နေကုန် ကျောက်ပျော်တွင် သနပ်ခါးသွေးလာပြီး လျက်ရာမှ သူ၏ကြို့ထိုးရောကါမှာ ပျောက်ကင်းသွားသည်ဟု ဆိုသည်။

မိတ်ဆွေဆရာမ၏ ကိုယ်တွေ့ဆေးမြီးတို့နည်းကို စမ်းသပ် ကြည့်ရန် အိမ်ပြန်ပြီး ကျောက်ပျော်ကို သေချာဆေးကြောပြီး သနပ်ခါးတုံး အပွေးထူထူကိုပါ သွားပွတ်တံ့နှင့် ဆေးကြောသည်။ ထို့နောက် ရောသန့်ဖြင့် သနပ်ခါးကို သွေးကာ အကြမ်းပန်းကန်လုံးငယ်တွင် ခြစ်၍ ထည့်သည်။ သူသည် ထိုသနပ်ခါးကို တစ်နေကုန် လျက်နေသည်။ အမှန်ပင် ကြို့ထိုးခြင်းမှာ သက်သာလာသည်။ တစ်ညွှန်ပြီး နောက်

တစ်ရက်တွင် ကြိုမထိုးတော့။ အစာစားကြည့်သည်။ ရေအေးသောက်
ကြည့်သည်။ ကြိုပြန်မထိုးတော့ပါ။ သနပ်ခါးဆေးမြို့တိသည် အလွန်
ထိရောက်ပေသည်။

သနပ်ခါးသည် အေး ခါး အရသာရှိသည်။ ဝမ်းအတွင်းမှ ငပ်
လျှို့နေသော အပူကို ချေဖျက်နိုင်စွမ်းရှိသည်။ ကလေးကယ်များကို
ကယ်စဉ်ကပင် သနပ်ခါးလိမ်းပေးရင်း ပါးစပ်အတွင်းသို့ အနည်းငယ်
ခွဲပေးလျှင် ကျောက်၊ ဝက်သက်ရောက်များ ကာကွယ်သည်ဟု ရှုံး
မြန်မာဆေးကျမ်းများတွင် တွေ့ရသည်။

သနပ်ခါးပင်များသည် ပူသောအေသာ၊ မြေကျစ်သော အရပ်များ
တွင်သာ ပေါက်ရောက်သည်။ သဘာဝတရားက အပူဒဏ်ကာကွယ်
သော အပင်ကို ပူသောအရပ်မှာပင် ပေါက်ရောက်အောင် ဖန်တီးထား
သကဲ့သို့ ဖြစ်သည်။

အပူပိုင်းအသွောက် ပေါက်ရောက်သော ထနောင်း၊ မန်ကျည်း
စသော အပင်ကြီးများ၏ အရွက်၊ အပွင့်၊ အသီးတို့မှာလည်း အပူဒဏ်
ကို ကာကွယ်ပြီး ဝမ်းတွင်း အပူအပုပ်များကို ကုသရာတွင် အသုံးဝင်
သော ဆေးဖက်ဝင်အပင်များ ဖြစ်သည်။

ပူသာရာသီမှာ ဝမ်းမန်တ်သင့်

တပေါင်းလပြည့်ကျော် တစ်ရက်မှစပြီး ဝါဆိုလပြည့်နဲ့အထိ
လေးလကို 'နွေရာသီ' ဟုခေါ်သည်။ အပူလွှန်ကဲပြီး မြေကြီးများ
ပပ်ကြားအက်သော ရာသီဖြစ်သည်။ ကျမ်းကန်များအလိုအရ ပထဝါ
ပျက်သောလဖြစ်သည်။ ပူလွှန်း၍ အာပေါ်ဓာတ်ခန်းကာ မိသာက ဖြစ်
သော ပထဝါပျက်သော ဥတုဖြစ်သည်။

ဤရာသီဥတုတွင် လူကြီးများ အလွန်ပင်ပန်းသည်။ အားအင်
ကုန်ခန်းသည်။ နှဲးခွဲနေတတ်သည်။ အစားမဝင်၊ အအိပ်ပျက်ဖြစ်
တတ်သည်။ နေထိုင်မကောင်းဖြစ်လျှင် ဆေးပူများ မပေးရ။ ဆေးအေး
ဖြင့်သာ ကုသရသည်။ ဆေးဒဏ်၊ အပူဒဏ် နှစ်မျိုးစုံလျှင် ကုသော
ဆရာ မလိမ္မာလျှင် လူကြီးများ အသေအပျောက်များသည်။

ပူလွှန်းသောရာသီတွင် အထူးသဖြင့် သကြံနှုန်း၍ နှစ်ဆန်း
တစ်ရက်ကျော်လျှင် သံကြွင်းမိုး၊ သကြံနှုန်းလက်ဆေးမိုးတို့ ရွာမှ နေသာ
သည်။ မိုးမရွာလျှင် မနေသာ။ အချို့အရပ်များတွင် မိုးရွာအောင်
လွန်ဆွဲကြသည်။ ငရဲ့မင်းပရိတ် ရွှေတံကြရသည်။

မန္တာလေးမြို့တွင် အရှေ့ဘက်ရှိ ရန်ကင်းတောင်တွင် ငါးရုံမင်း
လိုက်ရရှိသည်။ ရှေးခေတ်က မန္တာလေးသားများ မိုးခေါင်လျှင် ထိလိုက်

ရုမှ ငါးရုံမင်းရပ်တုကို ပင့်ဆောင်ပြီး မြို့အတွင်းသို့ လူညွှန်လည်ကာ အပူဖော်ခံသည်။ ရဟန်းသံယာများက ငါးရုံမင်းပရိတ်ကို ရွှေတ်ဆိုပေး ကြသည်။ ထိုသို့ လူညွှန်လည်ပြီး နောက်တစ်ရက်တွင် မိုးရွာချေလေ့ရှိ သည်ဟုဆိုသည်။

ထိုရေးခေတ်က ငါးရုံမင်း ရပ်တုမှာ မီးပူဖော်သူ တစ်ဦးကြောင့် မီးလောင်ဆုံးရှုံးသွားသည်ဟုဆိုသည်။ ငါးရုံမင်း ရပ်တုကို နောက်ထပ် သွန်းလုပ်သောအခါ မီးမလောင်စေရန် ကျောက်သားကို ထွင်းထုပြီး ပြုလုပ်ပူဖော်ထားသဖြင့် ပင့်ဆောင် လူညွှန်လည်ခြင်း မပြုနိုင်ကြတော့ ချေ။

ပူလွန်းလွှင် ဖယောင်းတိုင်၊ ဖယောင်းခဲများပင် အရည်ပျော်ကျ ရသည့်နည်းတူ ဝမ်းတွင်းမှ၊ အူတွင်းမှ အချွဲအမြှေးများမှာလည်း ပျော် လွယ်သဖြင့် ‘တပေါင်းတန်ခူး ဝမ်းမနှားနှင့်’ ဟု ရှေးလူကြီးများက စာဆိုထားခဲ့ကြသည်။

အလွယ်တကူ ညောင်းကိုက်ရုံဖြင့် ခါတိုင်းကဲ့သို့ ဝမ်းနှုတ်ဆေး စားလိုက်လွှင် သက်သာမည်ထင်ပြီး ဝမ်းမနှုတ်သင့်သော ရာသီဖြစ် သည်။ တပေါင်း၊ တန်ခူးမှစ၍ ဝါဆိုလပြည့်တိုင်အောင်ပင် ဝမ်းမနှုတ် သင့်ပါ။ ချုပ်ရည်ဟင်းစားလွှင်ပင် ဝမ်းလျော့နိုင်သဖြင့် သတိထား စားကြရသည်။

ဝမ်းသွားစေရန် ဓာတ်စာစီမံလိုလွှင် ပထဝီမပျက်အောင် အချို့ ဓာတ်၊ အဆိုမြှုံဓာတ်ပါသော ဝမ်းအသင့်အတင့် သွားသည့်အစာကို ဆေးအဖြစ် ပေးနိုင်သည်။

ဝမ်းသက်လိုလွှင်-

(၁) နွားနှီးအစီမံး ၂၅ ကျပ်သားကို ဆား လက်တစ်ဆစ်၊ နှစ် ဆစ် ခတ်ထည့်ပြီး သောက်ပါ။

- (၂) မန်ကျည်းမှည့်နှင့် မန်ကျည်းဖျော်ရည် ချိုံချိုံအေးအေး သောက်ပါ။
- (၃) ကင်ပွန်းချုပ်ရွက်ဟင်းချို့၊ ကန်စွန်းရွက်ဟင်းချို့တို့ကို မန်ကျည်းမှည့်နှင့် ချက်သောက်ပါ။
- (၄) ဒီန်ချုပ်သန်းသန်းကို ရော်မထည့်ဘဲ သောက်ပါ။
- (၅) ရှောက်သီးဖျော်ရည်တွင် ပူားရည်တစ်စွန်းက ပတ်သောက်ပါ။

□

နောက်ဆုံးမြတ်တရာ့တွေမှာ မလေ့လာမှတ်တရာ့တွေကို ပုံမှန် မသုတယ် မမြတ်တရာ့တွေကို မပုံမှန် မသုတယ် မလေ့လာမှတ်တရာ့တွေမှ မရှောက်သီးဖျော်ရည်တွင် ပူားရည်တစ်စွန်းက ပတ်သောက်ပါ။

နောက်ဆုံးမြတ်တရာ့တွေမှာ မလေ့လာမှတ်တရာ့တွေကို ပုံမှန် မသုတယ် မလေ့လာမှတ်တရာ့တွေမှ မရှောက်သီးဖျော်ရည်တွင် ပူားရည်တစ်စွန်းက ပတ်သောက်ပါ။

မြန်မာတေသနပုဂ္ဂဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းတွင် အပို့မှုချိန်အား နှစ်စွဲနှင့်လုပ်ချိန်အား ပြန်လည်ပေါ်ပြီး လုပ်ထွက်ပစ္စည်းများကို လူမှာ ပေးပို့နိုင်စေခြင်း ဖြစ်လာမည် ဟန်မြတ်ဆုံးမှ လူတွင် တော်လုပ်မှုကို အာရုံးအဖွဲ့အစည်းတွင် တော်လုပ်မှုကို အမြတ်စွဲမှုပေးပို့နိုင်ခြင်း ဖြစ်လာမည်။ မြန်မာတေသနပုဂ္ဂအား ပုဂ္ဂပါန်အား အလုပ်မှုပေးပို့နိုင်ရန် အမြတ်စွဲမှုပေးပို့နိုင်ခြင်း ဖြစ်လာမည်။

အတန်းသေး အတန်းသေး မဟုတ်ပါ

မိတ်ဆွဲတစ်ဦးသည် လုပ်ငန်းကြီးများ လုပ်ကိုင်ပြီး အောင် မြင်နေသော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းရှင် တစ်ဦးဖြစ်သည်။ သူသည် စိုးပြည် ဝါယာများသော ဥပမာနမြတ်ချိန်ပြီး အပြင်ပန်းအားဖြင့်ကြည့်လျင် ကျန်းမာ သော လူကြီးတစ်ဦးဖြစ်သည်။ သို့သော် သူနှင့် အနီးကပ်နေသော အခါမှ သိလာရသည့်မှာ သူတွင် ရောက်ကြီးကြီးမားမား သုံးမျိုးခနဲ့ ရှိနေသည်။

သူသည် အသည်းအဆီဖိုးသည်ဟု စတင်သိရသည့်အချင်းမှ စ၍ အထူးကုသရာဝန်ကြီးများနှင့် ပြသနေခဲ့သည့်မှာ သုံးလေးနှစ်ရှို ခဲ့ပြီ။ သို့သော် ထိုရောက်များမှာ ဖျောက်ကင်းမသွားသည့်အပြင် တစ်ခု ပြီးတစ်ခု တိုးလာခဲ့သည်။ နောက်ဆက်တွဲ နှလုံးသွေးကြောကျဲ့ ဝေဒနာ၊ သွေးတိုးဝေဒနာနှင့် ကျောက်ကပ်ကျောက်တည် ဝေဒနာများ ပါ ထပ်မံတိုးလာခဲ့သည်။

တစ်ခါက သူအိမ်တွင်ကြံ့၍ ထမင်းဝင်စားဖြစ်သည်။ သူစားသော အစားအသောက်များမှာ အိမ်မှုချက်သော အစာများမဟုတ်။ ဆိုင်များမှ ကောင်းနိုင်ရာရာ ခံတွင်းတွေ့မည့် ဟင်းလျာများကို သူ၏ တပည့်တစ်ဦးမှဝယ်၍ စားကောင်းအောင် စီစဉ်ပေးခြင်းဖြစ်သည်။

ထိအစားအသောက်များမှာ အဆီနှင့် ဟင်းချို့မှုနှင့်၊ အရောင်ဆိုးဆေးများပါနေသည်ကို တွေ့ရသဖြင့် သူ့ကို ဖြစ်ပါမလားဟု မေးကြည့်မိသည်။

သူက-

“ဖြစ်ပါတယ်။ အစာစားပြီးရင် ဆေးသောက်လိုက်ရုံပဲ။ အစာများများစားမှ ကျေန်းမာမယ်၊ အစာလည်းဆေး၊ ဆေးလည်းအစာပဲ”
ဟုပြောပါသည်။

သူသည် ထမင်းစားပြီးနောက် ဆေးတောင့်၊ ဆေးပြားများ မျိုးစုံလက်တစ်ခုပ်စာမျွဲ ရေအေးနှင့် သောက်ချုလိုက်သည်ကို တွေ့ရသည်။ မည်သို့၊ အကျိုးဖြစ်မည် မသိသော်လည်း သူ သောက်ရသည့်ဆေးများအစာနှင့်တန်းတူ ဖြစ်တော့မည်။ များလွန်းသည်ဟု ထင်မိသည်။

သူမှာ မနက်စာစားပြီး သောက်သည့်ဆေး၊ ညစာစားပြီး သောက်သည့်ဆေး၊ အိပ်ရာဝင် သောက်သည့်ဆေး စသည်ဖြင့် ဆေး ၉ မျိုး၊ ၁၀ မျိုး သောက်နေရသည်မှာ အလုပ်တစ်ခုလိုမျိုး ဖြစ်နေသည်။ လမ်းလျောက်ချိန် ဟူ၍လည်း မရှိ။ အလုပ်ထဲမှာပင် တစ်နေကုန် နှစ်များနေသည်ကို တွေ့ရသည်။

ရပ်ကို အာဟာရက စောင့်သည့်ဆိုသော စကားရှိသည်။ သူ၏ စိပ်ည်ဝါဒြီးနေသော ရပ်မှာ သူ စားသော အစာအာဟာရများကြောင့် ဖြစ်သည်။ သို့သော ထိအစာ အာဟာရများ၏ နောက်ကွယ်တွင် မကြ ကျက်ခြင်း၊ အဆီတိုးခြင်း၊ အသားတိုးခြင်းတို့သည် နှစ်ရှည်ကြာသော အခါ စုမ္ပလာပြီး မိမိခန္ဓာကိုယ်ကို မိမိ မနိုင်သော အခြေအနေသို့ ရောက်ရှိသွားနိုင်ပေသည်။

မည်သည့်ရောဂါဖြစ်ဖြစ် ငါမှာဆေးရှိသည်။ ဆေးမှန်မှန် မှိုးပဲ လျှင် ပျောက်သည်။ ရောဂါရှိလျှင် ဆေးရှိသည်ဟုပူးဆပြီး ဆေးကို မျက်စိမ့်တ် အားကိုးနေသူများရှိသည်။ ထိုသူများသည် ဆေးယဉ် ဆေး

ရိုးသော၊ ဆေးမတိုးသော ရောဂါများဖြင့် ခုက္ခတွေ.ကြရသည်ကို
တွေ့ရဖူးသည်။

အစာလည်းဆေး၊ ဆေးလည်းအစာ ဆိုသောစကားမှာ တရား
သေ ဆုပ်ကိုင်ထားသင့်သော စကားမဟုတ်ပေ။ အစာများလွန်းလျင်
လည်း မကောင်း၊ ဆေးများလွန်းလျင်လည်း မကောင်းဟု သတိပြုသင့်
ပေသည်။

ရှေးက ဓာတ်စာပေးကုသမှုတွင် ကျမ်းကျင်သည့် ဆရာကြီး
များသည် လူနာကို စားဆေး၊ လိမ်းဆေးမပေးဘဲ ဓာတ်စာသက်သက်
ဖြင့် ကုန့်သည်များ ရှိသည်ဟုဆိုသော်လည်း မှတ်တမ်းမှတ်ရာ၊
အထောက်အထား တိတိကျကျမရှိခဲ့ပါ။ ရှိခဲ့လျင်လည်း လူနာတစ်ဦး
တစ်ယောက်သာလျင် ပျောက်ကင်းဖူးသည့် မှတ်တမ်းဖြစ်သဖြင့် လူ
အများအတွက် ပျောက်ကင်းမည်ဟု တထစ်ခု မယူဆနိုင်ပေ။

အစာကို မှန်ကန်စွာစားခြင်း၊ ဥတ္ထနှင့် ကိုက်ညီအောင်စားခြင်း၊
ရောဂါနှင့် သင့်တင့်သော အစာကို စားခြင်းတိ.ကြောင့် ဖြစ်နိုင်သော်
လည်း ဆေးကို အစာအဖြစ် စားသုံးနိုင်သည်ဟု မည်သည့်ဆေးကျမ်း
ကမှ မဆိုချေ။ ဆေးသည်ဆေး၊ အစာသည်အစာ ဖြစ်သည်။

ဓာတ်စာဆိုသည်မှာ ဓာတ်သဘောဆောင်သည့် အစာဖြစ်ပြီး
ဓာတ်ကြီးလေးပါး (ပထဝါ၊ အာပါ၊ တေဇော၊ ဝါယော) တို့ကို အချင်း
ချင်း ညီညွတ်မျှတေအာင်ပေးသော အစာမျိုးဖြစ်သည်။ ဓာတ်စာစား၍
အန္တရာယ်မဖြစ်နိုင်ပေ။

ဆီး၊ ဝမ်း၊ သွေး၊ လေ မှန်စေသော အစာကို ဓာတ်စာဟု
ခေါ်သည်ဟုလည်း အချို့ဆရာကြီးများက မိန့်ဆိုသည်။ လူတို့၏
ကျိန်းမာရေးကို ဤလေးချက်ဖြင့် ဆေးကုသည့် ဆရာများက စစ်ဆေး
လေ့ရှိသည်။

ဆီး၊ ဝမ်း၊ သွေး၊ လေ မမှန်ကန်လျှင် ကျွန်းမာရေးမကောင်း
သဖြင့် ချို့ယွင်းချက်ကို ပြပြင်ပေးရန် စာတ်စာပေးလျှင် ပေးမည်၊
သို့မဟုတ်ပါက စာတ်ညီဆေးပေးပြီး ဆေးပြင်းကုလျှင် ကုမည်။
ဝမ်းချုပ် (စာတ်ချုပ်) နေသော လူနာကို ချဉ်ပေါင်ဟင်း၊ မန်ကျွန်းမှည်
ဖျော်ရည်တို့ကို ပေးသော ဆရာမျိုးရှိသကဲ့သို့ ပွေးကိုင်းဆေး၊
ကန်ခိုဆေးတို့ဖြင့် အပုပ်ချေဆေးပေးကုမည်။ ရှိနိုင်
ပေသည်။

တစ်ခုရှိသည်မှာ စာတ်စာဖြင့်ကုသော ဆရာသည် အမှား
အယွင်းနည်းပြီး အပျောက်နှေးမည်။ ဆေးနှင့်ကုသော ဆရာမှာ
အပျောက်မြန်သော်လည်း အမှားအယွင်း ရှိနိုင်သည်ကို သတိပြုဖို့
လိုသည်။

မြန်မာတော်လွှဲပုဂ္ဂန်ဘဏ် မြန်မာတော်လွှဲပုဂ္ဂန်ဘဏ်

ဓတ်စာ၏ သဘောတရား

ဓတ်စာပေး ကုသောနည်းကို ရှေးက သဘာဝဓမ္မနည်းဟု လည်း ခေါ်သည်။ သဘာဝဓမ္မ ဆရာတော် အသွင့် လျှို့ယာ၊ ဆရာတော် ဦးစီး၊ ထိုဆရာတော်ကြီးများ၏ တပည့် သဘာဝဓမ္မ ဆရာသန်း စသည်တို့သည် ထင်ရှားခဲ့သည်။

သဘာဝဓမ္မမှုပေးသော ဓတ်စာများကို ကြည့်လျင် ကြက်သား နှင့် ဘဲသားသည်ပင် မတူပေ။ ကြက်သားသည် ပူဗြိုံး သွေးတက်သော အစာဖြစ်ပြီး ဘဲသားမှာ အေးပြီး သွေးသက်သော အစာဖြစ်သည်။ ကြက်သားမှာ ပူဗြိုံး အစာကြေလွှာယ်သည်။ လူကြီးများနှင့် သင့်သည်။ ဘဲသားမှာ ချံ့ညွှန်နှင့် အေးသောရောဂါး၌ ကျက်စားသောသတ္တဝါ ဖြစ်သဖြင့် အအေးဆတ်၊ အပုပ်ဆတ်များ ကိန်းလျက်ရှိသည့်အတွက် နေထိုင်မကောင်းသူ၊ အနာရောဂါရှိသူများနှင့် မသင့်ဟုဆိုသည်။

သဘာဝဓမ္မဆေးကျမ်းတွင် ကြက်သားသည် ဝမ်းချုပ် လေသက်၊ သွေးတက်သော အစာဖြစ်၍ သွေးဝမ်းနှင့် ကိုက်ညီသော ရောဂါများကို ပျောက်ကင်းစေသည်ဟုဆိုသည်။ ကြက်သားသည် ဆီးလွန်ခြင်းကိုလည်း တားဆီးနိုင်သဖြင့် ညာက်တွင် ဆီးအကြိမ် များစွာထူး၍ သွားရသောလူကြီးများကို ဓတ်စာအဖြစ် ကြက်သားကို

ကြက်သွန်ဖြူ။ မဆလာနှင့် နှပ်ချက်စားပါက ပျောက်ကင်းနိုင်ကြောင်း ဖော်ပြထားသည်။

ကြက်သားကို ကြက်သွန်ဖြူ။ မဆလာ၊ ငရှတ်သီးစပ်စပ်ဖြင့် ဆီပြန်၊ အကြော်၊ အကင်ပြုလုပ် စားသောက်ပါက ဆီးချို့ရောဂါ ပျောက်ကင်းစေနိုင်သော ဓာတ်စာကောင်းတစ်ခုဟု ဆိုသည်။

ကြက်သားကို အပူ၊ အဆိမ့်၊ အစပ်ဖြစ်အောင် မဆလာ၊ ငရှတ် စပ်စပ်ဖြင့် ဆီပြန်ချက်ကျွေးပါက ပျော့သောအသား၊ အကြောများ ပြန်လည်သန့်စွမ်းလာပြီး အပုန့်ဓာတ်ကို ရရှိကာ သွေးလေ လျောက်စေ နိုင်သဖြင့် လေဖြတ်၊ လေငန်း ဝေဒနာသည်များအတွက် ကောင်းသော ဓာတ်စာ ဖြစ်သည်ဟု ဆိုသည်။

ရှေးက ဆရာကြီးများသည် သတ္တဝါများ၏ အနေအထိုင် အကြောက်ကို ကြည့်ပြီး အပူစာ၊ အအေးစာ ခွဲခြားလေ့ရှိကြသည်။ ဥပမာ နွားသည် နေပူထဲတွင် အလုပ်လုပ်နိုင်သော သတ္တဝါဖြစ်ပြီး ကွဲသည် နေပူဒဏ်မခံနိုင်၊ ရေစိမ်နေချင်သည်။ ထိုအတူ နွားသည်လည်း မိုးစွာ လျင် အအေးဒဏ်မခံနိုင်။ ဤနိုင်းယဉ်ချက်များကြောင့် နွားသားသည် အပူစာ၊ ကွဲသားသည် အအေးစာဟူ၍ ဓာတ်စာပေးရန် ဆုံးဖြတ်ရာတွင် ကောက်ယူကြသည်။

ငါးကို ဓာတ်စာပေးရာတွင်ပင် အကြေးခွံပါသောငါးမှာ ပထမီ ဓာတ်အားကောင်းပြီး အကြေးခွံ မပါသောငါးမှာ အာပေါ်ဓာတ်အား ကောင်းသည်ဟု ယူဆသည်။

ဓာတ်စာဆရာသည် အချေယ်ရောက်၍ သွားမပေါ်ကြသော ကလေး (ခြောက်လသားများ လူငှတ်တုတ်၊ သွားငှတ်တုတ် ဟုဆို သည်)၊ မထိုင်သောကလေးကို အကြေးရှိသော ငါးကြင်းသားဟင်းကို ကျွေးခြင်းဖြင့် ကလေး ထိုင်နိုင်လာသည်ဟု ဆိုသည်။

ကလေးသည် နှီးည့်ပထဝိဓာတ်ကြောင့် ပျော်နေသည်ကို ခက်မာပထဝိဖြစ်အောင် အကြေးပါသော ငါးဟင်းကို ကျွေးပြီး ဓာတ်စာနှင့် ကုခြင်းဖြစ်သည်။

ငါးများ ကျက်စားသွားလာရာကိုကြည့်ပြီး ရေပေါ်ပိုင်း၌ ကျက်စားသွားလာသော ငါးမျိုးနှင့် ရေနက်ပိုင်းတွင် နေထိုင်ကျက်စားသော ငါးမျိုးဟူ၍ ကဲပြားပြန်သည်။

ရေပေါ်ပိုင်းတွင် ကျက်စား၊ ရုပ်အားဖြင့် ပိန်ပါးသော ငါးလေးများသည် သွေးလေကို တက်ကြစေသည်။ ရေအနက်ပိုင်းတွင် သွားလာကျက်စားသည် ငါးကြီးများသည် သွေးလေကို သက်သာစေသည် ဟုဆိုသည်။

ရေပေါ်ပိုင်း၌ ကျက်စားသော ငါးလေးများမှာ-

၁။ ငါးမှုန်ကလေး၊

၂။ ငါးနှုန်း၊

၃။ ငါးဖြူကလေး၊

၄။ ငါးရုံပေါက်စာ၊

၅။ ငါးဒေါင်စင်း၊

၆။ ငါးဖျင်းသလက်၊

၇။ ငါးခုံးမ၊

၈။ ငါးခွဲန်ကြမ်း၊

၉။ ငါးဖုန်းမ၊

၁၀။ ငါးသံချိတ်၊

၁၁။ ငါးဖယ်အောင်း၊

၁၂။ ငါးဇံးမောင်း၊

၁၃။ ငါးဖယ်၊

၁၄။ ငါးသံပါး။

၁၅။ ချွေစရော။

၁၆။ ငါးသိုင်းပေါက်။

၁၇။ ငါးသလဲထိုး။

၁၈။ ငါးဖောင်ရှိုး။

၁၉။ ငါးပြေမှ။

၂၀။ အခြားသော သေးငယ်သော ငါးအမျိုးမျိုး။

အဆိုပါ ငါးလေးများကို စားခြင်းဖြင့် ဝါယောဓာတ်အား
ကောင်းပြီး ရပ်ကို ပေါ်ပါးစေသည်။ လူကို တက်ကြွွင်လန်းစေသည်။
သွေးနှင့်လေကို တက်ကြွှေးစေသော ဓာတ်စာဖြစ်သည်ဟုဆိုသည်။

ရေနက်ပိုင်း၌ ကျက်စားသော ငါးကြီးများမှာ-

၁။ ငါးမြင်း။

၂။ ငါးခြား။

၃။ ငါးရုံး။

၄။ ကကတစ်း။

၅။ ငါးပတ်း။

၆။ ငါးရွှေး။

၇။ ငါးပနော်း။

၈။ ငါးတန်း။

၉။ ငါးရောင်း။

၁၁။ အခြားပင်လယ်ငါးကြီးများ။

ငါးကြီးများကို စားခြင်းဖြင့် ဆီး၊ ဝမ်း၊ သွေး၊ လေတို့ကို သက်
စေသည်။ သွေးတိုးရောက်၊ နှလုံးတုန်ရောက်၊ ကိုကြောတက်၊ ခေါင်း

ကိုက်ရောဂါများနှင့် သင့်သည်။ ခေါင်းမူးရောဂါ၊ အားနည်း၍ ဖို့
မပျော်သော ရောဂါများနှင့်လည်း သင့်သည်။ ရောင်းဆိုး၊ သွေးပါ
အဆုတ်နာ၊ သွေးအန်နှင့် နာခေါင်းသွေးလျှော့ ရောဂါများသည် ငါးကြီး
များ အသားကို မန်ကျည်းမှည့်နှင့် ချက်စားပါဟု သဘာဝဓမ္မဓာတ်စာ
ကျမ်းများက ဆိုသည်။

କୁଳାଳ କୁଳାଳିଙ୍ଗ ମହାଦେବ

ပဲ၏ ဖြူးဖြေားက ပြုလေသများပဲ၏ ဖွံ့ဖြိုးထဲ တိန္ဒာဓရာဝါယာဆင်ရှိစွဲ
ပြုလေ ဖော်ပေါ်သူများ ပြုလေသူတော် ပြုလေ တိန္ဒာဓရာဝါယာစွဲ
ပဲ၏ ဖြူးဖြေားတော်တွေ ဖြူးဖြေားပဲ၏ ဖြူးဖြေားတွေ ဖြူးဖြေားတော်
ပဲ၏ ဖြူးဖြေားတော်တွေ ဖြူးဖြေားပဲ၏ ဖြူးဖြေားတော်တွေ ဖြူးဖြေားတော်
ပဲ၏ ဖြူးဖြေားတော်တွေ ဖြူးဖြေားပဲ၏ ဖြူးဖြေားတော်တွေ ဖြူးဖြေားတော်တွေ ဖြူးဖြေား
ပဲ၏ ဖြူးဖြေားတော်တွေ ဖြူးဖြေားပဲ၏ ဖြူးဖြေားတော်တွေ ဖြူးဖြေားတော်တွေ ဖြူးဖြေား

အအေးနှင့် အပူ အခိုးနှင့် အကျက်

တစ်ခါက စာရေးသူသည် မစွဲလေး ရတနာပုံသတင်းစာတွင်
လေချပ်၊ ဝမ်းချုပ်ခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍ ပူသောရာသီမှာ ဝမ်းမနှင့်
သင့်ဟူ၍ ဆောင်းပါးတစ်ပုဒ်ရေးခဲ့ရာ ဝမ်းချုပ်ခြင်းအတွက် ဝမ်းနှင့်
ဆေးမစားဘဲ စွားနှီး ၂၅ ကျပ်သားကို ဆားစိမ်း အတန်အသင့် ခတ်ပြီး
သောက်ရုံဖြင့် ဝမ်းသက်နိုင်ကြောင်း ရေးသားခဲ့ပါသည်။

ထိုနောက် နှစ်ပတ်ခန့်အကြာ ထိုရတနာပုံသတင်းစာတွင်ပင်
စွားနှီးနှင့် ကျေန်းမာရေးဟူ၍ နေဝါဒ်း(စစ်ကိုင်း) မှ ဆောင်းပါးတစ်ပုဒ်
ဖြင့် စွားနှီးအကြောင်း ရေးသားဖော်ပြလာပါသည်။

သူ၏ ရေးသားတင်ပြချက်မှာ ဆရာကြည်လွင်မြင့် ရေးသည်
ဆောင်းပါးတွင် ဝမ်းသွားစေရန် စွားနှီးအစိမ်း ၂၅ ကျပ်သားကို ဆား
ခတ်သောက်ရမည်ဟု ရေးသားထားကြောင်း၊ စွားနှီးအစိမ်းသောက်လျှင်
ဝမ်းသွားရခြင်းမှာ စွားနှီးများတွင် ဝမ်းကိုက်ပိုးပါ၍ ဖြစ်ကြောင်း၊ ထိုပြင်
စွားနှီးများတွင် တိဘိရောဂါပိုးနှင့် အသည်းရောင်ရောဂါပိုး၊ ဝမ်းကိုက်
ရောဂါပိုးများ ပါဝင်နေကြောင်း၊ အစိမ်း မသောက်သင့်ကြောင်း ရေး
သားထားပါသည်။

ထိုဆောင်းပါးရေးသူ၏ ညွှန်ကြားချက်အရဆိုလျှင် စွားနှီးကို

တစ်ကြိမ်ကျိုချက်လျှင် တိဘိပိုးသည် မသေ။ လုပြီး အခွဲအကာဖြင့် နေသည်။ မည်မျှပင်ပူအောင် ကျိုဖေကာမူ ပိုးမသေ။ တိဘိပိုးသေစေ လိုလျှင် ကျိုပြီးနားနှိုကို အအေးခံထားရမည်။ ထိုအခါ အေးပြုထင်ပြီး ပိုးက ထွက်လာမည်။ ထိုအခါမှ နားနှိုကို နောက်တစ်ကြိမ် အပူပေးပြီး ကျိုလိုက်လျှင် ပိုးသေသွားမည်။ နားနှိုသောက်လျှင် နှစ်ကြိမ်၊ သုံးကြိမ် ပြန်ပြန်ကျိုပြီး သောက်မှသာ ပိုးသေမည်ဟု တင်ပြလာပါသည်။

လမ်း ၃၀ ဆေးခန်းမှ ဟောပြာပွဲတစ်ခုတွင် သမားတော် ဆရာဝန်ကြီး ဒေါက်တာချစ်စိုးမှ ဤအတိုင်း ဟောပြာသည်ဟု ဆိုသည်။

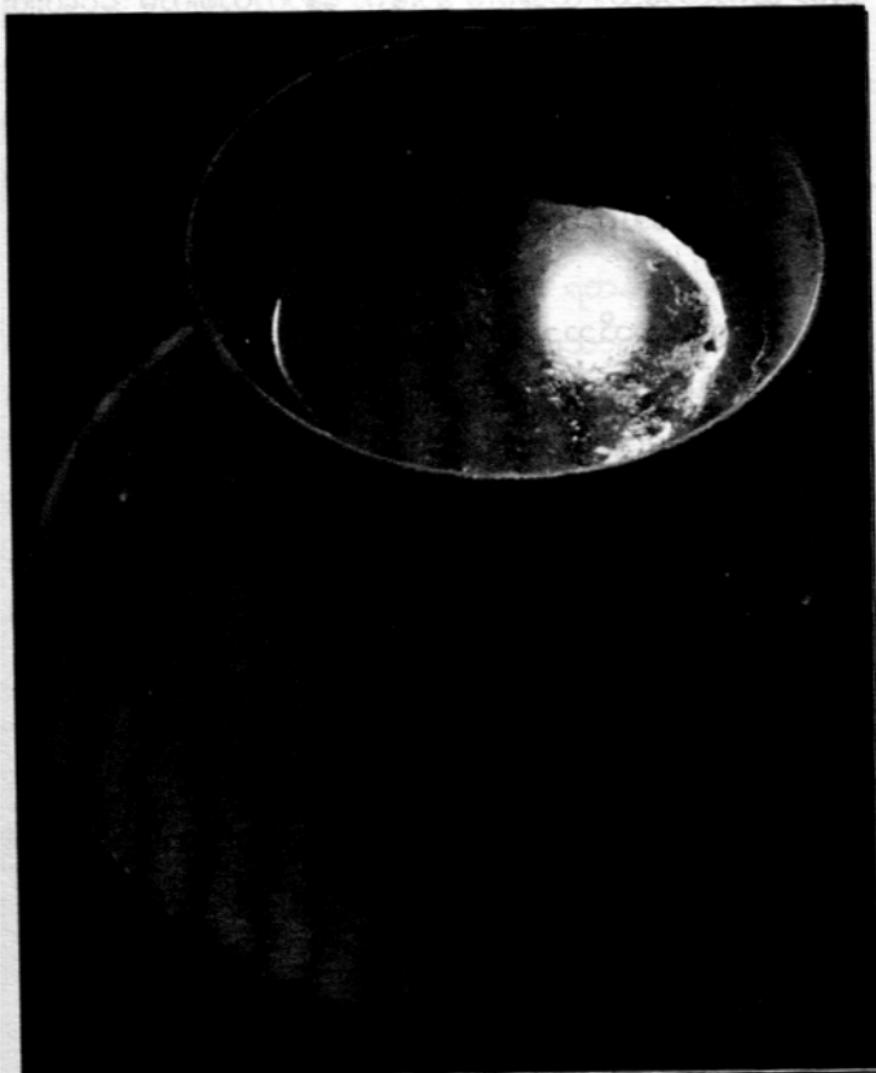
စာရေးသူ သိသည်မှာ နားနှိုကို ပုံမှန်သောက်သူ မိသားစုများ စွာ ရှိပါသည်။ မည်သူမျှ အီမံတွင် နှစ်ကြိမ်၊ သုံးကြိမ် မကျိုပါ။ ဆူဝေ အောင် တစ်ကြိမ်ကျိုပြီး သောက်သုံးကြသည်သာဖြစ်သည်။

ထိုအတူ ရန်ကုန်၊ မန္တလေးမြို့ပေါ်ရှိ လက်ဖက်ရည်ဆိုင်ကြီး များတွင်လည်း နားနှိုမှာ အိုးကြီးနှင့်ကျိုထားပြီး ကုန်သည်အထိ ရောင်းချသွားကြသည်သာ တွေ့ရသည်။ မည်သည့်ဆိုင်မျှ အပူပေးလိုက်၊ အအေးခံလိုက်၊ ပြန်ကျိုလိုက် နှစ်ကြိမ်၊ သုံးကြိမ် မလုပ်ကြပါ။ အချို့ ဆိုင်ဆိုလျှင် ဝယ်သူရောက်လာလျှင် နားနှို မဆူမကျက်ခင်ကပင် ရောင်းချနေကြသည်ကို တွေ့ရပါသေးသည်။

ဤအတိုင်းဆိုလျှင် နားနှိုသောက်သုံးနေသော မိသားစုအတော် များများနှင့် လက်ဖက်ရည်ဆိုင်မှ ဝယ်ယူသောက်သုံးသူ အားလုံးလိုလို တိဘိရောဂါ၊ အသည်းရောင်ရောဂါများ ဖြစ်ကုန်ကြပြီဟု ယူဆရမလိုပင် ဖြစ်နေတော့သည်။

စာရေးတင်ပြသွားသည် ကိုယ်တိုင်ဓာတ်ခွဲဖူး၍လား၊ ဖြစ်နိုင်ခြေရှိသည်ကို ဟောပြာသော ဆရာဝန်ကြီးများ၏စကားကို ပုံကြီးခဲ့၏

တွေး၍ အကြောက်လွန်နေသည်လား မသိပါ။ နွားနှုန်းတိုင်းတွင် ပိုးများ
ပါနေသည်ဟု ဓာတ်ခွဲဆန်းစစ်ချက်တွေ၊ ရှိသွေးမြင်သည်။ အတိုင်းရောင်း
ချေနေသော နွားနှုန်းများကို ပိတ်ပင်ရမည်မှာ အစိုးရတွင်ပင် တာဝန်ရှိ

သောက်ရန်အသင့်ပြစ်နေသော နွားနှုန်းတစ်ခွက်

အလင်းသစ်တာပေ

လာမည် ဖြစ်ပါသည်။

အမှန်က ယခုခေတ်တွင် နိုစားစွားမွေးမြှေးရေးလုပ်ငန်းကြီးများ
နှင့် နိုဆီချက်စက်ရုံ တည်ဆောက်ထားသော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းရှင်
ကြီးများ ရှိလာပြီဖြစ်ပါသည်။ မျိုးကောင်းမျိုးသန် နိုစားစွားမှများကို
မွေးပြီး စားကျက်များဖြင့် လွတ်ကျောင်းကာ ရောဂါကင်းရှင်းစေရန်
တိရှိနာန်ဆရာဝန်များပါ ခန့်ထားသည်။ ကာကွယ်ဆေး၊ ကုသဆေး
များဖြင့် အဆက်မပြတ် စောင့်ကြည့်လျက်ရှိကြပြီး စွားနိုအရည်အသွေး
ကိုပါ ခေတ်မိ ကိုယ်ပိုင်ဓာတ်ခွဲခန်းများထား၍ နိုင်ငံတကာအဆင့်မီ
စွားနိုထုတ်လုပ်နေကြပါသည်။

မွန်လေးမြှေးအနီး စဉ်ကိုင်၊ ပုလိပ်၊ ကျောက်ဆည်နယ်များတွင်
ပင် နာမည်ကြီး မြှော်ရင်၊ ယူနိစံတို့ကဲ့သို့ စနစ်တကျ နိုစားစွားမွေးမြှေး
သည့် ခြိကြီးများ ရှိပါသည်။ ထိုခြိထွက်စွားနိုများကို မွန်လေး တစ်မြှေး
လုံးရှိ လက်ဖက်ရည်ဆိုင်များကို စွားနိုစီမံအနေနှင့်ရော၊ နိုဆီအဖြစ်ပါ
နေ့စဉ် တင်ပို့ပေးလျက် ရှိပါသည်။ ရေးက စွားများတွင် တိဘိရောဂါ
ရှိပါသည်။ မသန်စင်သော စွားနိုများ ရှိသည်မှာ အိမ်မွေးခိုင်းစွား၊ စွားမှ
များမှ သားပေါက်သောအခါ ပိုလျှုံသည့်နိုကို ရောင်းချသည့်သူများ၊
မသန်ရှင်းသော အိမ်မွေးစွားများမှရသော စွားနိုများ ဖြစ်ပုံရပါသည်။
ဤစွားနို့မျိုးကို ဝယ်ယူသောက်သုံးလျှင် ဝယ်ယူသူ၏အမှား ဖြစ်ပေ
သည်။

စာရေးသူ၏ဆောင်းပါးတွင်ပါသော ဝမ်းချုပ်သူအတွက် စွားနို့
၂၅ ကျေပ်သားကို ဆားခတ်သောက်ခြင်းဖြင့် ဝမ်းသက်စေသော သတ္တိ
မှာ ရေးအယူဇော် ဆေးကျမ်းများ၏အလိုအတိုင်း ရေးခြင်းဖြစ်ပါ
သည်။

အယူဇော် ဆေးကျမ်းများသည် အိန္ဒိယမှလာသည်။ အိန္ဒိယ

ကုလားများသည် စွားနို့ကို အလွန်နှစ်သက်စွာ သောက်သုံးသူများ
ဖြစ်သည်။ စွားနို့ကို အစိမ်းရော အကျက်ပါ သေတစ်ပန်၊ သက်တစ်ခုံး
သောက်သုံးကြသူများဖြစ်သည်။ ကုလားများသည် လူကောင်လည်း
ထွား၊ အရပ်လည်း ရှည်ပြီး ကျန်းမာသန်စွမ်းသူများ ဖြစ်ကြခင်းမှာ
စွားနို့မှုရသော အသားဓာတ်နှင့် သုတေသနကြောင့် ဖြစ်သည်ဟု
ယူဆကြပါသည်။

ကျမ်းကိုးအနေနှင့် ဖော်ပြရလျှင် ရှေးဆရာများ အလေးထားရ^{၁၆၂}
သည် (၁၉၂၃ ခုနှစ်ထဲတ်) ရူတော်မူဆေးအဘိဓာန်ကျမ်းတွင်-
ဝါးချုပ်ခြင်းအကြောင်းနှင့် ကုထွားကို ပြခြင်း။ ။ လူတို့စားသော အစာ
အာဟာရတို့သည် အစာသစ်အိမ်မှ အစာဟောင်းအိမ်ထဲသို့ တဖြည့်း
ဖြည့်း ရွှေလျောကူးပြောင်းပြီးလျှင် ကျင်ကြီးဖြစ်ရ၏။ ထိုကျင်ကြီး
သည် အသစ်၊ အဟောင်း၊ အချိန်မှန်လဲပြောင်းရမှုသာ လူတို့၏ ကျန်းမာ
ခြင်း ဖြစ်နိုင်သည်။ ထိုကျင်ကြီးသည် အချိန်မှန်မစွန်းရဘဲ ဝမ်းထဲ၌
ခိုအောင်းနေခဲ့လျှင် ဝမ်းချုပ်သည်ဟု ဆိုရ၏။ ထိုဝမ်းချုပ်ခြင်းသည်
အညာင်းခံသောသူတို့၏ များသောအားဖြင့် ဖြစ်တတ်၏။

ကုထွားကား ။ ။ ဝမ်းကြောကို လျော့အောင် နှိပ်နယ်ခြင်းပြပြီးနောက်
နှစ်ကိုစောင့်စောင့် စွားနို့အစိမ်း နှစ်ဆယ့်ငါးကျပ်သားတွင် ဆား
တစ်ပဲသားခန့်ထည့်၍ အကုန်းသောက်။ နှစ်နာရီခန့်ကြောလျှင် လေနှင့်
တက္က စမြင်းတုံးများ သက်လျောလိမ့်မည်။ အကယ်၍ ဝမ်းမလျော
သော ရေတစ်ခွက် ထပ်၍သောက်၊ ဝမ်းမလျောမချင်း အစာကို မစား
လင့်။ ထိုစွားနို့သည် ဝမ်းနှတ်ဆေးတွင် အကောင်းဆုံးဆေးဟု
ညီတော်အာနွှေ့ ချီးမွမ်းတော်မူ၏။

ဆရာကြီးဦးဘသင် ရေးသား စီရင်အပ်သော လက်တွေ့ကုထွား
ဆေးကျမ်းနှင့် ရူတော်မူ ဆေးအဘိဓာန် စာမျက်နှာ ၁၂၉-၁၃၀

(ကုစာသယပိဋကတ်ပုနိပိတိက်) ၁၂၈၄ ခု၊ နယ့်နှစ်လထုတ်။

ဆေးပညာသဘောအရ စွားနှုန်းအစိမ်းသောက်လျင် ဝမ်းကို
သက်စေသည်။

စွားနှုန်းကို မလိုင်တက်အောင် ကျိုးချက်ပြီး သောက်လျင် အား
ဖြစ်ပြီး ဝမ်းကို နှစ်စေသည်။

အစိမ်းသောက်မှ ဝမ်းသက်မည့် စွားနှုန်းကို ကျိုးချက်သောက်
သောအခါ ဝမ်းသက်စေမည့် ဓာတ်စာ မဖြစ်နိုင်တော့ပေါ့။

ဆရာက လူနာ၏ အခြေအနေကိုကြည့်သောအခါ နေမကောင်း
တာရက်ကြာ၊ အစားကလည်း သိပ်မဝင်၊ ဓာတ်ကလည်း ချုပ်သဖြင့်
အကြောအခြင်းများ တောင့်တင်းနေသည်။ ထိုလူနာကို အကြော
အခြင်းများ လျော့ပါးစေရန် ဝမ်းသွားအောင်လုပ်မှဖြစ်မည် ဝမ်းနှစ်
ဆေးပေးရန်လည်း လူနာ၏ အင်အားမှာ မဖြစ်နိုင်။ ဝမ်းသွားလွန်လျင်
မြော့သွားပြီး အသက်ပါ ပါသွားနိုင်သည်။

ဤသို့သော လူနာ၏ဗျိုးကို ဆရာက ချင့်ချိန်ပြီး ဝမ်းလည်း သက်
စေ၊ အားလည်း မပြုတ်စေရန် စွားနှုန်းအစိမ်းကို ဆားခတ်ပြီး တိုက်
ခင်းဖြင့် ဓာတ်သက်စေရန် ပညာသားပါပါ ကြံစည်ခြင်း ဖြစ်သည်။

(အကယ်၍ ပိုးသေစေရန် စွားနှုန်းမီးဖြင့် ကျိုးချက်လိုက်လျင်
တော့ဓာတ်ဝင်သွားသဖြင့် စွားနှုန်းကျက်သွားပြီး ဝမ်းမသက်စေနိုင်
တော့ပေါ့။ ပထိအားတိုးပြီး ပို၍ပင် ဝမ်းချုပ်၊ ဝမ်းခိုင်သွားနိုင်သည်။)

တိုင်းရင်းမြန်မာ ဆေးပညာအယူအဆများတွင်လည်း
ဤအတိုင်းပင်။ ယောအတွင်းဝန် ဦးဘိုးလိုင်၏ ဥတုသောနေသက်ဟ
ကျမ်းတွင် လေ့လာလျင်-

- ရေအေးကို သည်အတိုင်းသောက်လျင် အပူဇ္ဈိမ်း၏၊ ဝမ်း
ကို သက်စေ၏။

- ရေအေးကို ကျိုချက်ပြီးနောက် တစ်ဖန် အအေးခံပြီး ရေကျက်အေးသောက်လျှင် ဝမ်းကို ခိုင်စေ၏။
- ရေကျက်အေးကို တစ်ဖန် ရေနွေးလုပ်၍ သောက်လျှင် မသင့်၊ အဆိပ်နှင့်အတူ ဖြစ်၏။
- (ဥတုဘောဇ္ဈနသံကံဟကျမ်း) တေရသမအကြိမ်ထဲတဲ့ စာမျက်နှာ ၁၁၅။

စာရေးသူ စဉ်းစားမိသည်မှာ စွားနှုန်းတွင်လည်း ရေက ၂၀ ရာခိုင်နှင့်ခန့်ပါသဖြင့် အကြိမ်ကြိမ် ကျိုချက်လိုက်၊ အအေးခံလိုက် ပြုလုပ်လျှင် စွားနှုန်းထဲတွင် ပါသောရေသည် ရေကျက်အေး အဆိပ် ကဲသို့ဖြစ်သွားမည် ထင်ပါသည်။

စွားနှုန်းကို အကြိမ်ကြိမ်ကျိုချက်ပြီးမှ စိတ်ချုရသည်အထင်နှင့် သောက်စရာမလိုအောင် နိဂုံကပင် ပိုးမွားကင်းစင်ကြောင်း အာမခံ သည့် ခြိုထွက်စွားနှုန်းကောင်းကောင်းကို ဝယ်ပြီး တစ်ကြိမ်သာ ကျိုချက် သောက်ခြင်းသည် အကောင်းဆုံးဖြစ်ပါလိမ့်မည်။

တစ်ခါတစ်ရုံ တိုင်းရင်းဆေးပညာ အယူအဆများကို အနောက် တိုင်းအမြင်ဖြင့် မရှင်းလင်းသည်များ ရှိနိုင်ပါသည်။ အနောက်တိုင်း အယူအဆသည် ပိုးကို အဓိကထားသည်ကများပြီး တိုင်းရင်းဆေးပညာရှုထောင့်မှာ အပူ၊ အအေးကို အဓိကထားသည်။ ‘တေဇာ’ တစ်လုံးကြောင့်ပင် အပူ၊ အအေး ဖြစ်ရသည်။ ‘တေဇာ’ တစ်လုံးကြောင့်ပင် ရေသည်ပင် အဆိပ်ဖြစ်ရသည့်အခါများ ရှိပေသည်။ ပူမူ အေးမူ တေဇာပြု၏ဟု ရှေးကဆရာကြီးများက ကျမ်းကန်တွင် ရေးသားခဲ့သည်ကို တိုင်းရင်းဆေးဆရာတိုင်း လက်မလွှတ်နိုင်ကြပါ။

ရောဂါတစ်ခုကို ကုသလျှင် အပူနာလား၊ အအေးနာလား၊ အတက်နာလား၊ အသက်နာလား ကြည့်၍ ဆေးပေးသောအခါ၊ ဓာတ်

စာပေးသောအခါတွင်လည်း အပူဆေး၊ အအေးဆေး၊ အတက်ဆေး၊
အသက်ဆေး ပေးရသည့် ပညာရပ်သည် နက်နဲ့ပြီး တစ်ခါတစ်ရုံ ပိုးကို
အစိကထားကုသည့် အနောက်တိုင်းဆေးပညာအမြင်နှင့် မတူညီသော
ရုတေသိများစွာ ရှိနိုင်ကြောင်း Traditional Medicine View မှ တင်ပြ
လိုက်ရပေသည်။

အဆင့်တော်ဝါယဉ်မှုအတွက် ပညာပညာ

ဒုက္ခင်ခြေလိုပေးနိုင်သူမှ အတွက်အမြဲတော်ဝါယဉ်မှု၊ မြှုပ်နည်းပညာ၊ ပိုက်ဆေးပညာ၊ သာကုသည်၏ အပူဆေး၊ အအေးဆေး၊ အတက်ဆေး၊
အသက်ဆေး ပေးရသည့် ပညာရပ်သည် နက်နဲ့ပြီး တစ်ခါတစ်ရုံ ပိုးကို
အစိကထားကုသည့် အနောက်တိုင်းဆေးပညာအမြင်နှင့် မတူညီသော
ရုတေသိများစွာ အဆင့်တော်ဝါယဉ်မှုအတွက် ပညာပညာ

အဆင့်တော်ဝါယဉ်မှုအတွက် ပညာပညာ

နေရာသိပ် အပူဆေး၊ အအေးဆေး၊ အတက်ဆေး၊ အသက်ဆေး ပေးရသည့် ပညာရပ်သည် နက်နဲ့ပြီး တစ်ခါတစ်ရုံ ပိုးကို
အစိကထားကုသည့် အနောက်တိုင်းဆေးပညာအမြင်နှင့် မတူညီသော
ရုတေသိများစွာ အဆင့်တော်ဝါယဉ်မှုအတွက် ပညာပညာ

နေရာသိပ် အပူဆေး၊ အအေးဆေး၊ အတက်ဆေး၊ အသက်ဆေး ပေးရသည့် ပညာရပ်သည် နက်နဲ့ပြီး တစ်ခါတစ်ရုံ ပိုးကို
အစိကထားကုသည့် အနောက်တိုင်းဆေးပညာအမြင်နှင့် မတူညီသော
ရုတေသိများစွာ အဆင့်တော်ဝါယဉ်မှုအတွက် ပညာပညာ

မျှန်လျော့ဝါယာ ခြားမြန်မာ နိဂုံးစပ်မှတ်ဆင်ရည်အကြောင်း
မျှန်လျော့ဝါယာ ခြားမြန်မာ နိဂုံးစပ်မှတ်ဆင်ရည်အကြောင်း
မျှန်လျော့ဝါယာ ခြားမြန်မာ နိဂုံးစပ်မှတ်ဆင်ရည်အကြောင်း
မျှန်လျော့ဝါယာ ခြားမြန်မာ နိဂုံးစပ်မှတ်ဆင်ရည်အကြောင်း

မျှန်ဟင်းခါး စတ်စာ

၂၀၁၄ ခုနှစ်၊ မေလထုတ် မန္တလေး ရတနာပုံသတင်းစာတွင်
သတင်းတစ်ပုဒ် ဖတ်ရှုရသည်မှာ မြန်မာရိုးရာ စားစရာတစ်မျိုးဖြစ်
သော မျှန်ဟင်းခါးကို ကမ္ဘာအကောင်းဆုံး အစားအသောက်များ
စာရင်းတွင် ဖော်ပြခြင်းခံရဟု ရေးသားထားသည်။ ထိုသတင်းကို
အမေရိကန်နိုင်င အခြေစိုက်နာမည်ကြီး သတင်းစာတစ်စောင်ဖြစ်သော
နယူးယောက်တိုင်းမ်းသတင်းစာက စုစုည်းဖော်ပြသော ကမ္ဘာအကောင်း
ဆုံး အစားအသောက်များစာရင်းတွင် ထည့်သွင်းခဲ့ခြင်းဖြစ်ကြောင်း
သိရသည်။

ထိုကဲ့သို့ ထည့်သွင်းဖော်ပြခြင်းမှာလည်း အစားအသောက်
ဆိုင်ရာ ကျွမ်းကျင်သူများ၊ အာဟာရဆိုင်ရာ ပညာရှင်များ၏ အကူ
အညီဖြင့် ကမ္ဘာအရပ်ရပ်မှ အစားအသောက်များကို လက်တွေ့လေ့လာ
မှု ပြုလုပ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည့်အတွက် မြန်မာမျှန်ဟင်းခါးမှာ ကမ္ဘာထိပ်တန်း
အစားအစာတစ်ခုအဖြစ် စာရင်းဝင်သွားခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်ဟုလည်း
နယူးယောက်တိုင်းမ်းသတင်းစာအရ သိရသည်။

အဆိုပါ နယူးယောက်တိုင်းမ်းသတင်းစာသည် ကမ္ဘာအရပ်ရပ်
မှ ရိုးရာအစားအသောက်များကို လူညွှန်လည်လေ့လာမှု ပြုလုပ်ပြီးနောက်

အကောင်းဆုံး အစားအသောက်များစာရင်းကို ထုတ်ပြန်လိုက်ခြင်း
ဖြစ်ပြီး မှန်ဟင်းခါးကို ထိပ်တန်းအစားအသောက်များစာရင်းတွင်
ထည့်သွင်းဖော်ပြခဲ့သည်။ ပျမ်းမျှရောင်းချေး အမေရိကန် တစ်ဒေါ်လာ
တန်ဖိုးအောက်တွင်ရှိသော မြန်မူရှိရာအစားအစာ မှန်ဟင်းခါးမှာ
အရသာထူးခြားကောင်းမွန်သည့်အပြင် နှစ်က်စာအဖြစ် စားသုံးရန်
သင့်တော်သော အခြေအနေမျိုးကို ပိုင်ဆိုင်ထားသည်ဟုလည်း နယူး
ယောက်တိုင်းမဲက ဖော်ပြခဲ့ကြောင်း သိရသည်။

မှန်ဟင်းခါးသည် ငါးကို အမိကထားပြီး ချင်း၊ ကြက်သွန်ဖြူ။
စပါးလင် စသည့် အပူအစပ်များနင့် ရောနောဆီသတ်ပြီးမှ ပဲမှန်း
(ကုလားပဲမှုန်း)၊ ဆန်လျှော့မှုန်းများဖြင့် ဟင်းရည်ပျစ်အောင် စီမံထား
သော အစာဖြစ်သည်။ ပဲမှုန်းကြောင့် ဝမ်းမပျက်စေရန် အဖန်အချုပ်
ဖြစ်သော ငှက်ပျော့ချုကို ထည့်ထားပြန်သည်။ အဖွင့်၊ အအုပ်၊ အထိန်း
ညီမျှသော ဓာတ်စာတစ်မျိုးဖြစ်သည်။ ရာသီမရွေး စားနိုင်သည်။
ချက်သူကသာ နည်းလမ်းမှန်အောင် ချက်ဖို့လိုသည်။

အချို့အရပ်များတွင် မှန်ဟင်းခါး၏ အန်းနှင့်ထည့်ချက်သည်ကို
တွေ့ရဖူးသည်။ ဤသည်မှာ နည်းလမ်းအမှန် မဟုတ်ပါ။

တစ်ခါက တိဘိရောဂါဖြင့် တရှောင်ရောင်ဖြစ်ကာ ဝိန်ချုံး
နေသော လူနာတစ်ဦးကို တွေ့ရဖူးသည်။ X-ray ဓာတ်မှန်တွင် အဖြူ။
အစက်အပြောက်များ တွေ့ရာမှ သံသယဖြစ်ပြီး သလိပ်စစ်သော်လည်း
ပိုးမတွေ့၊ ချောင်းခြောက်ဆိုးသည်မှာလည်း အဆုတ်နာလက္ခဏာနှင့်
တူနေသည်။ ညာက်တွင် တစ်ခါတစ်ရုံများပြီး ချွေးအပ်ပျေားထွက်ပြီး
အဖျားကျေသွားတတ်သည်။

သူ၏ရောဂါကို တကယ်တမ်း ဓာတ်မှန်ကျမ်းကျင်သည်
ဆရာဝန်ကြီးများက စစ်ဆေးသောအခါ တိဘိမဟုတ်၊ ရှေးယခင်က

မြင့်မှုရိုးရာတားစရာ မှန်းဟင်းခါး

ဖြစ်ခဲ့ဖူးသော အမာရွတ်ဟောင်းများသာဖြစ်သည်။ သလိပ်တွင်လည်း
ပိုးမတွေ့ပေ။

ထိုဝေဒနာရှင်ကို သဘာဝဓမ္မနှင့်ကုသည့် ဆရာက ဓာတ်စာ
အဖြစ် မှန်းဟင်းခါးကို ချင်း၊ ကြက်သွန်ဖြူ။ ငရှတ်ကောင်းနိုင်နိုင်ဖြင့်
ချက်ကျွေးသည်။ နှစ်ရက်၊ သုံးရက်ဆက်ပြီး မှန်းဟင်းခါး တစ်မျိုး
တည်းကိုကျွေးရာမှ ခံတွင်းလိုက်လာပြီး ပြန်လည်နာလန်ထလာသည်။
နောက်ပိုင်းမှာ အဖျား လုံးဝပြတ်သွားပြီး သုံးလခန့်အကြာတွင် စိစိပြည်
ပြည် ပြန်ဖြစ်လာကာ နောက်ပိုင်း အလုပ်များ ပြန်လည်လုပ်ကိုင်နိုင်
သဖြင့် အောင်မြင်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းကြီးတစ်ခုကို ဦးဆောင်
နေသောသူတစ်ဦး ဖြစ်သည်ဟုဆိုသည်။ (နာမည်ကိုတော့ ထုတ်ဖော်
မပြောတော့ပါ။)

မှန်းဟင်းခါးသည် အစားပျက်သူများနှင့် နာတာရှည်ရောကါ

ရှိသူများကို ပြန်၍ နာလန်ထစေနိုင်သော အာဟာရကောင်း ဓာတ်စာ ဖြစ်သည်။ ငါးကို အမိကထားသည်။ မုန့်ဟင်းခါးချက်ရာတွင် မြစ် ငါးခုသည် အကောင်းဆုံး ဖြစ်သည်ဟုဆိုသည်။ ထိုငါးခုမျိုးသည် ရေစီးသန်သော နေရာတွင် သွားလာနိုင်သော ငါးမျိုးဖြစ်သဖြင့် သန်မှ သော အင်အားဓာတ် ရှိသည်ဟုဆိုသည်။ ငါးခုသည် အလယ်ရှိုး တစ်ရှိုးသာပါသော ငါးမျိုးဖြစ်သဖြင့် အသားထွင်ရာတွင်လည်း လွယ် ကူသည်။

မုန့်ဟင်းခါးစားပြီး သွေးတိုး၊ သွေးပေါင် တက်သည်ဆိုခြင်းမှာ ည့်ဖျင်းသော ငံပြာရည်ကြောင့်ဖြစ်သည်။ ဆားဓာတ်၊ အငန်ဓာတ် လွန်ကဲသော ငံပြာရည်၊ အပုပ်နှုန်းထွက်နေသော ငံပြာရည်ကို သုံးလျင် မုန့်ဟင်းခါးကြောင့် သွေးတိုးနိုင်သည်။

မုန့်ဟင်းခါးကောင်းကောင်း သုံးလိုလျင် ငံပြာရည်အကြည် ရည်ကောင်းကောင်းကို သုံးဖို့လိုသည်။ ငါးငံပြာရည် မရလျင် ပုစ္န် ငံပြာရည် အကောင်းသုံးပြီးလည်း ချက်နိုင်သည်။ အချို့မှုန့်ထည်ပြီး ချက်သူများလည်း ရှိသည်။ အချို့မှာ သကြားကို ဒယ်အိုးဖြင့် လျှော့ပြီး ထည့်သဖြင့် မုန့်ဟင်းခါးမှာ မသိမသာ အချို့ဓာတ်ဝင်ပြီး စားကောင်းသည်ဟု ပြောကြသည်။

ကြက်သွန်ကြော်သည်လည်း လေသက်စေသော ဓာတ်စာဖြစ် သဖြင့် မွေးသောအနဲ့ဖြင့် ခွဲဆောင်မှုရှိသော အစာဖြစ်သည်။ မုန့်ဟင်း ခါးအရည်ကျက်ပြီး အချို့၊ အငန် အရသာမြည်းစမ်းပြီး စိတ်တိုင်းကျပြီ ဆိုလျင် ကြက်သွန်ဖြူကြော်ကို ထောင်းပြီး ဟင်းရည်အပေါ်မှ ဖြူးလိုက် ပါ။ ထို့နောက် အိုးအဖိုးကို အပ်ထားလိုက်ပါ။ ဆယ်မီနှစ်ခန့်ထားပြီး အိုးအဖိုးကို ဖွင့်လိုက်သောအခါ ကြက်သွန်ဖြူကြော်အနဲ့သည် မုန့်ဟင်းခါးအနဲ့နှင့် ရောပြီး သွားရည်ကျအောင် စားချင်စိတ်ကို

ဆဲဆောင်နိုင်သည့် ရန်.ဖြစ်လာသည်ကို တွေ.ရသည်။

စပါးလင်သည် မှန်ဟင်းခါးကို ရန်.မွေးကြိုင်စေသော ဟင်းခတ်ပင် ဖြစ်သည်။ အပွင့်ဓမ္မတ်ကိုလည်း ပေးသည်။ အရွက်ကို ကိုင်ကြည့်၍ ရှုချင် ထက်မြက်သော၊ အကာဘာသရှိသော ဆေးပင်ဖြစ်သည်။ စပါးလင်သည် ကြံ့ချက်ကဲ့သို့ပင် ရှသောသစ္စိရှိသည်။

စပါးလင်ကို ဟင်းထဲတွင် ထုံးချည်ပြီး ထည့်လေ့ရှိသည်။ အမှန်စပါးလင်ရန်ပါလိုလျင် ကြက်သွန်ဖြူ။ ကြက်သွန်နှင့် ဆီသတ်စဉ်ကပင် စပါးလင်ကို နပ်နပ်စဉ်းပြီး ထည့်ကာဆီသတ်လျင် ပို၍ကောင်းသည်။ စပါးလင်သည် မှန်းဟင်းခါးတွင်ပါသော ငံပြာရည်ပုပ်လျင် ထိအပ်နဲ့ကို ပယ်ဖျက်နိုင်သည်။ အစာကြံ့စေသော သစ္စိရှိသဖြင့် ကုလားပဲကြာ့နှင့် ဝမ်းပျက်ခြင်းကိုလည်း စပါးလင်က ကာကွယ်ပေးနိုင်သည်။

မှန်းဟင်းခါးစားလျင် အကြော်စုထည့်စားလေ့ရှိသည်။ ပဲကြာ့၊ ကြက်သွန်ကြာ့၊ ဗယာကြာ့၊ ဘူးသီးကြာ့ စသည်ဖြင့် အကြော်စုထည့်စားလေ့ရှိသည်။ မှန်းဟင်းခါးစားပြီးမှ ဟင်းရည်အပိုတောင်းပြီး အကြော်နှင့် စိမ်စားသူလည်း ရှိသည်။ အချို့မှာ လက်ဖက်ရည်ဆိုင်မှ ဒီကြာကွေးကို ကတ်ကြေးနှင့်ကိုက်ပြီး မှန်းဟင်းခါးဟင်းရည်နှင့် သောက်သည်ကို တွေ.ရဖူးသည်။

တစ်ခါက မိတ်ဆွေမိသားစုတစ်စု မှန်းဟင်းခါးစားကြပြီး နောက် ထိမိသားစုမှ သားအကြီးဖြစ်သူ(အသက် ၅၀ ခန့်.)မှာ အော့အန်ပြီး မူးသဖြင့် ဆေးရုံတင်လိုက်ရသည်။ ဆေးရုံတွင် စစ်ဆေးသောအခါ သွေးပေါင်များ လွန်စွာတက်နေသည်ဟု ဆိုသည်။

ထိနေ့က မိသားစုလိုက် မှန်းဟင်းခါးစားရာတွင် အခြားသူများက ပဲကြာ့၊ ကြက်သွန်ကြာ့နှင့် စားကြသည်။ သူတစ်ဦးတည်း

ဘူးသီးကြော်နှင့်စားပြီး ဖြစ်သည်ဟု သိရသည်။

ဘူးသီးသည် အအေးစာဖြစ်သည်။ ဆန်မှုန်းအနှစ်နှင့်ကြော်ပြီး အအေးခဲသွားသောအခါ အစာမကြဖြစ်တတ်သည်။ အစာအိမ်ထဲတွင် အအေးဓာတ်ဖွဲ့ပြီး ပြန်အန်ထွက်တတ်သည်။ အကြော်ကြော်ပြီးခါစ ပူဗ္ဗာနွေးနွေးစားလျှင် တော်သေးသည်။ အေးမှုစားလျှင် ရင်ပြည့်ရင်ကယ် ဖြစ်နိုင်သည်။ သွေးတိုးရောက် အခံရှိသွားမှုန်းဟင်းခါးနှင့် ဘူးသီး ကြော်စားလျှင် နှစ်မျိုးလုံး မတည့်သော အစာဖြစ်၍ ဆေးရုံရောက်ရခြင်း ဖြစ်သည်။ ဓာတ်စာပေးသော ဆရာများအနေနှင့်လည်း သွေးတိုးအခံ ရှိသွားကို မှန်းဟင်းခါးဓာတ်စာပေးလျှင် အထူးသတိပြုသင့်သည်။

မှန်းဟင်းခါးသည် တိုက္ခာက်သုံးပါးခေါ် အစပ်သုံးပါးနှင့် အခြေခံချက်သည့် ဓာတ်စာဖြစ်သည်။ အပွင့်ဓာတ်စာ၊ အဖွင့်ဓာတ်စာ ဖြစ်သည်။

မှန်းဟင်းခါးချက်သွားမှု သတိပြုရန်မှာ ကုလားပဲကို ပြုတ် မထည့်ပါနှင့်။ ပဲမှုန်းကောင်းကောင်းကို သုံးပါ။ ဆန်မှုန်းနှင့် မျှတစ္ဆာ ရောနော ချက်ပါ။ ပဲမှုန်းကို ချက်ခါနီးတွင် ပြန်လော်လျှင် ပို၍မွေးပြီး စားကောင်းပါသည်။

ငံပြာရည်ကို အကောင်းဆုံး ရှာဝယ်ပါ။ ငံပြာရည်ကောင်းမှ မှန်းဟင်းခါးအရသာ ကောင်းမည်။ ရှေးကလူကြီးများက မှန်းဟင်းခါး ချက်လျှင် အိုးတက်ငံပြာရည်နှင့် ချက်သည်ဟုဆိုသည်။ အိုးတက်ငံပြာ ရည်ဆိုသည်မှာ ငါးပိဿာထားသည့် စဉ်အိုးတွင် အပေါ်သုံး လျှောက် လာသည့် ငံပြာရည်အကြည်ကို ဆိုခြင်းဖြစ်နိုင်သည်။ ငံပြာရည် အနောက်နှင့် အရောအနောများ၊ အနှစ်ပုပ်သော ငံပြာရည်များကြောင့် မှန်းဟင်းခါးအရသာ မချို့ဘဲ အခါးဘက်ရောက်သွားနိုင်ပြီး သွေးတိုးစေ နိုင်သဖြင့် ငံပြာရည်ကောင်းနှင့်ချက်ရန် အထူးသတိပြုသင့်သည်။

မှန့်ဟင်းခါးစားလျှင် နံနံပင်ထည့်စားခြင်းဖြင့်လည်း သွေးတိုး
တက်ခြင်းကို ကာကွယ်နိုင်သည်။ နံနံပင်သည် အာကာသသွေးရှိသူ
ဖြင့် သွေးတိုးခြင်းကို ထိန်းပေးနိုင်သည်။ နံနံပင်၏ အနဲ့အသက်သည်
စိမ်းချွေချွေရှိသော်လည်း ထိုအနဲ့သည် ငံပြာရည်၏ အပုပ်နဲ့ကို ထိန်းပေး
နိုင်သည်။ သွေးပျစ်သော ရောကါတွင်ပင် နံနံပင်၊ ကြက်နားရွက်မို့
တို့သည် သွေးကျေစေသော သွေးရွှေ့ရှိသူဖြင့် ဆေးဖက်ဝင်သည်။

ကြက်သွန်ဖြူ။ကြောသည်လည်း သွေးတိုးကို ထိန်းပေးနိုင်သူ
ဖြင့် ကြက်သွန်ဖြူ။ကြော အပ်ထားသော မှန့်ဟင်းခါးဟင်းရည်သည်
အနဲ့မွေးပြီး လေကို သက်စေသဖြင့် မှန့်ဟင်းခါးစားခြင်းဖြစ်သည်။
လေသက်၊ ဝမ်းသက်စေသော ဓာတ်စာကောင်း ဖြစ်နိုင်သည်။

အစားပျက်၊ ခံတွင်းပျက်၊ နာလန်ထစ လူမမာများ မှန့်ဟင်းခါး
ဓာတ်စာနှင့် ဝမ်းမီးပြန်ကောင်းသွားသည့် နမူနာများစွာ ရှိပါသည်။
စားတတ်လျှင် ဓာတ်စာဖြင့် ထူထူထောင်ထောင် ပြန်ဖြစ်လာနိုင်သော
ဓာတ်စာကောင်းလည်း ဖြစ်၊ အာဟာရလည်း ပြည့်ဝသော မြန်မာရှိုးရာ
အစားအစာလည်း ဖြစ်ပေသည်။

(ကျော်မြန်မာစာ)

ဝမ်းချုပ်ခြင်းနှင့် သွားနာ၊ သွားကိုက်ရောဂါ

သွားနာ၊ သွားကိုက်ဝေဒနာသည် သာမန်ဟု ထင်ရသော
လည်း တကယ်ဖြစ်လာလျှင် အလုပ်ပျက် အကိုင်ပျက်ဖြစ်အောင် ဒုက္ခ
ပေးသော ဝေဒနာမျိုးဖြစ်ကြောင်း ခံစားဖူးသူတိုင်း သိကြပေမည်။
သွားနာခြင်းကို ဖြစ်စေသော အကြောင်းများစွာ ရှိနိုင်သော်လည်း
လူအများ သတိမထားမိကြသည်မှာ သွားနာ၊ သွားကိုက်ခြင်းသည်
ဝမ်းချုပ်ခြင်းနှင့် ဆက်စပ်နေခြင်းဖြစ်သည်။

သွားကိုက်ဝေဒနာ ခံစားရသူတစ်ဦးသည် သွားဆရာဝန်နှင့်
ပြသပြီး သွားနှုတ်လိုကြောင်း ပြောသည်။ သွားဘက်ဆိုင်ရာ ဆရာဝန်
က စစ်ဆေးပြီး သွားဖူးနှင့် သွားခြေများ ရောင်နေသဖြင့် သွားကိုက်ခြင်း
ဖြစ်ကြောင်း၊ သွားမှာ အကောင်းကြီးရှိနေသေးသဖြင့် နှုတ်ပစ်ရန်
မသင့်ကြောင်း၊ အရောင်ကျမော်မည့် သောက်ဆေး၊ ငုံဆေးများပေးပြီး
ပြန်လွှတ်လေ့ရှိသည်။

သွားပညာရှင်များက သွားများကို နှုတ်သစ်မြစ်များဟု တင်စား
ပြောကြသည်။ ငယ်စဉ်က အသက် ခုနှစ်နှစ်ခန့်က တစ်ကြီးမဲ့ ငယ်သွား
များ လဲပြီးနောက် အသစ်ပြန်ပေါက်လာသော သွားများသည် ဘဝတစ်
သက်တာ သုံးစွဲရန်ဖြစ်သည်။ ကျိုးသွားလျှင်၊ နှုတ်ပစ်လိုက်လျှင်

နောက်ထပ် အသစ်ပြန်ပေါက်မလာတော့ပေ။ ထို့ကြောင့် သတိနှင့်ယဉ်ပြီး သုံးစွဲရမည် အရာဖြစ်သည်။

‘ကြာကြာဝါးမည့်သွား အရိုးကြည့်ရှောင်’ ဟု ဆိုသော ရှေးစကားပုံမှာ ဘေးအန္တရာယ်ကို ကြည့်ရှောင်ဖို့ ပြောခြင်းဖြစ်သော်လည်း သွားများ အချယ်မလွန်မိက မပျက်စီးရအောင်လည်း မာကျာသော အရာများ စားခြင်းမှ ရှောင်ကြည်လျှင် သွားသက်တမ်းစေ သုံးစွဲရမည် ဖြစ်သည်။ ကွမ်းစားသူများသည် မာကျာသော ကွမ်းသီးစိတ်များကို ကိုက်ရသဖြင့် သွားအပေါ်ယုံ ကြွေလွှာများ အက်ကဲပြီး သွားအခေါင်းပေါက်ဖြစ်ကာ ပိုးဝင်ပြီး သွားကိုက်၊ သွားနာ ရောဂါဖြစ်နိုင်သည်။

သွားဖုံးကြပြီး သွားခြေရောင်ခြင်းသည် နှစ်ရှည်စားသောက်လာသော အစာများမှ ချိုးများမှာ သွားအခြေတွင်ကပ်ပြီး ကျာက်တည်သကဲ့သို့ဖြစ်ကာ သွားဖုံးကို စူးသောကြာင့် ဖြစ်သည်။ သွားဆရာဝန်များကို ပြလျှင် ထိချိုးများကို စက်ကိရိယာဖြင့် ခြစ်ထုတ်ပေးလေ့ရှိသည်။

သွားကိုက်၊ သွားနာ ရောဂါရှိသူများ အထူးသတိပြုသင့်သည့် အချက်မှာ ဝမ်းချုပ်ခြင်းဖြစ်သည်။ ဝမ်းချုပ်ခြင်းသည် အစာမကြခြင်းကြာင့်ဖြစ်သည်။ အသက်ကြီးသူများတွင် အစာမကြခြင်းမှာ သွားမကောင်းခြင်းကြာင့် ဖြစ်သည်ဟု ဂျာအေး သူ့အမေရိက်သလိုပတ်ချာလည်လျက်ရှိသည်။

စားသမျှ အာဟာရတို့သည် အူမကြီးအခုံးသို့ ရောက်သောအခါ စုပုပြီး ရှေ့က အစာဟောင်း မထွက်သွားလျှင် နောက်အစာဟောင်းမှာ အချဉ်းအသုံးကဲ့သို့ဖြစ်ကာ အငွေ့ထွက်လာသည်။ ထိုအငွေ့သည် အပုပ်ဖြစ်သည်။ အငွေ့မှသယ်ဆောင်လာသော အပုပ်သည် အထက်သို့ ပြန်လည်တက်ကာ ပါးစပ် အာခံတွင်းအထိ ရောက်သည်။

သွားများနှင့် သွားပုံးများ၏ အခြေသည် ထိအပ်ပွဲ၊ ဒက်ကြောင့်ပင် ရောင်တင်းခြင်း၊ ဖောင်းကြောင်းဖြစ်ကာ သွားအခြေအမြစ် အာရုံကြာ များ ရောင်သည့် အခြေဆိုက်တော့သည်။

သွားကိုက်ခြင်းသည် သွားပုံးစားခြင်း၊ သွားအခေါင်းပေါက် ရှိခြင်းတို့ကြောင့် မဟုတ်လျှင် သွားအခြေရှိ အာရုံကြာများ ရောင် ခြင်းကြောင့် ဖြစ်နိုင်ပေသည်။

သွားအခြေရောင်သော အဆင့်ရောက်လျှင် ဝမ်းနှတ်သင့်သည်။ ဆားစိမ်းကို ရေနွေးဖြင့်ဖျော်ပြီး ခပ်နွေးနွေး အာလုတ်ကျင်းပေးခြင်း ဖြင့်လည်း သွားကိုက်ခြင်းကို သက်သာစေနိုင်သည်။ ဆားသည် အပုပ် ကို နိုင်သည်။ သွားကိုက်လျှင် ပြင်းထန်သော ဝမ်းနှတ်ဆေးများ မသုံး စွဲဘဲ ဆားခါး တစ်စွမ်းနှင့် ရောက်သီးအရည် သုံးမွန်း ရောစပ်သောက် လျှင် ဝမ်းလည်းမှန်၊ အပူအပ်ပူများလည်း အောက်သို့ကျစေနိုင်သည်။

ညါအပ်ရာဝင်ချိန် မန်ကျည်းဖျော်ရည် သောက်ခြင်းဖြင့်လည်း အထက်သို့၊ အပူအပ်ပတ်က်ခြင်းကို တားဆီးနိုင်သည်။ ဓာတ်စာအနေ ဖြင့် ငုက်ပျောသီးဖီးကြမ်းကို နေ့စဉ်မှန်မှန် နှစ်လုံးခန့်စားသုံးပေးလျှင် လည်း ဝမ်းချုပ်ခြင်း၊ စမြင်းခံခြင်းများကို သက်သာစေနိုင်သည်။ ပရာဇာဟင်းချိုကို နေ့စဉ်သောက်ပေးခြင်းဖြင့်လည်း ဓာတ်ချုပ်ခြင်းကို ကာကွယ်နိုင်သည်။

မန်ကျည်းရွက်၊ ကန်စွန်းရွက် ချုပ်ရည်ဟင်းများ သောက်ခြင်း ဖြင့်လည်း ဝမ်းမှန်စေနိုင်သည်။ အချို့ သွားနာပြီး သွားအခြေ ယိုင်နဲ့ ကာ နှတ်ရမည့် အခြေအနေရောက်နေသူများပင် ဝမ်းမှန်မှန်သွားအောင် ဓာတ်စာဖြင့် ပြပြင်ပေးသောအခါ သွားနာ သက်သာပြီး နဲ့နေသော သွားမှာ ပြန်ခိုင်သွားသူများ တွေ့ကြော်ရဖူးပါသည်။ အညာင်းထိုင်ခြင်း များကို လျှော့ပြီး လမ်းမှန်မှန်လျှောက်ပေးခြင်းဖြင့်လည်း ဆီး၊ ဝမ်း၊

သွေး၊ လေ ညီညာတ်မျှတကာ ကျွန်းမာရေး ကောင်းလာစေနိုင် ကြောင်း
တင်ပြလိုက်ရပေသည်။

□

၏ အန္တာရာင် အတေသာ အများဆုံး ပြုသော အိမ်များ ၏ အ
ချို့ယူရန် အကျဉ်းသော အများဆုံး အများဆုံး ဖြစ်
လောက်သူ၏ ပြုသော အများဆုံး အများဆုံး အများဆုံး ဖြစ်
ပြုသော အများဆုံး အများဆုံး အများဆုံး အများဆုံး ဖြစ်
လောက်သူ၏ ပြုသော အများဆုံး အများဆုံး အများဆုံး ဖြစ်
လောက်သူ၏ ပြုသော အများဆုံး အများဆုံး အများဆုံး ဖြစ်
လေစာဆိုသည်မှာ...

မြန်မာစကားတွင် လေပွဲသည်၊ လေချုပ်သည်၊ လေအောင်
သည်၊ လေထိုးသည်၊ လေအန်သည်၊ လေကျော်သည်၊ လေလှန်သည်၊
လေသက်သည်၊ လေလည်သည် စသည်ဖြင့် လေနှင့်ပတ်သက်သော
ဝါဘာရအမျိုးမျိုး ရှိပေသည်။

အခြေအနေအမျိုးမျိုးအပေါ် မူတည်၍ လေပွဲလျှင် လေစာကို
ရှုံးရမည်။ လေချုပ်လျှင်၊ လေကျော်လျှင်၊ လေ မလျှောက်လျှင်
လေစာကို စားပေးသင့်သည်။ လေမလည်လျှင် လေဆေး ပေးရမည်
စသည်ဖြင့်ရှိလေရာ လေစာအမျိုးမျိုးကို သိထားသင့်ပေသည်။
ဆေးအား အများဆုံး အဖွင့်ကျမ်းတွင် ဝါယောဓာတ်ကြိုက်အစာဟု
ဖော်ပြထားသည်မှာ—

၁။ လက်ဖက်၊

၂။ တမာ၊

၃။ ကန်၊ ကလာ၊

၄။ ဓမ္မးပုပ်၊

၅။ ကြောင်ပန်း၊

၆။ ကြောင်လျှောသီး၊

၇။ ကျိုးအာသီး၊
 ၈။ ကင်းပုံသီး၊
 ၉။ ပုံလုံသီး၊
 ၁၀။ ကြက်ဟင်းခါးသီး၊
 ၁၁။ ခွေးတောက်ရွှေက်၊
 ၁၂။ တောရှောက်၊
 ၁၃။ သပ္ပတ်သီး၊
 ၁၄။ မလွှာ၊
 ၁၅။ ကြက်ရူး၊
 ၁၆။ ခရမ်းသီး၊
 ၁၇။ သဘောသီး၊ သဘောရွှေက်၊
 ၁၈။ ဂုံခါး၊
 ၁၉။ ကုလားမျှက်စီး၊
 ၂၀။ ငါးရုံပတူ၊
 ၂၁။ ကနေ့ရွှေက် – စသည်ဖြင့် ဖော်ပြထားသည်။
 လေအားနည်းလျှင်၊ လေမသက်လျှင်၊ အကြောအခြင်များတွင်
 လေလျောက်အားနည်းနေလျှင် အထက်ပါ အသီး၊ အရွှေက်၊ အပွင့်များ
 ကို ဓာတ်စာအဖြစ် စားနိုင်ပေသည်။

အကယ်၍ လေပွဲနေလျှင်၊ လေလွှန်နေလျှင်၊ တစ်နည်းအားဖြင့်
 သွေးတိုးနေလျှင်၊ သွေးတက်နေလျှင် အထက်ပါ လေစာများကို ရှောင်
 ကြည့်ပြီး စားသုံးရမည်ဖြစ်သည်။

ဝက်သားစားပြီး သွေးတိုးနေသူသည် ကြက်ဟင်းခါးသီး ချက်
 စားမိသဖြင့် ဦးနောက်သွေးကြောပြတ်ပြီး သေဆုံးသွားရသူမှာ လေစာ

ကို နှစ်မျိုးဆင့် စားမိသောကြောင့် ဖြစ်ပေသည်။

ထိုအပြင် အယူဇွဲဒေါ်ဆေးပညာတွင် လေပကတိဖြင့် မွေးများ
လာသူဟူ၍ ရှိသေးသည်။ ထိုသူများမှာ မွေးရာပါ လေလွန်နေသူများ
ဖြစ်သည်။ လေစာကို အမြဲရှောင်သင့်သူများဖြစ်သည်။ သိမ်ဖြူဆရာ
တော်၏ ဆေးပညာဥပဒေသကျမ်း (ပထမတွဲ) တွင် ဖော်ပြထားသော
လေပကတိရှိသူများ၏ ရုပ်လက္ခဏာများမှာ-

၁။ ဆံပင်အဖျား ကဲခြင်း၊ နိခြင်း၊ နည်းခြင်းရှိသူ၊

၂။ ခြေလှမ်းသောအခါ အရိုးအဆက်မှ အသံမြည်သူ၊

၃။ အသံကြမ်း၊ အသံကဲသူ၊

၄။ စကားများခြင်း၊ အကျိုးမဲ့လွန်စွာ ပြောတတ်သူ၊

၅။ အစားကြီး၍ ချို့၊ ချဉ်း၊ စပ်နှင့် အစေးများသော အသား
ကြိုက်ခြင်း၊

၆။ ဂိတ်၊ ပြက်ရယ်မှုနှင့် တောတောင်း၌ မွေးလျော်ခြင်း၊

၇။ ကုန်းချောပြောဆို၊ ခိုက်ရန်ဖြစ်ပွားမှု၌ မွေးလျော်ခြင်း၊

၈။ အအိပ်နည်းခြင်း၊ အိပ်သည့်အခါ မျက်စိဖွင့်တတ်ခြင်း၊

၉။ အိပ်သောအခါ အိပ်မက်တွင် သစ်ပင်၊ အမြှင့်၊ ကောင်းကင်
ပုံတက်သည်ဟု မက်တတ်ခြင်း၊

၁၀။ ကိုယ်၊ နှုတ် အမူအရာ မတည်းလိုမ်းခြင်း-

စသည်တို့အပြင် ဘာဝပွဲကာသကျမ်း၌ ခြေဖဝါး၊ လက်ဖဝါး
ကဲခြင်း၊ ပိန်ကြိုခြင်း၊ လျှင်စွာသွားလာတတ်ခြင်း၊ အသားအရေ ဓာတ်
ကပ်ခြင်း စသည့်လက္ခဏာ ငါးမျိုးကို ထပ်မံဖော်ပြထားသည်။ ထိုသူ
များသည် မွေးရာပါ လေပကတိရှိသူများ ဖြစ်သဖြင့် လေပွဲ၊ လေပျက်
စေမည့် အစာများကို ထပ်မံရှောင်ရမည်ဖြစ်သည်။

ထိုအပြင် အခါးဟူသမျှ လေစာတ်ကြွာသည်ဟု ဆိုရိုးရှိသဖြင့်

လေရောဂါအခံရှိသူများသည် ပါးသောအရသာရှိသော အစားမှန်သမျှ
ကိုလည်း သင့်ရုံးသာစား၏ လွန်ကဲအောင် မစားသင့်ကြောင်း တင်ပြ
လိုက်ရပေသည်။

မြန်မာ့ကြည်စွမ်းမြင်သို့ လေရောဂါအရသာရှိသော အစားမှန်သမျှ
ကိုလည်း သင့်ရုံးသာစား၏ လွန်ကဲအောင် မစားသင့်ကြောင်း တင်ပြ
လိုက်ရပေသည်။

မြန်မာ့ကြည်စွမ်းမြင်သို့ လေရောဂါအရသာရှိသော အစားမှန်သမျှ
ကိုလည်း သင့်ရုံးသာစား၏ လွန်ကဲအောင် မစားသင့်ကြောင်း တင်ပြ
လိုက်ရပေသည်။

မြန်မာ့ကြည်စွမ်းမြင်သို့ လေရောဂါအရသာရှိသော အစားမှန်သမျှ
ကိုလည်း သင့်ရုံးသာစား၏ လွန်ကဲအောင် မစားသင့်ကြောင်း တင်ပြ
လိုက်ရပေသည်။

မြန်မာ့ကြည်စွမ်းမြင်သို့ လေရောဂါအရသာရှိသော အစားမှန်သမျှ
ကိုလည်း သင့်ရုံးသာစား၏ လွန်ကဲအောင် မစားသင့်ကြောင်း တင်ပြ
လိုက်ရပေသည်။

မြန်မာ့ကြည်စွမ်းမြင်သို့ လေရောဂါအရသာရှိသော အစားမှန်သမျှ
ကိုလည်း သင့်ရုံးသာစား၏ လွန်ကဲအောင် မစားသင့်ကြောင်း တင်ပြ
လိုက်ရပေသည်။

၁။ (ကအသေဆုံးတိုင်းမြဲမှတ်သော ဒါန္တာများ ဟန်ဂူး၏)

၂။ (ရွှေခါနအား လေယောက်ခွဲမှုများ ၁၃)

(နိဂုံစာတေး၏(အခြားအားလုံးများနှင့်ဖြစ်တော်များ))

၃။ (အားလုံး လေယောက်ခွဲမှုများ ၁၄)

(နှိုင်းရှားမှုပိုင်ဆိုင် ပြုပေးသွားမှုများ ၁၅)

၄။ (အားလုံး လေယောက်ခွဲမှုများ ၁၆)

ဗုဒ္ဓဘေးကျမ်းကန်လာ လေ (၁၀) မျိုး

၁။ လေရောက်ကို ကုမည် ဆေးဆရာသည် လေအမျိုးမျိုးကို
သိရမည်ဖြစ်သဖြင့် လေ့လာကြည်ရာ အာယုဇ္ဈာဒကျမ်းများမှလာသည်
လေမျိုး ၈၀ (မူကွဲ ၈၂ မျိုး) သည် အလွန်ကျယ်ဝန်းပြီး ဖောင်းပွဲသကဲ့
သို့ ဖြစ်နေသည်ကို တွေ့ရသည်။

သိမ်ဖြူဆရာတော် အရှင်နာဂသနာဘိဝံသ၏ ဆေးပညာ
ဥပဒေသကျမ်း ပထမမူကွဲတွင် (ဒုတိယအကြိမ်ထဲတ် ၁၁-၂၃) ဗုဒ္ဓ
စာပေလာ လေမျိုး ၁၀ ပါးကို ဖော်ပြထားသည်ကို တွေ့ရသည်။

ဗုဒ္ဓစာပေကျမ်းကန်များဖြစ်သော ဝိဘင်္ဂပါဋ္ဌာတော်၊ ငှင့်အထ
ကထာ စသည်တို့၏ရှိသော လေမျိုး ၁၀ ပါးကို အောက်ပါအတိုင်း
ဖော်ပြထားသည်။

၁။ ဥဒ္ဓဂံမလေ

(ကြိုးထိုး၊ ပျိုးအန်၊ အထက်ဆန်သော လေ)။

၂။ အဆောကမလေ

(ကျင်ကြီး၊ ကျင်ငယ် စသည်တို့ကို ထုတ်ဆောင်တတ်သော
အောက်သို့ စုန်သောလေ)။

၃။ ကုစ္စသယလေ

(ဝမ်းတွင်း၊ အူတို့၏ အပြင်ဘက်၌ တည်သောလေ)।

၄။ ကောင့်သယလေ

(အူအတွင်း၌ တည်သောလေ)।

၅။ အက်မက်နှုသာရီလေ

(မမနီမည်သော အကြာမှုလျောက်၍ တစ်ကိုယ်လုံးသို့

ပုံနှုန်းလျက် ကွေးဆန်းခြင်း စသည်ကို ဖြစ်စေတတ်သော
လေ)।

၆။ သတ္တကလေ

(အကွေးအဆက်တို့၌ ကတ်ပြေးဖြင့် ဖြတ်သကဲ့သို့ ဖြစ်
စေသော လေ)।

၇။ ခုရှကလေ

(သင်တုန်းဓားသွားကဲ့သို့ နှလုံးသားကို ဖြတ်ခဲ့တတ်
သောလေ)।

၈။ ဥမ္မလကလေ

(နှလုံးသားကို ခဲ့တတ်သော လေ)।

၉။ အသာသလေ

(ဝင်သက် လေ)।

၁၀။ ပသာသလေ

(ထွက်သက် လေ)।

ဟု လေ့လာတွေ.ရှိရသည်။

အာယုဇ္ဈာဒသင်ခန်းစာများတွင်ကား လေကို တည်ရာ၌
အလုပ်ကိစ္စတိနှင့် ခဲ့ဝေလိုက်လျှင် လေငါးမျိုးရှိသည်ကို တွေ့ရအို။

၁။ ပါနလေ

(ဦးခေါင်းပိုင်း၊ ရင်ဘတ်၊ လည်ချောင်း၊ သွေးတို့၌ လျည်း

ပတ်သွားလာနေသော လေ)।

၂။ ဥဒါနလေ

(ရင်ခေါင်း၌ တည်ရှိ၍ နာခေါင်း၊ ချက်၊ လည်ပင်းသို့
သွားသော လေ)।

၃။ ဗျာနလေ

(နှလုံး၌တည်ပြီး တစ်ကိုယ်လုံးသို့ လုညွှာပတ် သွားလာနေ
သောလေ)।

၄။ သမာနလေ

(ဝမ်းမီး၊ အစာသစ်အိမ်၊ အစာဟောင်းအိမ်တို့၌ ရှိသော
လေ)।

၅။ အပါနလေ

(စုန်လေ၊ အစာဟောင်းအိမ်မှ ခါးအောက်ပိုင်းသို့ သွား
သောလေ)-

ဟူ၍ လေလာတွေရှိရသည်ကို ဗဟိသုတ အလို့ငှာ
အကျဉ်းအားဖြင့် တင်ပြလိုက်ရပေသည်။

(လူမှာ ဝယ်စနစ်တော်အဖွဲ့အစည်း)

* ၁၃၁၆၅ ၂၅

ရွှေခြံပြော မြို့ပြောတော်အဖွဲ့အစည်း)

(၇၉ ၈၀၁၁၄၂

ကြက်ဟင်းခါးသီး လေစ

စာရေးသူငယ်စဉ်က နေထိုင်ရာမြို့တွင် ဦးလေးတော်စပ်သူ
တစ်ဦးသည် နံနက်စာ ဝက်သားဟင်း၊ ဉာစာတွင် ကြက်ဟင်းခါးသီး
ချက်စားပြီးနောက် တို့ကြည့်နေရင်း မူးသည်ဆိုကာ လဲကျသွား
သည်။ ဆေးရုပို့သော်လည်း အသက်မမိ၊ ဦးနောက်သွေးကြောပြတ်ပြီး
သေဆုံးသွားသည်ဟု ဆရာဝန်များက ဖြေသည်။

ကြက်ဟင်းခါးသီး၏ အခါးအရသာကို နှစ်သက်သူ များစွာ
ရှိသည်။ ချက်၍၊ ကြော၍ စားကြသည်။ ကြက်ဟင်းခါးသီး နှစ်မျိုး
ရှိသည်။ အကြီးမျိုးနှင့် အသေးမျိုးဟူ၍ ရှိသည်။ ကြက်ဟင်းခါးသီး
အသေးလေးများကို တော့ကြက်ဟင်းခါးသီးဟု ခေါ်ကြသည်။
တကယ်ပင် တော့ကထွက်သည်လား၊ စိုက်ပျိုး၍ ရသည်လား သေချာ
တော့မသိပါ။ အချို့က တော့ထဲမှ အလေ့ကျပေါက်သည်ကို ဇူး၍
ရောင်းသည်ဟုလည်း သိရသည်။ ပို၍ခါးသာဖြင့် အချို့က
တော့ကြက်ဟင်းခါးသီးကို ပုစ္စန်ခြောက်နိုင်နိုင်ဖြင့် ချက်စားရသည်ကို
ပိုကြိုက်ကြသည်။

လူတို့၏သဘာဝ အချို့ကို ကြိုက်ကြသည်။ အခါးကို
ကြိုက်သူမရှိဟု ထင်ကြသော်လည်း တကယ်တမ်းတွင် အခါးအရသာ

ကို နှစ်သက်ခွဲလမ်းသူ များစွာရှိသည်။ အခါးသည် လေပို့ဖေးသဖြင့် အထား များများစားနိုင်သည်။ ရင်ချောင်သည်ဟု ယူဆကြသည်။

ကြက်ဟင်းခါးသီးကို ပါးပါးလိုးပြီး နေလှန်းကာ အကြပ်ကြေားသူများလည်း ရှိသည်။ တစ်လောက မိတ်ဆွေတစ်ဦးက လက် ဆောင်ပေးသဖြင့် ကြက်ဟင်းခါးသီးသနပ်ဟူ၍ စားရသည်။ သရက် သီးသနပ်ကိုသာ တွေ့ဖူးသည်။ ယခု ကြက်ဟင်းခါးသီးသနပ်မှာ လည်း ထိနည်းတူပင် မဆလာနိုင်နိုင်ဖြင့် ချက်ပြီး သနပ်ပြုလုပ်ကာ ကြာရည် အထားခံအောင် ပြုလုပ်ထားသည်။ ထိကြက်ဟင်းခါးသီး သနပ်ပြုလုပ်သူ မိတ်ဆွေသည် ရျေးသည် မဟုတ်ပါ။ ပညာတတ် အငြမ်းစား အရာရှိကြီးတစ်ဦးဖြစ်ပြီး စင်ကာပူနိုင်ငံတွင် သွားရောက် ပညာသင်ကြားနေသူ သမီးကို စားစေချင်၍ နိုင်ငံဗြားသား မိတ်ဆွေ များပါ အကြိုက်တွေ့ပြီး မှာကြားသဖြင့် တဖြည်းဖြည်း ရောင်းချရသည် အထိ ဖြစ်လာသည် ဟုဆိုသည်။ စင်ကာပူနိုင်ငံသား အတော်များများ

အခါးအရသာ ကြက်ဟင်းသီးသီး

သည် မြန်မာပြည်မှုပို့သော ကြက်ဟင်းခါးသီးသနပ်ကို ကြိုက်ကြသည်ဟု သိရသည်။ အခါးသည် အစာကို ကြဖော်လည်ဟု ယူဆကြသည်။

ယောအတွင်းဝန် ဦးဘိုးလိုင်၏ ဥတုဘောနေသက်ရှိဟကျမ်းတွင် ကြက်ဟင်းခါးသီးသည် (အသီးကြီးသော ကြက်ဟင်းခါးနှင့် အသီးငယ်သော ကြက်ဟင်းခါး) နှစ်မျိုးလုံးပင် ခါး၏။ ခါးသော်လည်း လေကို မပျက်စေတတ်။ အေး၏။ သည်းခြေကို နိုင်၏။ အဖျားနာ၊ ပဏ္ဍာနာ(အသားဝါ)၊ မေဟနာ(ဆီးချို့)၊ ပိုးနာတို့ကို နိုင်၏။ ကြက်ဟင်းခါးသီးအငယ်သည် အကြီးထက် ကြလွယ်၏။ ဝမ်းမီးကို တောက်စေတတ်၏ဟု အကောင်းဘက်သို့ များစွာညွှန်း၍ ရေးသားထားသည်ကို တွေ့ရပေသည်။ စာညွှန်း (ဥတုဘောနေသက်ရှိဟကျမ်း၊ တေရသမ အကြိမ်၊ စာ-၂၆၂)

ထိုကြောင့် ကြက်ဟင်းခါးသီးသည် လေစာဖြစ်သော်လည်း ဆေးဖက်ဝင်အောင် စားသုံးတတ်လျှင် အဖျား၊ အသားဝါ၊ ဆီးချို့၊ ပိုးနာတို့ကို နိုင်သော အသီးဖြစ်သည်။ ချင့်ချိန်စားသုံးတတ်ဖို့ လိုသည်။ ဝက်သား စသော အခြားလေစာများနှင့် တစ်နှုံးတည်း နှစ်မျိုးတွဲမစားရန်သာ သတိရှိရမည်ဖြစ်သည်။

အကြောင်းမညီညာတ်၍ ကြက်ဟင်းခါးသီးစားပြီး ပေါင်းမူးလျှင် ရောက်ရည်နှင့် ပျားရည် (ရောက်သီးအရည် ကြွေစွန်းကြီး သုံးစွန်းနှင့် ပျားရည် တစ်စွန်း) စပ်သောက်လျှင် သက်သာစေနိုင်ပါသည်။ လည်ပင်းအရိုးဆစ် ကျိုးပေါင်းရှိသူများ မူးလျှင်လည်း ဤဆေးနည်းဖြင့်ပင် သက်သာသဖြင့် ရောက်သီးနှင့် ပျားရည်မှာ အိမ်တိုင်းတွင် ဆောင်ထားသင့်သော တိုင်းရင်းဆေးဖြစ်သည်။

ခွေးတောက်ရွက် လေစာ

ခွေးတောက်ရွက်သည် ကြက်ဟင်းခါးသီးကဲ့သို့ပင် အခါး စာတ်ပါသော အစာဖြစ်သည်။ သို့သော် မတူညီသော စာတ်သဘော မှာ ခွေးတောက်ရွက်သည် (ပုခါး)ဖြစ်၍ ကြက်ဟင်းခါးမှာ (အေးခါး) ဖြစ်သည်။

ခွေးတောက်ရွက်ကို များသောအားဖြင့် ဟင်းချိုချက်သောက် လေ့ရှိကြသည်။ ခွေးတောက်ရွက်နှင့် ကြက်ခြေထောက်ရိုးကို ရောပြီး ဟင်းချိုချက်လေ့ရှိသည်။ အညာင်းအကိုက်များလျှင်၊ ခါးနာလျှင် ချက်စားလေ့ရှိကြသည့် စာတ်စာနည်းဖြစ်သည်။

ယခု နိုင်ငံတော် သံယူမဟာနာယက ဥက္ကဋ္ဌ ဖြစ်တော်မူသော မန္တ္တလေးမြို့၊ ဗန်းမော်ကျောင်းတို့က် ဆရာတော်ကြီးသည် လွန်ခဲ့သော နှစ်နှစ်ဆယ်ကျော်က မိမိကျောင်းတို့က်တွင်ပင် စာသင်သံယာများကို စာသင်၊ စာချု၊ စာပြန် အညာင်းထိုင်များသောအခါ အညာင်းပြု စေရန်အတွက် ဟုဆိုကာ စာရေးသူတို့၏မိဘ (ယောက္ဂမ)များအိမ်သို့ ဒကာရင်း ဖြစ်သည်နှင့်အညီ ခွေးတောက်ရွက် ဟင်းချိုကပ်ပါဟု ခိုင်း လေ့ရှိသည်ကို အမှတ်ရမိသည်။ ထိုအခါ ခွေးတောက်ရွက်ကိုရှာပြီး စာတ်ဖက်ဖြစ်သော ကြက်ခြေထောက်ရိုးဖြင့် ဟင်းချိုချက်ကာ ကပ်လှ။

ပူးခါးဓာတ်စာ ဖြစ်စေသော ခွေးတောက်ရွက်

ရပါသည်။ ခွေးတောက်ရွက်သည် နှစ်ရှည် အညောင်းစွဲသူများ၊ အညောင်းထိုင်ရသူများ၊ ခါးနာ၊ ဒူးနာ၊ လေးဖက်နာ ရှိသူများနှင့် သင့်သည်ဟုဆိုသည်။

ခွေးတောက်ရွက်ကို ကြက်ရိုးနှင့်ရောပြီး ဟင်းချို့ချက်ရခြင်းမှာ ကြက်ရိုးမှထွက်သော အရသာက အခါးဓာတ်ကို ပြနိုင်သဖြင့် ဖြစ် နိုင်သလို ရှုံးက ဓာတ်စာဆရာများ၏ ကက်ကင်းသဘောဟူလည်း ဆုံးကြသည်။ ခွေးတောက်ရွက်မှ (ခ) နှင့် (ဂ) သည် (တန်လဲ့) နှင့် (ဗုဒ္ဓဟူး) ဖြစ်သည်။ ထို့အတူ ကြက်ရိုးမှ (က)နှင့် (ရ) သည်လည်း (တန်လဲ့) နှင့် (ဗုဒ္ဓဟူး) ဖြစ်သောကြောင့် ဓာတ်တူ နာမ်တူဖြစ်သဖြင့် ဆေးဖက်ဝင်သည်ဟု ယူဆသည့် ဆရာများရှိသည်။ မည်သို့ပင်ဖြစ် စေ ခွေးတောက်ရွက်နှင့် ကြက်ရိုးမှာ လိုက်ဖက်သော အရသာရှိသော ဟင်းချို့အဖြစ် ထမင်းဆိုင်ကြီးများတွင်ပင် ချက်၍ တည်ခင်းကြသည် ကို တွေ့ရပါသည်။

ခွေးတောက်ရွက်ကို ဟင်းချို့အဖြစ်သာမက ကြော်စားသူများ
လည်း ရှိပါသည်။ ခွေးတောက်ရွက်နှင့် ဥသ္သစ်ရွက်ကို တွဲ၍ ဟင်းချို့
ချက်သည်လည်း တွေ့ရမှုးသည်။ ခွေးတောက်ရွက်၊ ဥသ္သစ်ရွက်နှင့်
ကန်စွန်းရွက် သုံးမျိုးတွဲ၍ ဟင်းချို့ချက်သူများလည်း ရှိသည်။
ဥတုဘောဒေ သံဃာကျမ်းတွင် ခွေးတောက်ရွက်အကြောင်း
ဖော်ပြထားသည်ကို မတွေ့ရပေ။

ရူတော်မူဆေးအဘိဓာန်တွင် ခွေးတောက်ရွက်သည် ချို့၊ ငန်း၊
ခါး၊ အရသာ သုံးပါးရှိ၏။ အေး၏။ ပထဝိဓာတ်ကို ခိုင်မှာစေတာတ်၏။
တော်ဓာတ်နှင့် မသင့်။ သွေး၊ လေ၊ သလိပ်နှင့် ခွေးရူးတို့၏ အဆိပ်
ကို နိုင်၏။ သွေး၊ လေကြောင့် ယားယံခြင်း၊ ရေငတ်ခြင်းတို့ကို နိုင်၏။
ချွေးကို ထုတ်စေတာတ်၏ဟု ဆို၏။

သဘာဝဓမ္မဆရာသန်း၏ ကျန်းမာရေးဓာတ်စာ စားနည်း
နိသာရည်းကျမ်း (ကြော်သယ ပိဋကတ်ပုံနှိပ်တိုက်၊ ၁၂၂၉ ခုထဲ၊
၇၁-၇၇)၌ ခွေးတောက်ရွက်ကို အရသာအားဖြင့် (ပူ၊ ခါး၊ စပ်) ဖြစ်၍
အကျိုးသွားအားဖြင့် ဆီးသက်၊ ဓာတ်သက်၊ လေသက်၊ ချွေးထွက်စေ
သော ဓာတ်စာအဖြစ် ဖော်ပြထားသည်ကို ဗဟိုသုတေသနအဖြစ် တင်ပြ
လိုက်ရပေသည်။

ခွေးတောက်ရွက်သည် ဆေးဖက်ဝင်သကဲ့သို့ ခွေးတောက်မြစ်
သည်လည်း ဆေးဖော်ရာတွင် များစွာအသုံးဝင်သည်။ ပရဆေးဆိုင်
တိုင်းတွင် ဆေးဖော်သူများအတွက် ခွေးတောက်မြစ်ကို စုဆောင်း
ထားကြသည်။ အထူးသဖြင့် အဖျားဆေး၊ ငန်းဆေးများ ဖော်စပ်ရာတွင်
ပါဝင်သည်။ ဂျပန်စေတ်က ကျောက်၊ ဝက်သက်၊ အဖျားကြီးများ
ကုသည့် နာဂတ်သင်းဆေးတွင် ဂုံခါး၊ သမက၊ ခွေးတောက်မြစ်၊
သက်ရင်းကြီးမြစ်၊ လက်ထုတ်ကြီးမြစ် ငါးမျိုးပါဝင်သည်။ အဖျား

ကြီးပြီး မေးခိုင်သူများကို ဤဆေးဖြင့်ပင် ကုသသည်။

တိုင်းရင်းဆေးခန်းသုံး ဆေးနည်းများတွင် အသုံးများသော ဆေးနည်းအမှတ်-၄၃ အကင်းဆယ်ပါးဆေးသည် မို့ပို့ရှုံးဆေး၊ လိမ်းဆေး၊ သောက်ဆေး၊ သုံးမျိုး စွယ်စုံရဆေးဖြစ်သည်။ အအေးပတ်၍ နာစေးခြင်း၊ ခေါင်းအုံ၊ ခေါင်းကိုက်ခြင်းတို့ကို ဆေးမှုနဲ့ကို မီးကျိုးခဲ ပေါ်ဖြူး၍ ထွက်လာသောအငွေ့ကို ရှုံးပေးရှုံးဖြင့် သက်သာစေနိုင်သည်။ အနာဂတ်ခြင်း၊ အနာရင်းခြင်း၊ မိန့်ဗော်မတို့ ဓမ္မတာမမှန် ထိမ်ကျို့ခြင်း တို့အတွက် သောက်ဆေးအဖြစ် ရေနွေးပူးပူးဖြင့် သောက်နိုင်သည်။ ဤဆေးဖုံးတွင် ဆေးအမည် ၁၅ မျိုးပါဝင်၍ ခွေးတောက်မြစ်သည် ထိပ်ဆုံးမှ ပါဝင်သည်။

ရင်ကျပ်ပန်းနာနှင့် လေစာ

ရင်ကျပ်ပန်းနာရောကါသည် လေနှင့်သလိပ် နှစ်မျိုးပေါင်း၍ အသက်ရှူဗ္ဗလမ်းကြောင်းနှင့် အဆုတ်အတွင်းသို့ လေမဝင်နိုင်အောင် ပိတ်ဆိုရာမှ ဖြစ်ပေါ်လာသော ရောကါမျိုးဖြစ်သည်။ အသက်ရှူဗ္ဗမဝ သဖြင့် မောဟိုက်ပင်ပန်းစေသော ရောကါဖြစ်သဖြင့် ပန်းနာ (ပမ်းနာ) ဟုခေါ်ဆိုသည်ဟု ယူဆရသည်။

အယုဇ္ဇာကျမ်းများတွင် ပန်းနာ ငါးမျိုးရှိကြောင်း ဖော်ပြထားရာ အမိကကျသော ပန်းနာ နှစ်မျိုးမှာ မဟာသာသ (ခေါ်) ပန်းနာ အကြီးနှင့် ဓရဒသာသ (ခေါ်) ပန်းနာငယ်တို့ဖြစ်သည်။ ပန်းနာအကြီးသည် မျိုးရှိုးလိုက်သော ပန်းနာမျိုးဖြစ်ပြီး ပန်းနာငယ်မှာ သလိပ်နှင့် လေစာများကို အစားများရာမှ ကြီးမှဖြစ်သော ပန်းနာမျိုးဖြစ်သည်။ ပန်းနာငယ်သည် မပြင်းထန်သော ရင်ကျပ်ရောကါမျိုးဖြစ်သည်။

ပန်းနာရောကါသည် လေစာနှင့် သလိပ်စာ နှစ်မျိုးပေါင်း၍ ပိတ်ဆိုသောကြောင့်ဖြစ်သည် ဆိုသော်လည်း အချို့တွင် မတည့်သော ပန်းရန်းကို ရှာနိုက်မိလိုက်ရုံဖြင့် ပန်းနာရင်ကျပ်ရောကါ ဖြစ်ရသည် ဟုလည်း လေ့လာသူများက တွေ့ရှိထားသည်။ ပန်းန်း၊ ရော့န်း၊ ဓာတ်ဆီနဲ့ စသည်တို့ကြောင့် ပန်းနာအခံရှိသူများတွင် ရောကါပြန်ထ

လာသည်ကို တွေ့ရဖူးသည်။

စာရေးသူ၏မိတ်ဆွဲ ပန်းနာရောဂါ ရှိသူတစ်ဦးသည်
ပိတောက်ပန်းပွင့်သည့် ရာသီတိုင်းတွင် ပန်းနာရောဂါထသည်ကို
တွေ့ရဖူးသည်။ သူသည် အခန့်မသင့်လျှင် နှင့်ဆိုပန်းနဲ့၊ ရေမွေးနဲ့များ
ရလျင်လည်း တစ်ကိုယ်လုံးယားပြီး ရင်ကျပ်လာတတ်သည်။ ရေမွေး
ဆွတ်ထားသူများ သူ့အနီးရောက်လာလျှင် ချက်ချင်းထသွားလေ့ရှိ
သည်။

ပန်းနာရောဂါရှိသူများ တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး ရောဂါထပုံချင်း
မတူကြပေ။ အချို့က ပူဗြင်းသော န္တရာသီတွင်မှ ရောဂါထကြသည်။
အချို့မှာ အေးချမ်းသော ဆောင်းနှင့် မိုးရာသီများတွင် ရင်ကျပ်ရောဂါ
ထလေ့ရှိသည်။

ပန်းနာရင်ကျပ် ရှိသူတစ်ဦးက ပြောပြရာ သူသည် ဝက်သား
ကြိုက်သည်။ မလိုင်လုံး ကြိုက်သည်။ ထိုအစာများစားလျှင် ရင်မကျပ်။
သို့သော် ပန်းကော်ဖို့ပွင့်ကြေားလျှင် ချက်ချင်းပင် ရင်ကျပ်သည်
ဟုဆိုသည်။ အမှန်တော့ ပန်းကော်သည် အအေးစာ၊ လေစာဖြစ်သည်။
ထိုကဲ့သို့ပင် မန်ကျည်းသီး အစိမ်းထောင်းစားပြီး ရင်ကျပ်သူ တစ်ဦး
ကိုလည်း တွေ့ရဖူးသည်။ မန်ကျည်းသီးစိမ်းသည် လေချုပ်စာဖြစ်
သည်။

အမျိုးသမီးတစ်ဦးသည် ဓမ္မတာပေါ်နေစဉ် အမှတ်တမဲ့
တည်းသီးပြုတ် ၁၀လုံးခန့် စားမိသည်။ ပေါ်နေသော ဓမ္မတာငုပ်
သွားပြီးနောက် ရင်ကျပ်လာသည်။ ညွှန်က်ပိုင်းတွင် အသက်ရှာ။
မဝတော့သဖြင့် မခံမရပ်နိုင်ဖြစ်ကာ ဆေးရုံကြီးရှိ အရေးပေါ် ရင်ကျပ်
ကုသည့် ဌာနသို့ တင်လိုက်ရသည်ဟု သိရသည်။ တည်းသီးသည်
လေချုပ်စာ ဖြစ်သည်။

လေစာဆိုရာတွင် လေပွဲစာနှင့် လေချုပ်စာဟူ၍ နှစ်မျိုးရှိသည်။ ဆေးပညာအလိုအရ ထို့ထက်ပို၍ဆိုးသော လေပျက်စာဟူ၍ ရှိသေးသည်။ ဗျာ၊ ချုပ်စာ၊ ပျက်စာဟူ၍ လေစာသုံးမျိုးရှိသည်ဟု မှတ်ယူရမည်ဖြစ်သည်။

အခါးဟူသမျှ လေဓာတ်ကြံ ဟူသည့် ခွေးတောက်၊ တမာ၊ ကြောင်လျာ၊ ကြက်ဟင်းခါး စသည်များသည် လေပွဲစာများဖြစ်သည်။ ပန်းကော်မြို့၊ တည်းသီး၊ မန်ကျည်းသီးစိမ်း၊ ဆီးဖြူသီး၊ ဖန်ခါးသီး၊ သီးမွှေးငှက်ပျော၊ ရှိခိုင်ငှက်ပျော၊ သရက်ကင်း၊ လက်ဖက်အစိုး၊ အေး၍ ဖန်သော အရသာရှိသော အစာများသည် လေချုပ်စာများဖြစ်သည်။

ရင်ကျပ်ပန်းနာကို အနောက်တိုင်းဆေးပညာက Asthma (အက်စမာ) ဟုခေါ်သည်။ အဆုတ် အတွင်းရှိ လေအိတ်ကလေးများသို့ အချွဲနှင့်အရည်များက လေမဝင်နိုင်အောင် ပိတ်ဆိုသဖြင့် အောက်ဆီဂျင်ပြတ်ကာ အမောဖောက်သည့် ရောကိုမျိုးဖြစ်သည်။ ဆေးရုတွင် အောက်ဆီဂျင်ပေး၍ အရေးပေါ်ကုသခြင်းဖြင့် အသက်ကယ်ပေးသည်ကို တွေ့ရသည်။

ရင်ကျပ်ရောကို၊ ပန်းနာရောကိုရှိသူများသည် ဥတုအကူး အပြောင်းများတွင် နွေးထွေးစွာ ဝတ်ဆင်နေထိုင်ပြီး ချို့ဆိမ်အိုသော အစာများကို သင့်ရုသာ စားရမည့်အပြင် လေချုပ်စာများကိုလည်း သတိထား ရှောင်ကြည့်သင့်ကြောင်း တင်ပြလိုက်ရပေသည်။

ဆေးနည်းများ

လေသီး (၈၀) လေဆေး

၁။ ဖာလာ

- ၈၂

၂။ လေးညွှန်း

- ၁၂၆

၃။ ကွဲဗျာ	-	၁၂ပဲ
၄။ ပရှတ်	၃ ကျပ်	- ၄ပဲ
၅။ နှယ်ချို့	၅ ကျပ်	- ၈ပဲ
၆။ ဝေက်သာ	၆ ကျပ်	- ၈ပဲ
၇။ ဆားပုပ်	၆ ကျပ်	- ၄ပဲ
၈။ သီန္တာ	၂၅ ကျပ်	-
ရှစ်ပေါင်းဆေးချို့	၉၄ကျပ်	- ၈ ပဲသား

(ဆေးတစ်ခုက်စာလျှင် မန်ကျဉ်းစွေ သုံးစွေခန့် သောက်ပါ)

လေနာအမျိုးမျိုး၊ ဝမ်းချုပ် လေချုပ်ခြင်းဖြစ်ပါက ရှောက်ရည်
ဖြင့် ဖျော်စပ်သောက်နိုင်သည်။ သာမန်လေချုပ်ခြင်းကို လျက်ဆား
လျက်သကဲ့သို့ အစာစားပြီးတိုင်း မန်ကျဉ်းစွေခန့် လျက်ပေးလျှင်
အစာကြေစေနိုင်သည်။ သွေးတိုးရောဂါရိသူများအတွက် ဆားပုပ်
ထည့်မဖော်ဘဲ ကျို့ဆေးမည်များဖြင့်သာ ဖော်စပ်နိုင်သည်။ လေမျိုး
စေ ဆေးကို ဝမ်းသွားစေရန်အတွက် ဖော်စပ်လိုလျှင် ဆားခါး (ဘင်္ဂလိ
ဆားခါး)ထည့်ပြီး ဖော်စပ်နိုင်သည်။ ရှေးဆရာကြီးများ ဉာဏ်ရှိသလို
ဆေးအမည်များ အတိုးအလျော့ပြုလုပ်ဖော်စပ်ကြသည်။ အဆီကျပြီး
မိုက်ချပ်လိုသူများ ဤဆေးကို ရှောက်ရည်ဖြင့် တစ်ပတ်လျှင် တစ်ကြမ်
သောက်သုံးနိုင်သည်။

အစာကြေ လေပုပ်ထုတ်ဆေး

(ကြောက်သွွှန်ဖြူ လေဆေး)

၁။ ဗာတိပို့လ်သီး	၅ ကျပ်
၂။ စရိ	၅ ကျပ်
၃။ စမုန်နက်	၅ ကျပ်

၄။ ကြစ်	ပို့ကြ ၁	၅ ကျပ်
၅။ ပိတ်ချင်းသီး	ပို့ကြ ၂	၅ ကျပ်
၆။ သီနွော	ပို့ကြ ၃	၅ ကျပ်
၇။ နှယ်ချို့	ပို့ကြ ၄	၃၀ ကျပ်
၈။ ကြက်သွန်ဖြူ။	ပို့ကြ ၅	၆၀ ကျပ်
စုစုပေါင်းဆေးရှိနိုင် ၁ ပါသော၊		၂၀ ကျပ်

ဆေးဖော်ရာတွင် ကြက်သွန်ဖြူကို အမြောက်လှန်းပြီး စက်ဖြင့်
ကြိတ်ထည့်လေ့ရှိသည်။ ပရဆေးဆိုင်များတွင် ကြက်သွန်ဖြူမြောက်
များ အဆင်သင့် ဝယ်ယူရရှိနိုင်သည်။ အချို့ဆေးဆရာကြီးများမှာ
အမှတ်စဉ် (၁)မှ (၇)အထိ ဆေးအမည်များကို အမှုနဲ့ထောင်းပြီး
ကြက်သွန်ဖြူ။ ၆၀ ကျပ်သားကို ပြုတ်၍ အစွဲများဖော်၍ ခြေပစ်
လိုက်ကာ အသင့်ထောင်းထားသော ဆေးမှုနဲ့များဖြင့် ရောနယ်ပြီး
မြောက်သွေ့အောင် နေပြန်လှန်းသည်။ ရရှိသော ကြက်သွန်ဖြူနဲ့
ထောင်းနေသည့် ဆေးအခဲများကို ဆုံးတွင် တစ်ဖော်ပြန်ထောင်း၍
အမှုနဲ့ပြုလုပ်သည်။

သုံးစွဲသည့် ဆေးပမာဏ -

လူကြီး ဆေးမှုနဲ့ ၄ ပဲသား (ကော်ဖီ နှစ်စွန်းခန်း)

ကလေး ဆေးမှုနဲ့ ၂ ပဲသား (ကော်ဖီ တစ်စွန်းခန်း)

ရေကျက်အေးဖြင့် တစ်နေ့ နှစ်ကြိမ် တိုက်ကျွေးနိုင်သည်။

ဆား (၁၁) ပါး ဆေး

(လေထိုးလေအောင့် ပျောက်ဆေး)

၁။ ဘတိပို့လ် ၁ ကျပ် - ၈ ပဲ

၂။ ချင်းမြောက် ၁ ကျပ် - ၈ ပဲ

၃။ မဖောက်ထုံး	၁ ကျပ်	- ၈ ပဲ
၄။ ဝေက်သာ	၄ ကျပ်	၅ ပဲ
၅။ ဆော်ဒါ	၅ ကျပ်	၆ ပဲ
၆။ သီန္တာ	၅ ကျပ်	၇ ပဲ
၇။ ဆားပုပ်	၅ ကျပ်	၈ ပဲ
၈။ ဘာဂံလီဆား	၅ ကျပ်	၉ ပဲ
၉။ ကျောက်ချဉ်	၅ ကျပ်	၁၀ ပဲ
၁၀။ စစ်ဆပ်ပြာ	၇ ကျပ်	၁၁ ပဲ
၁၁။ ယမ်းစိမ်း	၇ ကျပ်	၁၂ ပဲ

ရှစ်ပေါင်းဆေးရှိနိုင် ၄၇ ကျပ် - ၈ ပဲ

ဤဆေးနည်းသည် တိုင်းရင်းဆေးခန်းသုံး ဆေးအမှတ် (၃) ဟုလည်း ခေါ်သည်။ အရေးပေါ် လေထိုး လေအောင်ဖြစ်လျှင် သုံးစွဲရ သော ဆေးမျိုးဖြစ်သည်။ နေ့စဉ်စွဲ၍ သောက်ရမည့် ဆေးမျိုးမဟုတ်။ လေထိုး၍ အော်ဟစ်နေရသူကို ရှောက်ရည်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ရှေးက ဆရာကြီးများသည် ဘိလပ်ရည်ခေါ် ကရင်ဆော်ဒါရည်ဖြင့်လည်း ကောင်း တိုက်ကျွေးလေ့ရှိသည်။ အစိပ်နွဲယ်သော ဆေးမျိုးဖြစ်၍ လေလုံအောင် ဖန်ပုလင်းဖြင့် ထားကြသည်။ ဆေးမှုနဲ့ကို ကော်ဖို့နှင့် နှစ်စွဲနဲ့မှ လေးဇွန်း အထိ ဝေဒနာအပေါ် မူတည်၍ တိုက်ကျွေးနိုင်သည်။

ရူတော်မူ ဆေးအဘိဓာန်လာ လေနာပျောက်ဆေး

၁။ ချင်းခြားက်	၁ ကျပ်
၂။ ကန်းချုပ်နီ	၁ ကျပ်

- ၃။ နှပ်ချို့ ၁ ကျပ်
 ၄။ ကြာဟင်း ၁ ကျပ်
 ၅။ သိန္တာ ၁ ကျပ်
 ၆။ နှယ်ချို့ ၁ ကျပ်

ငှုံးဆေးမြောက်ပါးကို အမူန့်ပြု၍ ရေအေးနှင့် တစ်မူးသားခန့် သောက် (ကော်ဖိတစ်ဇူန်းခန့်)၊ ဝမ်းမသွားဘဲ နေခဲ့လျှင် တိုး၍ သောက်။ ခဲ့၊ အပ်ပ်၊ စမြင်းနှင့်တကွ လေပြီး ကျလာလိမ့်မည်။

ရှုတော်မူ ဆေးအဘိဓာန်လာ လေဆေးတစ်နည်း

- ၁။ ဗာတိပို့လုံသီး ၁ ကျပ်
 ၂။ စမုန်နက် ၁ ကျပ်
 ၃။ လေးဉှင်း ၁ ကျပ်
 ၄။ ဆားခါး ၂ ကျပ်
 ၅။ ကြွောပ် ၂ ကျပ်
 ၆။ တရာတ်စကားပွင့် ၂ ကျပ်
 ၇။ ပွေးကိုင်း ၂ ကျပ်

ငှုံးဆေးစကို အမူန့်ပြုး ကွမ်းသီးလုံးအမျှရှုံးသော ဆေးကို အုန်းတစ်လုံးရည်တွင် ထည့်၍ နေလယ်အခါန်ကို သောက်။ အချုပ် အန္ောင်ခံရသောလေသည် အားရှုံးဖြင့် အောက်သို့စုန်ဆင်းလေ၏။ ဆီးကိုလည်း ဖြောင့်စေတတ်၏ဟု ရှုတော်မူ ဆေးအဘိဓာန်ကျမ်း လေနာဖြစ်ပုံအကြောင်းနှင့် ကုထုံးကို ပြခြင်းအခန်းတွင် ဖော်ပြထားသည်။

အပူဖောဆေးနည်း

အပူအကြောင်းခံသော အဖောရောဂါသည် ဝမ်းချုပ်၍ အတွင်း
အပြင်လုံးသော အဖောရောဂါနှင့် ဝမ်းပျက်၍ အတွင်းပျက် အပြင်လုံး
အဖောရောဂါဟူ၍ နှစ်မျိုးရှိသည်။ ဝမ်းချုပ်၍ ဖြစ်သော အဖော
ရောဂါအတွက် ဆေးနည်းမှာ-

၁။ မန်ကျည်းမှည့်အနှစ်	၂၀ ကျပ်
၂။ ရှားစောင်းလက်ပပ်အနှစ်	၂၅ ကျပ်
၃။ ထန်းလျက်	၃၀ ကျပ်
၄။ ဘီလူးမတောင်ငွေး	၁၀ ကျပ်
၅။ ဆားလှေ့	၃ ကျပ်

စသည်တို့ကို မပျစ်မကျကျချက်ပြီး နံနက်၊ ညာ ဟင်းစားစွန်း
ကစ်စွန်းစီ စားပါစွဲ။ ဝမ်းရော လေပါ သက်ပြီး အဖောရောဂါ၊
လေဖျဉ်းရောဂါတို့ကို သက်သာစေနိုင်ပါသည်။

လေသက်စေသော ဆေးနည်း

၁။ ဝေက်သာ	၅ ကျပ်
၂။ ကြက်သွန်ဖြူမြောက်	၂ ကျပ်
၃။ စမ္မန်နက် မီးသင်း	၂ ကျပ်
၄။ ကင်ပွန်းခွက်ကြမ်း	၈ ကျပ်
၅။ ဆားပုပ်	၃ ကျပ်
၆။ ဆင်သမန္တယ်	၃ ကျပ်

တို့ကို အမှုန်ပြ၍ ဆေးနှစ်ပဲသားကို နံနက်၊ နေ့၊ ညာ သုံးကြိုး

ရေဆွဲးဖြင့် တိက်ပါ။

ဝိုင်းချုပ်လွှန်းလွှာ

၁။ ကြောင်ပန်းချက်	၁ ကျပ်
၂။ ကလိမ့်ချက်	၁ ကျပ်
၃။ နှစ်င်းစိမ်း	၂ ကျပ်
၄။ ကန်ရို (အခိုးသတ်ပြီး)	၄ ကျပ်
၅။ ထန်းလျက်	၈ ကျပ်

၄၃။ တိုကို ကြတဲ့ ငရတ်ကောင်း ဖွေခန့်လုံး ပြီး ငါးရက် တစ်
ကြမ် ဝမ်းအခြေအနေကိုကြည့်၍ တစ်လုံးတန်သည်၊ နှစ်လုံးတန်သည်
ပေးပါ။

အနာမျိုး ၉၆ ပါးနှင့် လေရောက်

အနာမျိုး ၉၆ ပါးဟု မြန်မာလူမျိုးများ သုံးစွဲသော ဝေါဟာရကို
လေ့လာကြည့်မိသည်။

စင်စစ်အားဖြင့် လူနာများတွင် ဖြစ်လေ့ရှိသော အနာရောက်
များမှာ ၃၄ မျိုးသာ ရှိသည်ဟု ရွေးစာပေများတွင် တွေ့ရသည်။

အနာမျိုး ၉၆ ပါးနှင့် ပတ်သက်၍ ရှေးက စာရေးဆရာကြီး
ဦးကြီးမောင်(ငွော်ဒေါင်း)မှ တိုင်းရင်းဆေးကောင်စိဝင် ဆရာကြီး
ဦးမှာယုထံ မေးမြန်းရာ ဆရာကြီးမှ အောက်ပါအတိုင်း ဖြေကြားသည်
ကို မှတ်သားရဖူးပါသည်။ ထို ၉၆ ပါးတွင် လေကြောင့်ဖြစ်သော
အနာရောက်မှာ ၂၂ မျိုး ရှိကြောင်းကိုလည်း တွေ့ရှိရပါသည်။

ဆရာကြီး ဦးမှာယာက ဖြေကြားရာတွင် အနာရောက်၏ ၉၆၊
၉၈ တို့ကို ဗုဒ္ဓပိဋကတ် စာပေများတွင် ပါရှိသောကြောင့် ဗုဒ္ဓဝါဒများ
အဖို့ မကြားဖူးသူ ရှားပါလိမ့်မည်။ သို့သော် ထိုရောက်များကို ဘာသာ
ပြန်ကြရာတွင် အချို့ရောက်များအတွက် ဆရာအစဉ်အဆက် မှားယွင်း
ပြန်ဆိုခဲ့ကြပါသည်။

မူရှင်းအခေါ်များနှင့် (ကတ်နိုင်သမျှ သုတ်သင်ထားသော)
မြန်မာအခေါ်များကို အတိုဆုံးဖော်ပြပါမည်။ သက်ဆိုင်ရာ ဆေးနည်း
အချို့ကိုပါ ဖော်ပြပါမည်။

- ၁။ စက္ခာရောက = မျက်စိရောကါ၊
- ၂။ သောတရောက = နားတွင်းရောကါ၊
- ၃။ ယာနရောက = နာခေါင်းတွင်းရောကါ၊
- ၄။ မိဂုဒ္ဓရောက = လျှာရောကါ၊ လျှာနာ၊
- ၅။ ကာယရောက = ကိုယ်၌ ဖြစ်သောရောကါ၊
- ၆။ သီသရောက = ဦးခေါင်းရောကါ၊ ဦးခေါင်း၌ ဖြစ်
သောအနာ၊
- ၇။ ကအ္မာရောက = နားချက်၌ ဖြစ်သောရောကါ၊
- ၈။ မူခရောက = ခံတွင်းရောကါ၊
- ၉။ ဒန္တရောက = သွားရောကါ၊
- ၁၀။ ကာသ = ချောင်းဆိုးရောကါ၊
- ၁၁။ သာသ = ပန်းနာရောကါ၊ (ကြို့ထိုးနာဟု ပြန်
ကြသည်ကား မမှန်ပါ။ ကုတ်ဟီးနာ
ဟုပြန်ကြသည်လည်း မထိရောက်
ပါ။ ‘ကုတ်ဟီး’ ဟူသည် ကုသိုး
-ကာသွေး-ကာသ ဟူသော ချောင်း
ဆိုးရောကါနှင့် အများဆုံးသက်ဆိုင်
သည်။)
- ၁၂။ ပိနသ = ဖွတ်သုနာ၊
- ၁၃။ ခုံဟ = ကိုယ်ပူလောင်နာ၊
- ၁၄။ ဇရဲ = ပျားနာ၊
- ၁၅။ ကုစ္စရောက = ဝမ်းပိုက်ရောကါ၊
- ၁၆။ မူစ္စာ = တွေ့ဝေမိန်းမောသောရောကါ၊
- ၁၇။ ပက္ခန္တိကာ = သွေးကို သွန်အန်စေသော ဝမ်းလေ

- ၁၁။ မြင်းသရိုက်နာ။
= ကာလဝမ်းရောဂါ။ ထိုးကျင့်နာ။
- ၁၂။ ပိဿာ
= ကာလဝမ်းရောဂါ။
- ၂၀။ ကုန္ခ
= နှီးနာ။
- ၂၁။ ကဏ္ဍ
= အိုးနာ။ မြင်းဖူ စသောအနာ။
- ၂၂။ ကိုလာသာ
= ညှင်းရောဂါ။
- ၂၃။ သောသော
= ခယယုတ်နာအဆုတ်နာ။ ပန်းနာ။
ကုတ်ဟီးနာ။ မြစ်ခြာက်နာ။ တိဘိ
- ၂၄။ အပမာရ
= ဝက်ရူးနာ။
- ၂၅။ ဒွှေး
= ပွဲးနာ။
- ၂၆။ ကဏ္ဍာ
= ယားနာ။ ဝဲခြာက်နာ။
- ၂၇။ ကန္ခု
= ဝဲစိုးနာ။
- ၂၈။ နခသာ
= ခြေသည်း။ လက်သည်း ခြစ်မိ၍
ဖြစ်သောအနာ။
- ၂၉။ ပိက္ခိကာ
= လက်ဖဝါး။ ခြေဖဝါး၌ ပေါက်
သော အနာ။ အမျှင် အမျှင်ကဲအက်
သောအနာ။
- ၃၀။ လောဟီတပို့
= ဝါတရုတ်နာ။
ဝါ - ပါတရုတ်နာ ရောဂါ။
- ၃၁။ မဓမ္မ
= ဆီးချိုးရောဂါ။
- ၃၂။ အာရိသ
= မြင်းသရိုက် လိပ်ခေါင်းရောဂါ။
- ၃၃။ ပိဋ္ဌကာ
= ထွက်မြင်းနာ။ အိုင်းအမာနာ ဟု
လည်း ပြန်ကြသည်။
- ၃၄။ ဘဂန္ဒလာ
= ဘဂန္ဒ္ဗိုက်နာ။ ဗရှင်ဂီးနာ။

အထက်ပါ ၃၄ မျိုးအနို-

(၂၄) အပမာရနှင့် (၂၈) နခသာ တို့မှာ ဒေါသ သုံးပါးကြောင့်
မဖြစ်သဖြင့် ဖယ်ထားလျှင် ၃၂ ပါးသာ ကျန်သည်။

ထိ ၃၂ ပါးကို-

၁။ လေဒေါသကြောင့် ဖြစ်သောရောဂါ

၃၂ ပါး

၂။ သည်းခြေဒေါသကြောင့် ဖြစ်သောရောဂါ

၃၂ ပါး

၃။ သလိပ်ဒေါသကြောင့် ဖြစ်သောရောဂါ

၃၂ ပါး

ပေါင်း အနာမျိုး

၉၆ ပါး

ဟု ယူဆသည်။

အထက်ပါအယူအဆများကို ကြည့်လျှင် အနာမျိုး ၉၆ ပါးတွင်
လေကြောင့်ဖြစ်သော ရောဂါမှာ ၃၂ ပါး၊ ၃၂ မျိုး ပါဝင်နေသည်ကို
တွေ့ရလေသည်။

စာရေးသူ အနာမျိုး ၉၆ ပါးအကြောင်းကို တင်ပြရခြင်းမှာ
ရှေးမူများကို ဖဟုသုတေသနတဲ့ ရှာဖွေတင်ပြခြင်းသာ ဖြစ်ပါသည်။
ရှေးမူဟု ဆိုသော်လည်း ယနေ့အချိန်ထိပင် သတင်းစာနာရေးကြောင်း
များကို ဖတ်ရှုသောအခါ ၉၆ ပါးသော ရောဂါဖြင့် ကွယ်လွန်သွား
ပါသဖြင့် ဟူသော အသုံးအနှစ်းကို ယနေ့အထိ သုံးစွဲနေကြဆဲဖြစ်
သည်။ မြန်မာလူမျိုးတို့သည် ရှေးမူ ရှေးထုံးကို ရှိုးရာ ယဉ်ကျေးမှုတစ်ခု
သဖွယ် မပစ်ပယ်ကြသော လူမျိုးဖြစ်သည်။

ရှေးဟောင်းစာပေများမှ လေနှင့်ပတ်သက်သော အကောင်း
အဆိုး၊ အကျိုးအပြစ်များကို ရှာဖွေတင်ပြ၍ ဆေးပညာဗဟ္မသုတေသနအပြင်
ကျွန်းမာရေးအမြင် ဖဟုသုတေသနများပါ ရရှိစေရန် ရည်ရွယ်၍ ရေးသား
တင်ပြရခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

လေရောဂါ ဘေးအပေါင်းမှ ကင်းဝေးကြပါစေ ။

□

စင် ဦးပုည်၏ လေနာပျောက်ဆေးနည်း

လေနာရောဂါသည် လူတိုင်းတွင် ဖြစ်နိုင်သော ရောဂါမျိုးဖြစ်သည်။ လေမသက် အနေခက်၊ လေမစုန် ငွေကုန်ဟုပင် စာဆိုရှိသည်။ စာဆိုတော် ဦးပုည်သည် မင်းတုန်းမင်းတရားကြီးလက်ထက်တွင် သာသနနှုတာဝန်ထမ်းဆောင်ပြီး စာကျက်၊ စာချု၊ စာဝါလိုက်သည့် ရဟန်းတော်များ လေနာရောဂါ အဖြစ်များသဖြင့် လေဆေးများ ဖော်စပ်ပြီး ကျောင်းတိုက်တွင် ရဟန်း သံယာများကို ဆက်ကပ်သည်ဟုဆိုသည်။

ဆရာကြီး ဦးပုည်၏ လေဆေးများ ဖော်စပ်ရန်လွယ်ကူပြီး ထိရောက်သဖြင့် အသုံးများသော ဆေးနည်းဖြစ်ခဲ့သည်။ ဆရာကြီးသည် တေးထပ်ရေးစပ်ရာတွင် ကျမ်းကျင်ပိုင်နိုင်သူဖြစ်သဖြင့် ဤလေနာပျောက်ဆေးနည်းကိုလည်း တေးထပ်ဖြင့် မှတ်တမ်းပြခဲ့သည်။

လေနာပျောက်ဆေးနည်း တေးထပ်

လေအနာကြော်လာသင်း၊ ဒေဝါမင်းဆေးနှယ်၊ ဖြေကာသွင်းအေးလွယ်အောင် ပေးစဖွယ်မှတ်သား။ ကျောက်ချဉ်နှင့် ဝေက်သာ၊ အဖက်ပါ ဆားက အခါး။

ယင်းသုံးပါး အရည်အောင် အမျှစီစုထား။ နောက်တစ်လီ ရောက်ရည်အားမတော့ လျောက်ထည့်ဌားကိုယ်တော်။ သုံးဆောင်ရန်

အဖြစ်များသော လေရောကါ

ချိန်မရွေးပါဘု။ လေနှစ်ဆေး ပွဲတွေ၊ အကျဉ်း။

စာသင်သားများဘုန်းမောင်ယ်၊ သုံးဆောင်တော်မူစမ်
မြှေချမ်းမြှေလေနာဆိုရင်၊ ဝေးကကင်းစင်၊ ကေသဇ္ဇာနိဒါန်းဆင်သား
ပြည်မန်းခွင့် လေဆေးဖျော့လေး။

တေးထပ်ပါ လေဆေးနည်းမှာ ၁။ ကျောက်ချဉ်း၂။ ဝေါက်သူ
၃။ ဆားခါး ထိုဆေးသုံးပါးကို အမှုစီစုပါ။ ဥပမာ ၅ကျပ်သား စီစုလူ
ဆေးချိန် ၁၅ ကျပ်သား ရမည်ဖြစ်သည်။ ဆားခါးကို မီးဖြင့် လျှော်၏
ထည့်လျှင် ပိုကောင်းပါမည်။ သုံးမျိုးပေါင်းပြီးသောအခါ အမှုန်းအ၍
ညက်အောင် ထောင်းပြီးနောက် ရှောက်သီးများမှ ရှောက်ရည်
ညစ်ယူပြီး ဆေးမှုန်းများဖြင့် ဖျော်ပါ။ မပျော်မကျွဲ သောက်
ကောင်းအောင်ဖျော်ပြီးလျှင် ဖန်ဘူး၊ သို့မဟုတ် ဖန်ပုလင်းတွင်ထည့်
လုံခြုံအောင် ပိတ်ထားပါ။

ဤလေဆေးသည် အနဲ့ရော အရသာပါ ကောင်းမွန်သင့်၊
သော ဆေးဖြစ်သည်။ တစ်ကြိမ်လျှင် ဟင်းစားစွန်းဖြင့် နှစ်စွန်းသုံးခွဲ
လေနာသည် အပေါ်မူတည်၍ သောက်သုံးနိုင်ပါသည်။ သား
လေထိုးလေအောင်ခြင်းအတွက် တစ်ကြိမ်နှစ်ကြိမ်သောက်သုံးရှုံး
ပျောက်ကင်းနိုင်ပါသည်။ စမြင်းခံ၍ လေထိုးလျှင် လေဆေး
ညအိပ်ရာ ဝင်ချိန်တိုင်းတွင် စွဲစွဲမြှုမြှုသောက်သုံးပေးစို့လိုသည်။

စည်ပိတ်နာဟုခေါ်သော လေနာတစ်မျိုးရှိသေးသည်။ ဝမ်း
ပြည့်ကယ်ရုံသာမက ဗိုက်ကြီးပါဖောင်းပြီး တင်းနေသည်။ လေမလေ့
ဝမ်းလည်း မသွား၊ အထက်သို့လည်း မအနဲ့၊ တင်းပြီးဖောင်းနေသေး
ဗိုက်ကြီးက ထောက်နေသဖြင့် အထိုင်ခက်၊ အထခက်နှင့် မရှုံး
မကယ်နိုင် ဖြစ်နေတတ်သည်။ ထိုရောကါသည် စအိုဝတွင် စမြင်းပို့
နေသောကြောင့် ဖြစ်သည်။ အချို့စည်ပိတ်နာ ဖြစ်နေသူများ၏

ဆရာက မေးမြန်းသောအခါ ဝမ်းမသွားတာ လေးရက်ရှိပြီ၊ ငါးရက်ရှိပြီ
စသည်ဖြင့် ဖြေတတ် ကြသည်။ အစာကို များစွာစားသုံးပြီး
လမ်းမလျောက်ဘဲ အိပ်နေသူများတွင် ဤရောဂါဖြစ်တတ်သည်။
စားသောဟင်းတွင် ဆီမပါသောကြောင့်လည်း စမြင်းခံတတ်သည်။
ထို့ကြောင့်ဟင်းချက်ရာတွင် ဆီကို လုံးဝရှောင်စားခြင်း မပြုသင့်ပေါ့။
ထိုက်သင့်သလောက် ဆီပါမှစမြင်းရောဂါ စည်ပိတ်နာဘေးမှကင်းဝေး
မည်ဖြစ်သည်။

လေနာရောဂါသည် အစားမှားသောအခါ၊ အစားများသော
အခါ၊ ရှုံးအစာနှင့် နောက်အစာ မသင့်သည်ကို စားသုံးမိသည့်
အခါများတွင် ရုတ်တရက်ထပြီး ဖြစ်ပွားတတ်သဖြင့် အိမ်တိုင်းတွင်
လေဆေးတစ်မျိုးမျိုးကို ဆောင်ထားသင့်သည်။ ဘုန်းကြီးကျောင်း
စာသင်တိုက်များသာမက၊ လူများစွာရှိသည့် အလုပ်ရုံများ၊
စာသင်ကျောင်းများ၊ လူစုလူဝေးနှင့် ခရီးရည်သွားသူများ၊ ရေပြောင်း
မြေပြောင်း ခရီးသွားသူများအတွက် ဆရာကြီး စလေဦးပုည်း
လေဆေးနည်းသည် လွယ်လင့်တကူ ဖော်စပ်နိုင်သော ဆေးဖြစ်သဖြင့်
ဗဟိုသုတေသနလိုက် တင်ပြလိုက်ရပေသည်။

စလော်ပုည၏ သတ္တဝါသ ဆေးနည်းကျော်

ယခုအခါ အနာအဖျား၊ ဥတ္တဖျား၊ တပ်ကျေးဖျား၊ နာစေးချေား၊ ဆိုးဖျား၊ ခြေအေးဝမ်းရောင်ဖျား၊ ကလေးငယ်များတွင် ရင်ကျ ချောင်းဆိုးဖျား၊ လူကြီးများတွင် အဆင်ပွဲ သလိပ်ဖျား လေ စသည့် အဖျားအနာ အထူးများပြားသော ရာသီဖြစ်သဖြား၊ ထိုဝေအနာများမှ ကြိုတင်ကာကွယ်ရန်နှင့် တော်ရုံအဖျားရောဂါ၊ အိမ်သုံးဆေးဖြင့် ကာကွယ်နိုင်ရန် သင့်တော်သော စလော်ပုည၏ သတ္တဝါသဆေးနည်းကျော်ကို ဖော်ပြလိုက်ရပေသည်။

ဤဆေးနည်းတွင် ဆေးအမယ်(အမည်) ခုနစ်ပါးပါဝင်သဖြား၊ သတ္တဝါသဆေးနည်းဟုခေါ်သည်။ တစ်နည်းအားဖြင့်လည်း သတ္တဝါသတို့၏ ဇူဒ် ပါးသော ရောဂါဝေအနာ ဘေးဆိုးမှ ကယ်တင်မည့် ဆေးနည်းကျော်ဟုလည်း ဆိုနိုင်သည်။

သတ္တဝါသဆေး၏ မူလဆေးရင်းခုနစ်ပါး

၁။ နန္တိုင်းဥ ၂။ နန္တိုင်းစွယ်

၃။ စမ္တ် ၄။ စမ္တ်ဖြူ။

၅။ ပိတ်ချင်းသီး ၆။ ပိတ်ချင်းမြစ်

၇။ စရို

င်းဆေးရင်း ခုနှစ်ပါးကို ဆတ္တစုံပြီး ဉာဏ်စွာထောင်း၍ အမှုန်ပြုလုပ်ပါ။ နံနက်တစ်ကြီးမှ၊ ဉာဏ်ကြီးမှ ရေနေ့မူပြဖို့ သောက်ပေးပါလျှင် အဖျားအနား၊ ဤပါးသော ရောဂါတို့မှ ပျောက်ကင်းစေနိုင်သည်ဟု ဖော်ပြထားသည်။ မူရင်းဆေးနည်းတွင် သောက်သုံးရမည့် အလေးချိန် မဖော်ပြထားသော်လည်း ရှုံးဆရာကြီး များအသုံးမှာ လူကြီးများ မန်ကျည်းစေ နှစ်စွဲခန့်။ ကလေး မန်ကျည်းစေ တစ်စွဲခန့် ပေးသည်ကို တွေ့ဖူးပါသည်။

ပျော်ကင်းနိုင်သည့် ရောဂါများကို ဆရာကြီး စလော့ဗုံးပုညာက လက်ဗြိုင်း ... ဗုဒ္ဓ.ဗုဒ္ဓါ သည်း ခြေနာဟု၊ ရောဂါလေးဆယ် ကိုယ်ဝယ် ညွှန်းနှိပ်၊ သလိပ်သွေးလေ၊ အောက်မွှေ ထက်ဆန်၊ ရက်ချွန်ဖျားခြင်း ကိုယ်တွင်းမသာ။ သီတာဝါတ၊ ပြင်းပြသနှိပ်ပါတ်မီးမာတ်လောင်ကျမ်း၊ ငန်းအဘိညာဉ်၊ ရက်စဉ်တာရှည်၊ ဖျားသည်တစ်ချက်။ ဖက်ရွက် သဏ္ဌာန် ရုပ်ဟန်ဖျော့တော့၊ လည်မျော့တွန်နှိုက်၊ ပန်းဟိုက်ကျင်နာ၊ ကေးရောဂါတို့ ဟုသည်းခြေကြောင့် ဖြစ်သော ရောဂါလေးဆယ် ကိုလည်း ပျောက်ကင်းနိုင်ကြောင်း ဖော်ပြထားသည်။ ထိုပြင် ဒေါသသုံးပါးလုံး ရောယူကြဖြစ်သည့် သနှိပ်ပါတ် အဖျားအပြင် ငန်းဖျားဟု ခေါ်သော ရက်ရှည် အဖျား (တို့က်ဖို့က်ကဲ သို့၊ အူရောင်ငန်းဖျား) မျိုးများကိုပါ ပျောက်ကင်းစေနိုင်သည်။ အဘိညာဉ်ဖျားဆိုသည်မှာ မေ့လျော့တွေဝေပြီး သတိရတစ်ချက်၊ မရတစ်ချက် အဖျားမျိုးကို ဆိုလိုသည်။ ဤအဖျားမျိုး ထိအောင် စွမ်းဆောင်နိုင်သော ဆေးမျိုးဟု ဆိုထားသည်။ သုံးစွဲသူကသာ ယုံယုံကြည်ကြည် သုံးစွဲရန်လိုသည်။

ဆရာကြီး စလော့ဗုံးပုညာသည် ကုန်းဘောင်ခေတ်၊ မင်းတုန်း မင်းတရားကြီးလက်ထက်က စွယ်စုံပညာရှင်ဟု ထင်ရှားခဲ့သည်။

ပြောတ်၊ ကဗျာလက်ာ၊ တေားထပ်၊ ဆေးကျမ်း၊ ဖောင်ကျမ်းပေါင်း
ငွေကျော် ရေးသားခဲ့သည့် ဆရာကြီးဖြစ်သည်။

သတ္တဝါသ ဆေးနည်းကျော်ကို ဖော်စပ်လိုပါက ပရဆေး
ရောင်းချသော ဆိုင်များတွင် ဆေးနည်းပြ၍ လွယ်ကူစွာ စုဆောင်း
ဝယ်ယူနိုင်သည်။ လက်တွေ့တွင် မိသားစုသုံးစွဲရန် ဆေးတစ်ဖုံးလျှင်
ခြောက်လစာအတွက် ငွေနှစ်ထောင်ကျပ်ခန့်သာ ကုန်ကျသဖြင့်
အဖျားအနား၊ အစာမကြခြင်းများမှ ကာကွယ်ရန် အိမ်တိုင်း ဖော်စပ်
သုံးစွဲ သင့်ပေသည်။

(ယခို့အား ရေးသား)

ကြည်လွှုင်မြင့်(မှုအာ)

၃၁-၇-၂၀၁၄

မြောက်လွှုင် -

လွှုင်လွှုင် -

ကျမ်းကိုးစာရင်း

- ၁။ ဘေသဇ္ဇာမည့်သာ ဆေးကျမ်းကြီး - ဗိုလားဆရာတော်
- J။ ဥတုဘောဇာန်သက်ဟကျမ်း - ယောအတွင်းဝန်း
ဦးဖိုးလိုင်
- ၃။ အခွန်နိဒါန်း ဘာသာဋီကာကျမ်း - အရှင်နာဂသေန
(ဓမ္မာစရိယ)
- ၄။ အမြိတ္တသာဂရဆေးကျမ်း - ဦးတင်ဦး
(မူလသကင္ကန္နုင် ဟိန္ဒိဘာသာမှ
မြန်မာ ပြန်ဆိုသည်။)
(သိရှိပဝရ ဓမ္မာစရိယ)
- ၅။ ရူတော်မူဆေးအဘိဓာန်(ဂစောင်တဲ့) - ဆရာကြီးဦးဘသင်
- ၆။ ပရမတ္တအလင်းပြဆေးကျမ်းနှင့် - ဆရာသင်
ဘိန္ဒိဘာအလင်းပြဆေးကျမ်း
- ၇။ ကျန်းမာရေး စာတ်စာစားနည်း - သဘာဝဓမ္မ
နိသျေည်းကျမ်း ဆရာသန်း
- ၈။ အနယ်နယ် အရပ်ရပ်မှ ရောဂါမျိုးစုံ - ဆရာမာယူ
ကုထုံးအမေးအဖြေ
- ၉။ ရောဂါနှင့် လက်တွေ့ကုထုံး - တိုင်းရင်းဆေးသိပ္ပါး၊ တ
တိယနှစ်သင်ခန်းစာ
- ၁၀။ သတ္တဝါသဆေးကျမ်းလက်ာနှင့် - စလေ ဦးပုည့်
အဖွင့်
(ဆေးကျမ်းအမည်ပျော်ကို မူရင်သတ်ပုံအတိုင်း ဖော်ပြထားသည်)

ကြည့်လွင်မြင့်(မှုအာ)

- ❖ ၁၉၅၃ ခန့်စိ - မတ်လ ၂၀ ရက်နေ့တွင် ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး၊
တိုက်ကြီးမြို့၊ မြို့တွင် မွေးဖားသည်။
- မိဘများမှာ ဖောင် ဦးကျော်မြင့် (ကြေးမှုသတင်း၊
စာ၊ သတင်းထောက်) နှင့် မိခင် ဒေါ်ခင်ကြည်
(၁၉၉၅ ခန့်စိ ကွယ်လွန်) တို့ ဖြစ်သည်။
- ❖ ၁၉၇၀ ပြည့်နှစ် - တွင် ရန်ကုန် ဝိဇ္ဇာနှင့် သိပ္ပါ တက္ကသိလ်တွင်
သတ္တေသန ဘာသာရပ်ဖြင့် ကျောင်းတက်ခဲ့ပြီး
၁၉၇၉ ခန့်စိတွင် B.Sc(Zoology) ရရှိခဲ့သည်။
- ❖ ၁၉၈၀ ပြည့်နှစ် - တွင် မန္တလေးမြို့၊ တိုင်းရင်းဆေးသိပ္ပါ၊ တိုင်းရင်း
ဆေးပညာ ဒီပလိုမာ သင်တန်း၊ အပတ်စဉ် ၆
သို့ တက်ရောက်သင်ကြားခွင့် ရရှိခဲ့သည်။
- ❖ ၁၉၈၄ ခန့်စိ - တွင် (ပါးရဲ့ လေဖြတ်ရောဂါကို ဆေးပညာနှင့်
အကြောပြင်ပညာ တွဲဖက်ကုသခြင်း) စာတမ်း

တင်သွင်းပြီး ဒီပလိုမာဘဲ့ ရရှိခဲ့သည်။

- မန္တလေးမြို့တွင် မူအြာ အမည်ဖြင့် တိုင်းရင်းဆေးနှင့် အကြောပြင် တဲ့ဖက်ကုသသော ဆေးခန်းကို ဖွင့်လှစ်၍ လူနာများစွာ ကုသပေးခဲ့သည်။
- အခိုက် ကုသ အောင်မြင်သော ရောဂါမှာ လေဖြတ်ရောက် ဖြစ်သည်။

- မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး တိုင်းရင်းဆေးဆရာများ အသင်းတွင် အလုပ်အမှုဆောင်အဖြစ် တာဝန်ယူဆောင်ရွက်လျက် ရှိသည်။

◆ ၂၀၀၆ ခုနှစ် - က သင် လေဖြတ်နိုင်သလား စာအုပ်ကို ရေးသားခဲ့သည်။

◆ ၂၀၁၀ ပြည့်နှစ် - မတ်လတွင် မဲခေါင်မြစ်ရှုမ်းဒေသ ခြောက်နိုင်ငံရိုးရာဆေးပညာရှင်များ နှင့်နှောင်ဘန္ဒား (Twelve Bannar) တွင် တက်ရောက်၍ မြန်မာ့အကြောပြင်ပညာနှင့် စုတ်ပေါက်ဆေးကုသခြင်း ပညာရပ်ကို လက်တွေ့ ပြသခဲ့သည်။

◆ ၂၀၁၁ ခုနှစ် - မေလတွင် တရာတ်ပြည်၊ ယူနှစ်ပြည်နယ်၊ ကူမင်းမြို့ (Kumming)တွင်လည်း မြန်မာ့အကြောပြင်ပညာနှင့် စုတ်ပေါက်ဆေးကုသခြင်း ပညာရပ်ကို လက်တွေ့ ပြသခဲ့သည်။

- ၂၀၁၁ ခုနှစ်တွင် အောက်ဖော်ပြပါ စာအုပ်များကို ရေးသားထုတ်ဝေခဲ့ပါသည်-

- လေဖြတ်အောင် အစားရှေ့၏ မေလ၊ ၂၀၁၁ ခုနှစ်

စိုးစံစာပေ။

- အလင်ရွှေ့င်းနေသော လေဖြတ် ရောက်၊ ရှုလိုင်လ၊ ၂၀၁၁ ခုနှစ်၊ အလင်းသစ်စာပေတိုက်။
- ရောက်မှန်သမျှ အစာမကြော်ငြုံးက စည်း၍ ဒီဇင်ဘာလ၊ ၂၀၁၁ ခုနှစ်၊ အလင်းသစ်စာပေတိုက်။
- ❖ ၂၀၁၂ ခုနှစ်
 - တွင် အောက်ပါစာအုပ်များကို ရေးသားထုတ်ဝေခဲ့ပါသည် -
 - အသက် ၁၀၀ နေလိုပါသော်၊ မတ်လ၊ ၂၀၁၂ခုနှစ်၊ အလင်းသစ်စာပေတိုက်။
 - အဖြစ်များလာသော ကိုယ်ပေါင်းတက်ရောက်၊ မေလ၊ ၂၀၁၂ ခုနှစ်၊ စိုးစံစာပေ။
 - မျက်နှာသစ်ပြီးမှ သွားတိုက်ပါနှင့် နေ့စဉ်ဘဝနေထိုင်နည်းများ၊ ရှုလိုင်လ၊ ၂၀၁၂ ခုနှစ်၊ အလင်းသစ်စာပေတိုက်။
 - အဖြစ်များလာသော အဆင်မှာ၊ အဆင်ကိုက်၊ အဆင်ရောင်နှင့် လေးဖက်မှာရောက်၊ အောက်တိုဘာလ၊ ၂၀၁၂ ခုနှစ်၊ အလင်းသစ်စာပေတိုက်။
 - ❖ ၂၀၁၃ ခုနှစ်
 - တွင် အောက်ပါစာအုပ်များကို ရေးသားထုတ်ဝေခဲ့ပါသည် -
 - ရေအေးသူသို့ အဆိုင်ထက်ပြုးနှင့် နေ့စဉ်ကျိန်းမာအောင် ရေသောက်နည်းများ၊ နေ့နံပါရီလ၊ ၂၀၁၃ ခုနှစ်၊ အလင်းသစ်စာပေတိုက်။
 - ကြိုလုပ်းတစ်သောင်း လမ်းလျှောက်ပါနှင့် အဆိုကျိုးစေနိုင်သော နည်းများ၊ မတ်လ၊ ၂၀၁၃ ခုနှစ်။

- အလင်းသစ်စာပေတိုက်။
- ဆေးဆရာမှတ်စု၊ ရူလိုင်လ၊ ၂၀၁၃ ခုနှစ်၊ စီးစာပေ။
 - သီးချို့ သွေးချို့ရောဂါအစ အအေးကြိုက်ခြင်းကနှင့် ကျွန်းမာအောင် နေထိုင်နည်းများ၊ နိုဝင်ဘာလ၊ ၂၀၁၃ ခုနှစ်၊ အလင်းသစ်စာပေတိုက်။
 - ◆ ၂၀၁၄ ခုနှစ် - လေးဆယ်ကြိုကျွန်းမာရေးနှင့် အသက်ရှုညွှန်အောင် နေထိုင်နည်းများ၊ ဖေဖော်ဝါရီလ၊ ၂၀၁၄ ခုနှစ်၊ အလင်းသစ်စာပေတိုက်။

□

မှုဒ္ဓ အကြောပြင် တိုင်းရင်းဆေးကုခန်းသို့ သွားရောက် လိုသူများအတွက် ဆေးခန်းလိပ်စာကို အောက်ပါအတိုင်း ကုသိုလ်ပြု ဖော်ပြုအပ်ပါသည်-

မှုဒ္ဓ အကြောပြင် တိုင်းရင်းဆေးကုခန်း
၁၃၃/၂၆၊ ၇၄ လမ်း၊ ၂၈ × ၂၉ လမ်းကား၊
မောက်မယ်ဝင်း၊ စိတ္တရမဟိုရပ်၊ မန္တလေးမြို့။
ဖုန်း - ၀၂ - ၆၄၄၉၉၉။

<http://www.mudramyanmar.com>

အလင်းသစ်စာပေတိုက်

- အသက္ကရာဇ်များ ကြော်စွဲပေး
- အသစ်ရုပ် အသက္ကရာဇ်များ
- အသက္ကရာဇ်များ အသစ်ရုပ်
- အသစ်ရုပ်အကြောင်းအသက္ကရာဇ်များ အတ်သင်္တုပုံစံများ
- ပရှေ့စုန်း အသက္ကရာဇ်
- ပြို့စီးပေး အသက္ကရာဇ်တရာ့ဖို့ လီပြီးသည်မျှ
- အသစ်ရုပ် အသက္ကရာဇ်တရာ့ဖို့ လီပြီးပြီး
- ရုပ်စီအဖွဲ့များ မြန်မာ့ပြည် မြန်မာ့လူ့ လူပုဂ္ဂ
- အပိုဒေသကြောဏ်များ အသက္ကရာဇ်ပုံစံများ မြန်မာ့ပြည် ရုပ်စီအဖွဲ့များ အသက္ကရာဇ်တရာ့ဖို့ အတ်သင်္တုပုံစံများ
- အသစ်ရုပ် အသက္ကရာဇ်တရာ့ဖို့ အတ်သင်္တုပုံစံများ
- အသစ်ရုပ်အခြောက်ပြုရန်အတွက် အသစ်ရုပ် ပြုရန်ရုပ်စီအဖွဲ့များ
- အသစ်ရုပ် အသက္ကရာဇ်တရာ့ဖို့ အသစ်ရုပ်ပါး အသစ်ရုပ်ရုပ်စီအဖွဲ့များ အသစ်ရုပ်ပါး မြန်မာ့ပြည်
- ကုန်အကျဉ်းချုပ်မှု အသစ်ရုပ်ပါး အသစ်ရုပ်ပါး မြန်မာ့ပြည်...

စွဲပြ

- လေကရာဇ်သည် အသက်အရွယ်ပင္းမြစ်နိုင်ပါသည်။ ထိုပြစ်ဖွားတော်သော လေကရာဇ်အပျိုးမျိုးတို့ ငြောင့် လေမသက် အနောက်၊ လေမစိန် ငွေကုန် မပြစ်ကြစေရန် လေကရာဇ်အပျိုးမျိုးနှင့် ကုသနည်းများ၊ ဆောင်ရွက်ရန်များ၊ ရွှေးသေးကျားအကောင်စောင့်ပု လေသွေနည်းများကို တင်ပြထားသည်။
- ထိုပြင်စိုးဘဏ္ဍာတိုင်းငြောင့် စုံကြိုးသောကရာဇ်ပြုပြင်းမှုများ၊ ဘဏ္ဍာင်းခြင်း၏ အကြိုးကျော်များ၊ ငြေစိုးပု လေသက်ခြင်း၊ ဝင်းနှုတ်သေးနှင့် လေသားပတု စသည်တို့ ပါဝင်ပါသည်။

ကြည်လွင်မြင့်(မှုအု)

အပြစ်များသောလေကရာဇ်

[လေမသက် အနောက်၊ လေမစိန် ငွေကုန်]

